

Nyheter

- Et uverdigg asyltiltak

(08.01.2004)

- Ifølge Utlendingsdirektoratet vil Regjeringen redusere tilstrømningen av asylsøkere, men ett av de vedtatte tiltakene innebærer at myndighetene kan komme til å lage et nytt problem. Fra nyttår er det bortfall av botilbud i asylmottak for personer med endelig avslag på asylsøknaden. Dette er et tiltak som skaper en gruppe mennesker uten rettigheter i Norge. Dette er uverdigg av myndighetene å sette mennesker på gata. Det kan også føre til at en får mer kriminalitet i Norge, sier generalsekretær i Mellomkirkelig råd, Olav Fykse Tveit.

- Det er en menneskerett å søke om asyl. Plassene på asylmottakene og kapasiteten i asylbehandlingen trengs til dem som skal bruke denne retten. Derfor er det rimelig at de som har søkt om asyl uten grunn, og dermed fått avslag, ikke skal oppta kapasiteten og sendes tilbake. Det er forståelig at myndighetene vil stimulere til samarbeid om utreisen, sier Fykse Tveit.

- Om en får asyl eller får avslag på en asylsøknad, er en uansett et menneske og skal hele tiden behandles som et menneske. Derfor er det etisk betenkelig å bruke et virkemiddel som kan føre til at noen mennesker faktisk behandles uverdigg. Dersom det fører til at mange samarbeider om hjemreisen, er det en god konsekvens. Men en må likevel spørre om virkemidlet er akseptabelt.

- Norsk asylpolitikk generelt er streng, og bør diskuteres i og for seg. Det er noen som har en helt annen subjektiv oppfatning av behovet for beskyttelse enn myndighetene. Og det kan være mennesker som av ulike grunner ikke har de identifikasjonspapirer myndighetene vil ha tak i. Og hvem bestemmer om de samarbeider nok til å få være på mottaket til de har reist ut? Det er nettopp i de vanskelige gråsonene problemene finnes. Og det er der en må være på vakt for å ikke bruke virkemidler som setter mennesker i en uholdbar situasjon, sier generalsekretæren i Mellomkirkelig råd.

- Nå handler det om et virkemiddel som norske myndigheter knapt kan vedkjenne seg, sier generalsekretær Fykse Tveit. I brev fra UDI til kommunene av 29.12.03 om denne saken, sies det rett ut at en er klar over at dette kan føre til at mennesker blir løsgjengere og kriminelle og har behov for "å motta nødhjelp". Fykse Tveit påpeker at norske myndigheter med dette med åpne øyne setter noen mennesker i en situasjon der de har behov for nødhjelp og kan komme i konflikt med løsgjengerloven. Disse har ingen rettigheter til å arbeide og de har ikke rett på sosial hjelp. De må skaffe seg midler ved at noen viser dem veldedighet og tar seg av dem. Alternativet blir fort at de må skaffe seg midler ved ulovlige handlinger, enten svart arbeid eller kriminalitet, mener generalsekretæren.

Kirkeasyl ingen løsning

Olav Fykse Tveit understreker videre at kirkeasyl ikke er en løsning i denne sammenhengen. Så lenge politiet ikke sender dem ut av landet, er det heller ikke tale om behov for "asyl" dersom noen av dem oppsøker en menighet. Han mener at det heller vil være tale om "en suppestasjon" og et behov for å få tak over hodet, og at kirkelige organisasjoner som Bymisjonen, Frelsesarmeen og mange andre har lang tradisjon med å hjelpe mennesker som ber om det. Det finnes ikke et apparat som heter kirkeasyl som kan løse dette. Dette er myndighetenes ansvar. Men en samtale med mennesker i en menighet kan være en hjelp til å realitetsorientere seg, og menighetene må hjelpe mennesker som kommer.

- Det er tydelig at vestlige land må konkurrere om å ikke framstå som liberale for potensielle asylsøkere. Men det kan ikke være norske myndigheters oppgave å vinne denne konkurransen ved å framstå som et land som behandler mennesker uverdige etter at de har fått avslag på sin asylsøknad, sier generalsekretær Olav Fykse Tveit. (Kirkeinfo)

[Her er UDI's pressemelding og brev](#)

[Her er Mellomkirkelig råds veiledning til menighetene i kirkeasylspørsmålet](#) (fra 1998)

Kontaktperson: Generalsekretær Olav Fykse Tveit i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, tlf 22 93 27 86, mobil 97 65 88 51 Foto av Olav Fykse Tveit kan få via e-brev ved henvendelse til vidar.kristensen@kirken.no

Kirken markerer seg på utdanningsmessene

(12.01.2004)

Kirkerådets underdirektør Gerd Karin Røsæg leder styringsgruppen bak "Kirkens rekrutteringsprosjekt" der Kirkerådet, Kirkedepartementet og Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon deltar. Hun understreker at svikten i rekruttering til kirkelige stillinger nå krever handling:

- Et vesentlig virkemiddel i dette arbeidet er informasjon om det kirkelige arbeidsmarked og om aktuelle utdanningsveier. Parallelt med dette informasjonsarbeidet må vi arbeide med hvordan kirkens medarbeidere omtaler kirken som arbeidsplass. Kirkelige medarbeidere som er stolte av sin kirke er de beste rekrutteringsagenter, sier Røsæg.

Kåre Natvig er tilsatt for å lede arbeidet med "Kirkens rekrutteringsprosjekt" sammen med Kolbein Haga. Natvig har vært prest i 15-20 år og praksisleder på praktisk-teologisk seminar ved Universitet i Oslo.

- Kirken har over 8000 arbeidstakere, og flere vil komme gjennom trosopplæringsreformen. Problemer med å rekruttere til kirkelig tjeneste og behovet for flere stillinger i kirken gjør at det haster med å satse på rekruttering. De fleste ungdommer er ikke kjent med hvilke jobbmuligheter som finnes i kirken. Nå forsøker vi å gjøre noe med det, sier han.

Natvig og hans medarbeidere besøkte sist høst åtte av kirkens elleve bispedømmekontorer for å drøfte behovet for økt informasjonsinnsats. Prosjektet etablerer regionale nettverk for rekruttering til kirkelig utdanning og kirkelige stillinger.

Hver vår arrangeres en rekke utdanningsmesser for elevene i videregående skoler. Gjennom Kirkens rekrutteringsprosjekt deltar kirken med representanter for lokale kirkelige arbeidsgivere på 9 av 12 messer over hele landet denne våren.

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://www.kirken.no/jobb/>. The page features a navigation bar with icons for 'KIRKEMUSIKER', 'OMSORGARBEIDER', 'PEDAGOG', and 'PREST'. Below this is a section titled 'GJETT HVEM SOM JOBBER I KIRKEN' with the text 'Gjett hvem som jobber i kirken? Tror du at du kan se på et menneske om han eller hun jobber i kirken? Test deg selv ved å klikke på bildene.' There are six small portrait photos of people, each with a question below it: 'Gjør Turid det?', 'Gjør Gro det?', 'Gjør Håkon det?', 'Gjør Elisabeth det?', 'Gjør Eilev det?', and 'Gjør Martin det?'. A logo for 'DEN NORSKE KIRKE' is visible in the bottom left corner.

Informasjonsmateriellet som Natvigs prosjekt har utviklet skal vise ungdom at kirken har bruk for mange slags arbeidstakere. Et nytt nettsted www.kirken.no/jobb er satt i drift. En brosjyre "Gjett

hvem som jobber i kirken ?" henviser til dette nettstedet. Dessuten er det utarbeidet et spørreskjema, "Fortell oss hva du vil bli når du blir stor?" Spørreskjema skal brukes på utdanningsmessene for å skape ettertanke hos unge som står foran utdanningsvalg. To av spørsmålene er:

"Hvilke verdier er viktigst for deg i en jobb?" "Vet du om et yrke hvor du kan jobbe med det du synes er viktigst?" (Kirkeinfo)

Kontaktpersoner

For mer informasjon kontakt Kirkerådet ved prosjektleder **Kåre Natvig**, 22 93 28 94, mob. tlf.: 90 52 88 92, privat tlf.: 22 29 58 17, e-post: kare.natvig@kirken.no eller rådgiver **Kristin Frydenlund**, 22 93 27 87, mob.tlf.: 95 77 56 61, privat tlf.: 31 28 86 91, e-post: kristin.frydenlund@kirken.no

På disse utdanningsmessene skal kirken delta:

Sandefjord 12.-13. januar Kristiansund 15. januar

Tromsø 19.-20. januar

Bergen 21.-23. januar

Bodø 22.-23. januar

Fredrikstad 28.-29. januar

Stavanger 28.-30. januar

Lillestrøm 4.-7. februar

Trondheim 12.-14. februar

Antall personer tilsatt i ulike stillingskategorier i Den norske kirke:

Administrasjon / ledelse - 1.085

Diakoni (diakon / diakonimedarbeider) - 210

Undervisning (kateket / menighetspedagog) - 205

Kirkemusikk (kantor / organist) - 905

Kirkeverge / daglig leder - 420

Klokker - 425

Andre menighetsarbeidere - 185

Prest - 1.700

Tilsatte ved kirke / kirkegårder eller krematorier - 2.255

Tilsatte i barnehager - 590

Bemanningsplanen for Den norske kirke (Kirkerådet 2001)

"Opptrappingsplan for kirkelig bemanning" som Kirkerådet utarbeidet på oppdrag fra Kirkedepartementet, dokumenterer det store stillingsbehovet folkekirken har i årene framover. Planen understreker at Den norske kirke har de dårligste økonomiske betingelsene sammenliknet med de øvrige nordiske folkekirkene.

I planen er stillingsbehovet i Den norske kirkes menigheter beregnet med utgangspunkt i en "modellmenighet". Denne har 5000 medlemmer og er bemannet med 2 prester, 1 kateket, 1 diakon, 1 kirkemusiker og 1 administrativ medarbeider, ½ kirketjener og 1/3 klokker.

Denne regnemodellen viser at det totalt er behov for 2.600 nye årsverk i Den norske kirke.

- Etikk framfor avkastning i Oljefondet

(13.01.2004)

Landets evne til å utbetale fremtidige pensjoner står i offentlighetens fokus. Samtidig drøftes Graver-utvalgets forslag til etiske retningslinjer for forvaltning av Petroleumsfondet. I en felles høringsuttalelse til Finansdepartementet ber Kirkerådet og Mellomkirkelig råd om sterkere globalt perspektiv bak at de etiske overveielserne i forvaltningen av fondet.

- Begrepet om en bærekraftig utvikling hviler jo nettopp på forutsetningen om at vi deler en klode og er avhengig både av fattigdomsbekjempelse og miljøhensyn for å overleve som verdensfelleskap, heter det i høringsuttalelsen.

Kirkerådet og Mellomkirkelig råd kritiserer Graver-utvalget for å legge opp til at forvaltningen av landets oljeformue i for sterk grad har Norges kommende generasjoners rettigheter i fokus.

Kirkemøtet uttalte seg i 1996 om behovet for oppbrudd fra et forbruksmønster som går på bekostning av andre menneskers rettigheter og jordas bæreevne (KM 10/96 - Forbruk og rettferd).

- Selv om også Den norske kirke sliter med å gjennomføre dette oppbruddet i praksis, er det en forpliktelse vi står fast på, og som har konsekvenser for våre etiske valg, uttaler Kirkerådet og Mellomkirkelig råd.

Graver-utvalget foreslår et sett med etiske retningslinjer for Petroleumsfondet som i stor grad støttes i høringsuttalelsen fra Den norske kirkes sentrale organer. Kirkerådet og Mellomkirkelig råd ønsker dessuten mer offensive retningslinjer for hvordan Petroleumsfondet skal bruke midler til å støtte opp under utviklingsmål og norsk utenrikspolitikk. Man mener Petroleumsfondet bør forvaltes slik at også investeringer i lavinntektsland kommer på tale.

Men Kirkerådet og Mellomkirkelig råd mener utvalgets utredning ikke går langt nok i å foreslå begrensninger for hvor fondets kapital bør investeres. Man mener fondet bør ha som målsetting å unngå investeringer i virksomhet som gjelder alkohol og tobakk, våpen, porno og enkelte former for bioteknologi.

Kirkerådet og Mellomkirkelig råd er enig med Graver-utvalget i at etisk forsvarlig forvaltning av Petroleumsfondet på lang sikt vil skape størst avkastning.

- Dersom en stor aktør som Petroleumsfondet oppnår tilfredsstillende avkastning med omfattende etiske retningslinjer, vil det kunne inspirere andre investorer til tilsvarende handling på sikt, heter det i uttalelsen. (Kirkeinfo)

Russiske samer engasjeres i grenseoverskridende samarbeid

(19.01.2004)

Samiske kirkedager som arrangeres i Jokkmokk, Sverige 18.-20. juni i år, blir denne uken drøftet med samer i Russland. Generalsekretær Synnøve Brevik i Samisk kirkeråd for Den norske kirke håper at Den russisk-ortodokse kirke kan finansiere reise og opphold for russiske samer til de første Samiske kirkedagene. De fleste russiske samer tilhører den russisk-ortodokse kirke.

- Vi tror Den russisk-ortodokse kirke kan bidra med kontakt- og nettverksarbeid som kan involvere flere russiske samer i kirkesamarbeidet i Barentsregionen, sier Brevik (bildet).

Den norske delegasjonen ledes av biskop Per Oskar Kjølaas. Under besøket i Lovozero, (Lujávri på samisk), på torsdag skal de ca. 30 representantene fra Norden få med seg et program i regi av det samiske kultursenteret der. Lovozero ligger midt inne på Kolahalvøya og er det samiske hovedsenteret i russisk del av Barentsregionen. Der ble et samisk kultursenter innviet i juni i fjor. Senteret ble etablert i et tett samarbeid med vennskapskommunen Karasjok. Her ligger også Norges Samemisjons representasjonskontor for Russland.

Samiske kirkedager i Jokkmokk, Sverige 18.-20. juni har som målsetting å samle samer fra hele Nordkalotten. I brosjyren for Samiske kirkedager står det at arrangementet

- vil synliggjøre samisk kirke- og gudstjenestetradisjon
- vil peke på den samiske lekmanskristendommens betydning
- skal inspirere til nye former i samisk kirke- og gudstjensteliv
- skal tydeliggjøre at samisk kristen tro overskrider nasjonsgrensene
- skal vise rikdommen i samisk kirkeliv; åndelig, teologisk og kunstnerisk.
- skal være en møteplass for alle mennesker.

Samiska kyrkodagar

Programmet for Samiske kirkedager, som i år arrangeres for første gang, omfatter gudstjenester, program for barn og ungdom, seminarer, utstillinger, teater, konserter og samisk idrett.

Arrangører bak Samiske kirkedager er Samisk kirkeråd, Den norske kirke. Samiska rådet i Svenska kyrkan. Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barentsregionen. Sametinget i Finland.

Kontaktperson:
Synnøve Brevik, synnove.brevik@kirken.no, mob. tlf.: 90 07 91 29.

Jokkmokk 18–20 juni 2004

[Se pdf-utgave av Brosjyre for Samiske kirkedager 2004 - Svensk](#)

[Se pdf-utgave av Brosjyre for Samiske kirkedager 2004 - Nordsamisk](#)

Hilsen fra Den norske kirke ved arveprinsessens fødsel

(21.01.2004)

Kjære kronprins Haakon og kronprinsesse Mette-Marit

Den norske kirke sender dere sine hjerteligste gratulasjoner på denne gledens dag for foreldre, kongefamilie og folk.

Gud velsigne livsveien for den nyfødte arveprinsessen, bevare dere alle i kjærligheten og omslutte dere med sin fred!

Finn Wagle

Bispemøtets preses

Opplegget klart for skattefrie gaver til kirken

(21.01.2004)

Direktør Erling J. Pettersen i Kirkerådet opplyser at det den siste tiden har vært en rekke henvendelser fra lokalkirkelig hold som ønsker å ta den nye ordningen i bruk. I et rundskriv fra Kirkerådet til menighetsråd og kirkelige fellesråd informeres det nå om lovendringen og hvilke kriterier som gjelder for slikt skattefritak, hvem som kan gi gaver, hvem som kan motta slike gaver, hvilke opplysninger som må registreres og hvordan disse opplysningene skal rapporteres til skattemyndighetene.

-Vi tror mange menigheter ser ordningen med skattefritak for gaver som en mulighet til å styrke og bygge ut den lokalkirkelige virksomheten, ikke minst for barn og ungdom i forbindelse med den store trosopplæringsreformen, sier kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen.

At Den norske kirke er kommet inn under ordningen med gaver til visse frivillige organisasjoner, innebærer at slike gaver gir rett til fradrag i inntekten før en beregner skatt. Betingelsen er at gaven utgjør minst kr 500 i det året den er gitt og at maksimalt fradrag er kr 6.000 årlig. Det stilles ikke krav om faste innbetalinger, slik at ordningen kan omfatte både organisert givertjeneste og enkeltgaver. Det gis fradrag i inntekt for gaver gitt til Den norske kirke fra og med inntektsåret 2004. Kirkerådet vil legge til rette for at de som mottar slike gaver, kan rapportere dette videre til Kirkerådet som deretter samler og videresender opplysningene til Skattedirektoratet. (Kirkeinfo)

Rundskrivet om skattefritak for gaver til Den norske kirke finnes [her](#).

Kontaktpersoner: Direktør Erling J. Pettersen, tlf. 22932780, 90125850, eller seksjonsleder Eigil Morvik, 22 93 27 50

Bønn for prinsesse Ingrid Alexandra

(22.01.2004)

Menighetene i Den norske kirke er oppfordret til å be for arveprinsesse Ingrid Alexandra i gudstjenestene 25. januar. I en e-post til menighetene fra Bispemøtets preses biskop Finn Wagle foreslås formuleringer til bruk ved gudstjenestens inngangsord og i forbønnsdelen i gudstjenesten.

Forslag til tekst som kan brukes i leddet Inngangsord:

I dag kommer vi til gudstjeneste med en særskilt grunn til glede: Vår kronprins og kronprinsesse har fått en datter - prinsesse Ingrid Alexandra!

Vi gleder oss sammen med foreldre og besteforeldre over dette livets under.

Med prinsesse Ingrid Alexandra har vårt folk fått en ny tronarving. Det er en historisk og løfterik hendelse.

I takknemlighet vil vi senere i gudstjenesten bære prinsessen og hennes familie fram for Gud i bønn.

Forslag til bønnetekst som føyes inn i forbønnen der "kongebønnen" står:

Vi ber for vårt land og folk.

Hold din hånd over vår konge Harald og hele hans hus.

I dag vil vi takke deg, gode Gud, for vår nyfødte tronarving.

Velsign livsveien for prinsesse Ingrid Alexandra.

Styrk vårt kronprinspar,

og omslutt hele vår kongefamilie med din kjærlighet og omsorg, så de kan gjøre sin gjerning til beste for land og folk.

[Se brevet til menighetene fra Bispemøtets preses her](#)

113 vil ha trosopplæringsjobb

(29.01.2004)

Prosjektet har utlyst tre stillinger som skal jobbe i team sammen med de to som allerede er ansatt. Utlysningen var bredt formulert med vekt på personlig egnethet, pågangsmot og evne til å arbeide i et tverrfaglig team. Annonsen etterspurte utdanning innen "pedagogikk, formidlingsfag, diakoni, kateketikk, samisk kulturforståelse eller noe annet du ser vi trenger".

De 113 navnene på søkerlista omfatter prester, kateketer, diakoner, pedagoger, ungdomsarbeidere, informasjonsarbeidere og en lang rekke andre yrkeskategorier. 73 av søkerne er kvinner, 40 er menn. Alderen spenner fra 24 til 58 år.

Bred appell

– Den store søkermengden viser at denne reformen har appell til dyktige mennesker innenfor ulike yrkesgrupper, mener prosjektleder Paul Erik Wirgenes. – Mange av søkerne har bred kirkelig erfaring, men det er også mange som ikke har noen form for kirkelig arbeid bak seg. De ønsker likevel å være med på dette fordi de ser hva det kan komme til å bety for barn, unge og foreldre. Utfordringen engasjerer, og vi ser at det er et stort rekrutteringspotensiale også når lokale stillinger skal utlyses seinere, sier Wirgenes.

Stortinget vedtok 27. mai 2003 Reform av trosopplæringen. Reformen er beskrevet som den største reform i Den norske kirke på århundrer, og skal føre fram til at alle landets menigheter utvikler et systematisk tilbud til alle døpte mellom 0 og 18 år. Målsettingen er en trosformidling som gir kjennskap til den kristne tro og bidrar til livstolkning og livshjelp.

Reformen av trosopplæringen starter med en femårig forsøks- og utviklingsfase. Arbeidet er prosjektorganisert og ledes av en egen styringsgruppe. Når reformen er ferdig utviklet, har den en antatt ramme på 250 millioner kroner årlig. Det er bevilget 30 millioner over statsbudsjettet for 2004.

Stillingene i prosjektsekretariatet er utlyst som faste stillinger. Etter at forsøksperioden er over, vil stillingene bli tillagt nye oppgaver i Kirkerådet. (Kirkeinfo)

Sør-samisk identitet får kirke-fokus

(11.02.2004)

Temamøtet fokuserer på to forutsetninger for samisk identitet: Økt kunnskap om egen bakgrunn og styrking av det samiske språk. Jenny Fjellheim ved Rørosmuseet og samisklærer Åsta Joma Granefjell i Røros kommune deltar med innledninger på temamøtet.

Leder av Samisk kirkeråd, Oddvar Andersen (bildet) skal orientere om samisk historie. I tillegg deltar opplæringskonsulent Rávdná Turi Henriksen og medlemmene av Samisk kirkeråd med innlegg.

- Samisk kirkeråd legger sine møter til ulike områder med samisk befolkning. Vi ønsker å bidra til at samer med ulik oppvekst og geografisk tilhørighet skal være bevisste på hva som påvirker vår identitet, sier Oddvar Andersen.

Strategidokumentet for Den norske kirke 2005-2008 drøftes på Samisk kirkeråds møte. Kirkens store satsing på Trosopplæringsreformen er også viktige for det samiske kirkelivet.

- På rådsmøtet blir det toårige samiske forprosjektet til Trosopplæringsreformen gjennomgått. Vi håper at de fire pedagogene som har vært tilknyttet prosjektet vil søke på stillinger innenfor Trosopplæringen. Dette vil Samisk kirkeråd søke å legge til rette for gjennom innspill til Statsbudsjettet for 2005, sier generalsekretær Synnøve Brevik.

Hun forteller videre at forberedelsene til [Samiske kirkedager i Jokkmokk 18.-20. juni](#) i år blir en viktig sak på møtet på Røros neste uke.

- Vi gleder oss til en stormønstring av samisk kirkeliv over de nordiske lands grenser. Det arbeides spesielt med å sikre finansiering av russisk deltakelse på Samiske kirkedager, sier Brevik. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

TEMAMØTE TIRSDAG 17. FEBRUAR

DEL I

Sted: Quality hotell Røros, kl. 15.30 - 17.30

Tema: *Kunnskap styrker samisk identitet?*

DEL II

Sted: Røros kirke etter kveldsgudstjenesten, ca. kl. 20.30 - 21.30

Tema: *Hva betyr språket for identiteten?*

SAMISK - NORSK GUDSTJENESTE I RØROS KIRKE TIRSDAG 17. FEBRUAR KL. 19. 00

Samiska kyrkodagar

Jokkmokk 18–20 juni 2004

1920-liturgi på samisk og norsk. Preken ved prest for sørsamer Bierna Bientie.
Røros menighetsråd serverer kirkekaffe som forlenges med Samisk kirkeråds temamøte til kl. 21.30

SAKSLISTEN FOR SAMISK KIRKERÅDS (SKR) MØTE PÅ QUALITY HOTELL, RØROS 16.-18. FEBRUAR:

Sak SKR 1/2004: PROTOKOLLER

Sak SKR 2/2004: REFERATSAKER

Sak SKR 3/2004: ORIENTERINGSSAKER

Sak SKR 4/2004: ÅRSMELDING 2003 FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD MED
HOVEDVEKT PÅ MELDINGEN FRA SAMISK KIRKERÅD

Sak SKR 5/2004: ÅRSPLAN 2004 FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD

Sak SKR 6/2004: STRATEGIDOKUMENT DEN NORSKE KIRKE FOR PERIODEN 2005-2008 -
SAMTALE I RÅDET OM HOVEDSATSINGSOMRÅDER MED SAMISKE PERSPEKTIV

Sak SKR 7/2004: OVF-TILDELING 2004

Sak SKR 8/2004: BUDSJETT 2005 - DRØFTING I LYS AV BEHOVENE INNENFOR SAMISK
KIRKELIV

Sak SKR 9/2004: OPPRETTELSE AV UNGDOMSUTVALG UNDER SKR

Sak SKR10/2004: JUSTERING AV RETNINGSLINJER FOR "STIFTELSEN UTDANNING AV
SAMISK UNGDOM TIL TJENESTE I DEN NORSKE KIRKE"

Sak SKR 11/2004: NORGES SAMEMISJONS INVITASJON TIL SKR TIL EN SAMTALE OM
ORGANISASJONENS FORTID, NÅTID OG FRAMTID - EN DRØFTINGSSAK

Sak SKR12/2004: RAMMER OG ORDNINGER FOR FINANSIERING AV SAMISK KRISTENT
MATERIELL

Sak SKR13/2004: OPPNEVNINGER: SKR'S REPRESENTANT TIL STYRINGSGRUPPE FOR
UTREDNING AV SAMISK KRISTENDOMSUTDANNELSE

Kontaktpersoner:

Synnøve Brevik, generalsekretær, tlf.: 22 93 27 92 / 90 07 91 29, synnove.brevik@kirken.no

Oddvar Andersen, leder av Samisk kirkeråd, tlf.: 97 17 35 21, e-post: oddvar.andersen@ntfk.no

Lullisámi identitehta oažžu girkolaš ?almmustahttima

Sámi girkorá??i doallá ?oahkkima Rørosas guovvamánu 16 - 18. beivviid. Rá??i mii ?oahkkana
lullisámi váldoguovllus, bovde rabas ?oahkkimii sámi identitehta birra.

Fádda?oahkkin ?almmustahte guokte eavttu sámi identitehtii: Lassi máhttu iežas duogáza birra ja
sámegiela nannen. Jenny Fjellheim Rørosmuseas ja sámegieloahpaheadji Ásta Joma Granefjell
Rørosa suohkanis oasálasteba álgoságastallamiiguin fádda?oahkkimis.

Sámi girkorá?i jo?iheadji, Oddvar Andersen, muitala sámi historjjás. Dasalassin oasálastejit
oahpauskonsuleanta Rávdná Turi Henriksen ja Sámi girkorá?i lahtut ságastallamiiguin.

- Sámi girkorá?i doallá ?oahkkimiiddiis iešgu?et guovlluin gos sámit ássat. Mii hálidit fuomášahttit sápmela??aid geain lea iešgu?etlágán bajásšaddan ja geográfalaš gullevašvuohta ahte fertese jurddasit dan ahte mii dat lea mii vaikkeha min identitehta, dadjá Oddvar Andersen.

Sámi girkorá?i ?oahkkimis ságastallojuvvo Norgga girku 2005 – 2008 Strategiijadokumentta birra. Girku viiddis vuoruheapmi Oskooahpahunuppástusas lea maid mávssolaš sámi girkoeallimii.

- Rá?e?oahkkinn áigu maid geah?adit dan guovttejagáš sámi ovdaproševtta Oskooahpahunuppástusas. Mii sávvat ahte dat njeallje pedagoga geat leat prošehtii leamaš ?adnon ohcet virggiid Oskooahpahunbargguin. Dan áigu Sámi girkorá?i geah?alit ovddidit 2005` stáhtabušehta oktavuo?as, muitala váldo?álli Synnøve Brevik.

Son muitala viidáseappot ahte Sámi girkobeivviid ráhkkaneapmi Johkamohkis geassemánu 18. – 20. beivviid dán jagi lea okta dain dehálaš áššiin ?oahkkimis Rørosas boahte vahku.

- Mii illudit dan sámi girkoeallin stuora?oakkámii davviriikkaid rájiid badjel. Leat erenoamážit bargame sihkarastit ruhtadeami ruoššabeale oasálastiide Sámi girkobeivviin, lohká Brevik. (Kirkeinfo)

Doaim. priv.:

FÁDDA?OAHKKIN DISTAGA GUOVVAMÁNU 17. B.

1. OASSI

Báiki: Quality hotealla Røros, dii. 14.00 – 15.30

Fáddá: Máhttu nanne sámi identitehta?

2. OASSI

Báiki: Røros girkus ma??il eahketipmilbálvalusa, su. dii. 20.30 – 21.30.

Fáddá: Maid mearkaša giella identitehtii?

SÁMI – DÁRU IPMILBÁLVALUS RØROSA GIRKUS DISTAGA GUOVVAMÁNU 17. BEAIVVI DII. 19.00.

1920 – liturgiija sámegillii ja dárogillii. Sárdni: Åarjelh samien hearra Bierna Bientie.

Rørosa searvegoddi lágida girkogáfe mii guhkiduvvo Sámi girkorá?i fádda?oahkkimiin dii. 21.30 rádjái.

ÁŠŠELISTU SÁMI GIRKORÁ?I (SGR) ?OAHKKIMIS QUALITY HOTEALLAS, RØROS, GUOVVAMÁNU 16.-18. BEIVVIID.

Ášši SGR 1/2004 BEAVDEGIRJJIT

Ášši SGR 2/2004 REFERÁHTTAÁŠŠIT

Ášši SGR 3/2004 DIEHTOÁŠŠIT

Ášši SGR 4/2004 GUOVDDAŠGIRKOLAŠ RÁ?IID 2003` JAHKEDIE?ÁHUS; MAS VÁLDODEADDU LEA SÁMI GIRKORÁ?I DIE?ÁHUS

Ášši SGR 5/2004 GUOVDDAŠGIRKOLAŠ RÁ?IID 2004` DOAIBMAPLÁNA

Ášši SGR 6/2004 NORGGA GIRKU STRATEGIIJA DOKUMEANTA 2005 – 2008 ÁIGODAHKII – RÁ?I SÁGASTALLAN VÁLDOVUORUHANSURGGIIN SÁMI VUOLGGASAJIS.

Ášši SGR 7/2004 2004` OVF-JUOLLUDEAMIT

Ášši SGR 8/2004 2005` BUŠEAHTTA – SÁGASTALLAN SÁMI GIRKOEALLIMA DÁRBBUID EKTUI

Ášši SGR 9/2004 SGR` NUORAIDLÁVDEGOTTI ÁSAHEAPMI

Ášši SGR 10/2004 "GIRKOLAŠ OAHPPFOANDA SÁMI NUORAIDE" - NJUOLGGADUSAID HEIVEHEAPMI

Ášši SGR 11/2004 NORGGA SÁMEMIŠUVNNA BOVDEHUS SGR:ii SÁGASTALLAT ORGANISAŠUVNNA OVDDEŠÁIGGI, DÁLÁÁIGGI JABOAHTEÁIGGI - SÁGASTALLANÁŠŠI

Ášši SGR 12/2004 SÁMI RISTTALAŠ VEAHKKENEAVVUID RUHTADEAPMI: RUHTADEAMI RÁMMAT JA ORTNEGAT

Ášši SGR 13/2004 NAMMADEAMIT: SGR` OVDDASTEADDJI SÁMI RISTTALAŠVUO?AOAHPAHUSA STIVRENJOVKUI

Gulahallanolbmot:

Synnøve Brevik, válđo?álli, tlf.: 22 93 27 92 / 90 07 91 29, synnove.brevik@kirken.no

Oddvar Andersen, Sámi girkorá?i jo?iheadđji, tlf. 97 17 35 21, e-boasta: oddvar.andersen@ntfk.no

Mellomkyrkjeleg råd med fråsegn om muren

(17.02.2004)

Mellomkyrkjeleg råd har fleire gonger peika på at det må bli slutt på all terror mot sivile i konflikten mellom Israel og palestinarane. Rådet meiner at muren i seg sjølv skaper ei konflikt, sidan han er eit brot på menneskerettane.

Den lutherske kyrkja i Jordan og Palestina har meint at muren heller vil svekkje tryggleiken for Israel enn styrkje den. Den norske kyrkja har eit nært samarbeid med denne kyrkja, og ønskjer å stå saman med henne.

– Når våre medkristne i dei palestinske kyrkjene ber oss om å tale høgt om urett og å seie nei til denne muren, kan vi ikkje snu oss bort, heiter det i fråsegna frå Mellomkyrkjeleg råd.

Slik lyder heile fråsegna:

"For Han, Kristus, er vår fred, han som gjorde dei to til eitt og reiv ned det gjerdet som skilde, fiendskapen." (Ef 2,14) Vi kan som kyrkjer ikkje gje plass for fiendskap mellom folk, stammer, kulturar og nasjonar. Vi ber om at alt som skaper fiendskap, vert rive ned.

Israel byggjer i desse dagar ein mur langt inne på dei palestinske områda. Mellomkyrkjeleg råd vil ta avstand frå bygginga av denne muren.

Den muren som vert bygt av Israel, *fortel om fiendskap*. Muren står der som eit taust, men talande vitne om at ein ikkje har overvunne fiendskap med fredelege, politiske middel. Muren vert bygt i redsel. Å sprengje seg sjølv i lufta for å skade og drepe andre er forkasteleg. All terrorisme mot sivile skaper redsel. Denne redselen skaper indre og ytre murar. Difor tek vi avstand frå den terrorismen sjølvsmordsbombarane står for. Israel må i samsvar med folkeretten stoppe sin praksis med kollektiv straff mot uskuldige palestinarar og avslutte okkupasjonen. Alle partar må stoppe opp og spørje kva som fører til fred, rettferd og vern om menneskeverdet.

Muren er ikkje berre ei forteljing om fiendskap. Muren *skaper sjølv fiendskap*. Muren vert bygt til dels langt inne på palestinsk grunn. Dette er i strid med folkeretten. Å bygge denne muren er å støype urett fast med betong. Okkupasjonen vert bokstavigleg tala sementert. Menneske vert frårøva den jorda dei dyrkar, eldgamle olivenhagar vert skore ned, retten til å leve eit normalt liv, i fellesskap med naboar, slekt og vener vert teke frå ein. Muren hindrar born i å gå på skulen og arbeidsfolk i å gå på jobb. Muren skil palestinarar frå palestinarar og hindrar kontakt og samarbeid mellom palestinarar og israelarar.

Det vert ikkje fred utan rettferd. Det vert ikkje fred med overgrep av noko slag. Om muren vert ståande, vert han eit monument over fiendskap, ufred og urett.

Mellomkyrkjeleg råd meiner at:

- bygginga av muren må stansast.
- muren som alt er bygd, må rivast ned.
- konfiskert jord må gjevast attende til eigarane.
- det må betalast kompensasjon til dei som har fått jorda si og eigedomane sine øydelagde.

Mellomkyrkjeleg råd støttar Norges KFUK/KFUM og Kirkens Nødhjelp sitt arbeid i Palestina og Israel og deira engasjement mot bygging av muren.

Som kyrkje skal vi vitne om han som er vår fred. Vi skal vitne om vår tru på at fiendskapen mellom menneske kan rivast ned. Vi oppfordrar alle kyrkjer i vårt land til å tale klart mot all terror mot sivile, å tale klart om fred og rettferd for alle menneske, og å ta stilling til den urett sivile vert utsett for ved bygginga av muren. Når våre medkristne i dei palestinske kyrkjene ber oss om å tale høgt om urett og å seie nei til denne muren, kan vi ikkje snu oss bort. Som kyrkje står vi saman med alle menneske som vil skape rettferd og fred.

Det er mange som ber om fred for Jerusalem. Måtte Gud gje fred med rettferd for alle menneske i og rundt Jerusalem som treng

det – no!
(Kirkeinfo)

Til pressa

Kontakt for kommentarar:

Generalsekretær i Mellomkyrkjeleg råd Olav Fykse Tveit,
tlf. 97 65 88 51.

Kjempeopplutning om trusopplæring

(22.02.2004)

Ei veke etter at søknadsfristen gjekk ut, var det kome inn 335 søknader som gjeld meir enn 500 kyrkjelydar – og da manglar framleis alle søknadene frå Møre bispedømme.

– Vi har dekning for å seie at nesten halvparten av dei 1300 kyrkjelydane i Den norske kyrkja har meisla ut ein plan for ny satsing på dåpsopplæring, seier Wirgenes. – Det inneber at ein stor del av kyrkjelydane har arbeidd intenst med gode spørsmål knytt til trusopplæringa. Dei tenkjer og planlegg offensivt, og det luktar lokalkyrkjelyd av denne reforma frå første stund.

Det teiknar til at drygt 60 kyrkjelydar vil få middel til å setje i gang forsøk i år. 20– 25 av dei vil ha forsøk i full skala for heile aldersspennet 0– 18 år, mens resten vil få pengar til prosjekt som gjeld avgrensa aldersgrupper.

Svære bunker med søknader

Mange vil nok seie at dei som skal lese og vurdere dei mange tusen sidene med søknader, ikkje akkurat har ein jobb ein bør misunne dei.

– Nei det kan du skrive opp, smiler Wirgenes. – Det er ein kjempejobb, men du verda så gøy det er, trass i alt!

Det er og knivskarp kamp om dei tre stillingane som er lyst ut i det sentrale sekretariatet for trusopplæringa. Det er 113 søkjarar som ønskjer seg ei av desse stillingane, og eit slikt tal er ikkje kvardagskost i kyrkja.

– Det viser at folk ønskjer å vere med på dette. Dei har tru på at kyrkja skal lukkast med denne satsinga. Derfor trur eg heller ikkje at det vil bli mangel på søkjarar til dei lokale stillingane der ein skal tilsetje folk seinare i år, seier Paul Erik Wirgenes.

Forsøk og utvikling

Stortinget vedtok 27. mai 2003 ei reform av trusopplæringa. Reforma er omtala som den største reforma i Den norske kyrkja på fleire hundre år, og skal føre fram til at alle kyrkjelydar i landet utviklar eit systematisk tilbod om opplæring til alle døypte mellom 0 og 18 år. Målsettinga er at dei skal få kjennskap til kristen tru og hjelp til livstolking.

Reforma startar med ein femårig forsøks- og utviklingsfase. Arbeidet er prosjektorganisert og blir leidd av ei eige styringsgruppe. Når reforma er ferdig utvikla, vil ho venteleg ha ei ramme på 250 millionar kroner årleg. Det er løyvd 30 millionar over statsbudsjettet for 2004. (Kirkeinfo)

Til pressa:

Kontakt for kommentarar til saka: Prosjektleiar Paul Erik Wirgenes, mob. 48 04 98 24.

Bispemøtet kritiserer kritikk fra Utlendingsnemnda

(02.03.2004)

I et vedtak fra Bispemøtet 9.-11. februar bes Bispemøtets preses, biskop Finn Wagle, om å sende brev til Utlendingsnemnda med svar på den kritikk nemnda kom med i sitt brev av biskopenes opptreden i enkelte konkrete flyktninge- og asylsaker. I brevet fra Bispemøtets preses, sendt 1. mars, heter det blant annet:

"Ofte innebærer biskopenes rolle å artikulere den kritikk mot vedtak i enkelte asylsaker som reiser seg i det lokale miljø hvor de berørte asylantene lever. Slik kritikk fra "grasrota" kan nok i noen tilfeller være "følelsesbaserte meninger", for å bruke nemndas ord. Men den harme og kritikk som visse avgjørelser har utløst i lokalsamfunnene, kan også være et uttrykk for at folk flest kjenner at deres alminnelige rettsfølelse krenkes. Det er i så fall et forhold som både UNE og de politiske myndigheter gjør vel i å ta på alvor."

Bispemøtets preses skal sammen med generalsekretæren i Mellomkirkelig råd møte ledelsen i Utlendingsnemnda 19. april for å drøfte kirken rolle i flyktninge- og asylsaker videre. (Kirkeinfo)

[Les hele brevet fra Bispemøtets preses til Utlendingsnemnda her.](#)

Høy kompetanse til trosopplæring

(04.03.2004)

De tre nytilsatte er Kristine Aksøy Alveng (38), Kjetil Bondevik (41) og Dag-Håkon Eriksen (31).

Kristine Aksøy Alveng (38)

Alveng er oppvokst i Oslo og bosatt i Nittedal. De siste fem årene har hun vært fakultetslærer ved kateketutdanningen på Menighetsfakultetet. Tidligere har hun ti års kateketpraksis fra Nittedal og Skedsmo.

Alveng har musikk, kristendomskunnskap, pedagogikk og kateketseminaret i fagkretsen sin, og har dessuten en toårig arbeidsveilederutdanning. Hun har vært medlem av sentralstyret i Kateketforeningen og redaktør av bladet "Kateketen".

– Gjennom mitt arbeid med kateketikkfaget har jeg blitt bevisst en utvikling som går i retning av å tenke mer helhetlig om praktisk teologi og om hvilke arenaer og aktører som kan spille sammen i trosformidlingen, sier Kristine Aksøy Alveng. – Mitt engasjement i Den norske kirkes kateketforening har gitt meg en bred kontaktflate i kateketmiljøet som vil være en god ressurs i motivasjons- og oppfølgingsarbeidet med reformen.

Kjetil Bondevik (41)

Bondevik er født i Sogndal og bosatt i Asker. Han er i dag senior prosjektleder i Dinamo, som er et av landets største PR og kommunikasjonsmiljøer. Han har tidligere bl.a. vært markedssjef i et forlag, og har arbeidet som prosjektleder for utvikling av magasiner og fagbøker.

Bondevik er markedsøkonom med utdanning fra IHM Business School og Handelshøyskolen BI – Senter for lederutdanning. Han har også tatt Menighetsseminaret og har jobbet som menighetsarbeider i en Oslo-menighet

– Reformen er en fantastisk mulighet for lokalmenighetene til å skape dialog og gode relasjoner til barnet og hjemmet, mener Kjetil Bondevik. – Reformen skal ha et bredt nedslagsfelt og åpner for stor kreativitet i bruk i virkemidler. Jeg er opptatt av et utvidet læringsbegrep hvor ren kunnskap ikke er det viktigste, men heller en vektlegging av hva som oppleves og erfares i møte med kirken.

Dag-Håkon Eriksen (31)

Eriksen kommer fra Lørenskog og er bosatt i Oslo. Han underviser i dag i Kristent lederskap og Administrasjon ved Bibelskolen i Staffeldtsgate i Oslo, og har vært ansatt i Normisjon fra 2001. Han driver dessuten et enkeltmannsforetak som tilbyr konsulenttjenester innen organisasjon, ledelse og undervisning.

Eriksen er cand. philol. med hovedfag i kristendom fra Menighetsfakultetet. Han har også sosialantropologi og organisasjons- og arbeidslivspsykologi i fagkretsen. Han har vært teamarbeider i Russland, Sør-Afrika, Kina og Trinidad og Tobago.

– Jeg har bred erfaring fra ulikt kristent ungdomsarbeid. Det gjør meg åpen for ulike innfallsvinkler som jeg tror trengs for å lykkes med prosjektet, sier Eriksen. – Sammen med mitt engasjement i "Forum for tro og verdier" på Stortinget, har dette gitt meg et nettverk som kan bli nyttig for prosjektet. Samtidig er jeg ikke selv vokst opp i kirken, noe jeg tror vil være en styrke i forhold til breddeperspektivet i reformen.

Reformen

Stortinget vedtok 27. mai 2003 reform av trosopplæringen. Reformen er blitt omtalt som den største reform i Den norske kirke på flere hundre år, og skal føre fram til at alle menigheter i landet utvikler et systematisk tilbud om opplæring til alle døpte mellom 0 og 18 år. Målsettingen er at de skal få kjennskap til kristen tro og hjelp til livstolking.

Reformen starter med ein femårig forsøks- og utviklingsfase. Arbeidet er prosjektorganisert og blir ledet av en egen styringsgruppe. Når reformener ferdig utviklet, vil den ventelig ha en ramme på 250 millioner kroner årlig. Det er bevilget 30 millioner over statsbudsjettet for 2004.

Det sentrale sekretariatet for trosopplæringsreformen består av et team på fem personer. Sekretariatet hører inn under Kirkerådet og holder til Kirkerådets lokaler i Oslo. (Kirkeinfo)

Til pressen:

Kontakt for kommentarer til saken: Prosjektleder Paul Erik Wirgenes, mob. 48 04 98 24.

Feil dåpstall i Aftenposten

(16.03.2004)

Seniorrådgiver Per Tanggaard i Kirkerådet mener Aftenpostens tallbehandling tyder på "en overdreven negativ fokusering".

- Ser vi nærmere på tallene er det tvert i mot oppsiktsvekkende at over halvparten av bispedømmene i 2002 hadde en dåpsprosent på over 90, og at samtlige bispedømmer unntatt Oslo hadde en dåpsprosent på over 80. Dette er høye tall når en ser det i forhold til at 85,7 prosent av befolkningen er medlemmer av Den norske kirke, sier Tanggaard.

Den offisielle kirkestatistikken fra i fjor foreligger ikke før i mai. Statistiske opplysninger fra alle menighetene i Den norske kirke finnes på nettet hos Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste:

<http://www.nsd.uib.no/data/region/kirke/>

(Kirkeinfo)

Reform av kirkens gudstjenesteliv har startet

(16.03.2004)

Til Kirkerådets møte i september er nemnda bedt om å komme med forslag til en visjon for reform av Den norske kirkes gudstjenesteliv. Til Kirkemøtet 2004 i november i Bodø vil det bli forberedt en sak som kan gi biskopene nødvendig hjemmel for forsøksvirksomhet som kan bidra til at reformen av gudstjenestelivet kan skje i en åpen prosess. Kirkerådet vil også legge opp til forsøk med fleksibel bruk av kirkens gudstjenestebok.

Kirkemøtet i 2006 vil ha en foreløpig behandling av gudstjenestereformen, mens det legges opp til sluttbehandling på Kirkemøtet i 2009. Nye ressursamlinger for gudstjenestelivet vil først foreligge i 2010.

Kirkerådets nyoppnevnte nemnd for gudstjenesteliv består av biskop Finn Wagle, leder; rektor Geir Hellemo, førsteamanuensis Jan Schumacher, prest Kari Veiteberg, daglig leder Erik Hillestad, kantor Ivar Jarle Eliassen, kantor Gro Malmbekk Bergrabb, ungdomsprest Margit Holte, medisinerstudent Silje Osberg, og undervisningsrådgiver Kirsti Melangen. (Kirkeinfo)

Kontaktperson:

Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore, mobil 95 11 08 81.

[Se uttalelsen fra Ungdommens kirkemøte 2003 "Hva slags gudstjeneste vil vi ha?" \(Sak 5/2003\)](#)

23,5 millioner fra Opplysningsvesenets fond fordelt

(18.03.2004)

1,3 millioner til eksterne prosjekter

Av de 7.402.000 til Kirkerådets og andres prosjekter, går kr. 2.112.000 til Kirkerådets interne prosjekter innenfor Kirkemøtets satsingsområder, 1,9 millioner til prosjektarbeid med kirkelige reformer, 1 million til Kirkeakademienes oppdrag med å lage en kulturmelding for Den norske kirke, kr. 660.000 til prosjekter innenfor samisk kirkeliv, kr. 400.000 til de sentralkirkelige råds nemnds- og utvalgsarbeid, og kr. 1.330.000 til landsomfattende organisasjoner slik: Kr. 700.000 i tilskudd til Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep, kr. 200.000 til prosjektet "Menigheter i møte med den åndelige lengsel" i regi av Diakonissehuset Lovisenberg og Kirkerådet, kr. 30.000 til Taize-prosjekt i regi av Norges Kristne Råd, kr. 400.000 til to dåpsopplæringsprosjekter i regi av IKO-Kirkelig pedagogisk senter.

1,8 millioner til søsterkirker

Kirkerådet sluttet seg til Mellomkirkelig råds fordeling av de 1.856.000 kronene til søsterkirkene. Av disse er kr. 742 400 ble fordelt til søsterkirker og partnerorganisasjoner etter søknad fra kirker og organisasjoner, kr. 185.000 til menigheters vennskapsarbeid, kr 464.000 til Kirkenes Verdensråds virksomhet, og kr 464 000 fond til Det Lutherske Verdensforbunds virksomhet

I følge vedtak i Kirkemøtet 1997 skal 10 prosent av de midlene fra Opplysningsvesenets fond (OVF) som disponeres av de sentralkirkelige råd, fordeles til prosjekter i regi av eller til fordel for søsterkirker og internasjonale partnerorganisasjoner ("søsterkirkemidler").

50 prosent av beløpet skal fordeles likt mellom Kirkenes Verdensråd (KV) og Det Lutherske Verdensforbund (LVF), 40 prosent fordeles til søsterkirker og partnerorganisasjoner etter søknad og de siste 10 prosent fordeles etter en rotasjonsordning til bispedømmene for videre fordeling til menighetenes vennskapsarbeid.

Støtte på kr. 742 400 til søsterkirker og partnerorganisasjoner ble fordelt slik: Oslo og Akershus krets av Norges KFUK/M til Armenia kr. 48.000, Kirkens Nødhjelp til Botswana kr. 48.000, Kirkens Nødhjelp til Malawi kr. 50.000, Det Norske Misjonsselskap (NMS) til Sør-Afrika kr. 90.000, NMS til Mali kr. 50.000, NMS til Kamerun kr. 46.400, Norges KFUK/M til internasjonal deltakelse på TenåringsTreff 2004 kr. 20.000, Escola Superior de Theologia, Brasil kr. 42.000, Mekane Yesus Seminary, Etiopia kr 50.000, Institute of Sino-Christian Studies, Hong Kong kr. 20.000, Evangelical Lutheran Church in Jordan kr. 50.000, National Council of Churches in the Philippines kr. 68.000, utvikling av ungdomsarbeid i den lutherske kirke i Estland i samarbeid med NMS kr. 100.000, Igreja Evangelica de Confissao Luterana no Brasil kr. 60.000.

Støtte på kr. 185 600 til bygging av vennsksrelasjoner med søsterkirker til menigheter ble fordelt slik gjennom bispedømmene: Agder bispedømme kr. 50.600, Sør-Hålogaland bispedømme kr. 50.600, Tunsberg bispedømme kr. 45.000, og Møre bispedømme kr. 39.400.(Kirkeinfo)

Kontaktperson: Kirkerådsmedlem Ådne Berge, mobil 93 04 98 27, eller kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen, mobil 90 12 58 50.

Den autoriserte biografien om Jesus

(19.03.2004)

Bibelselskapet har trykket 10.000 eks. av heftet "Jesus Kristus - Den autoriserte biografien" som gjengir Johannesevangeliet i sin helhet. Nå utfordres menighetene til å utnytte debatten rundt den aktuelle og omdebatterte Jesus-filmen.

- En del menigheter har ønske om å gjøre noe i forbindelse med filmen. Vi mener dette heftet egner seg til utdeling når debatten rundt filmen pågår i mediene. Økt fokus på den historiske Jesus fram mot påsketiden gir en glimrende anledning til å peke på Bibelen som hovedkilde for historiens hovedperson, sier Smemo.

Heftet ble nylig presentert for årsmøtet for Norges Kristne Råd. Det er var en enstemmig positiv respons fra alle kirkesamfunn og bestillingene har allerede begynt å strømme inn til Bibelselskapet.

Fra den internasjonale distributøren av "The Passion of the Christ" fikk Bibelselskapet i oppdrag å sjekke den norske teksten av filmen.

- Vi har sjekket at oversettelsen bruker de riktige bibelske ord og uttrykk. Innholdet i filmen har vi ikke kommentert, sier Smemo. Han ønsker ikke å si sin personlige mening om Gibsons film.

Bakerst i det nye heftet fra Bibelselskapet henvises det blant annet til filmer om Jesus, men Mel Gibsons film er ikke nevnt. (Kirkeinfo)

- - - -

Informasjon om heftet "Jesus Kristus - Den autoriserte biografien" ligger på Bibelselskapets hjemmeside <http://www.bibelselskapet.no>

Her kan også heftet bestilles.

Norges kristne råd - sikkerhetsgjerde og religionsfrihet

(19.03.2004)

Norges Kristne råd samler 22 kirkesamfunn i Norge (se nedenfor).
De to uttalelsene følger her i sin helhet:

Uttalelse 1:

Ikke murer, men broer

Uttalelse fra Norges kristne råds Rådsmøte, 19. mars 2004

Israel bygger i disse dager et sikkerhetsgjerde som mange steder har form av en mur. Gjerdet strekker seg delvis langt inn på palestinsk område. Israel har behov for, og rett til, sikkerhet og trygge grenser, og vi forstår fortvilelsen over volden som utøves i Israel. Det er viktig å få slutt på alle former for voldsanvendelse, fra selvmordsbombing til militære straffetiltak overfor sivile. Vi tror imidlertid at sikkerhetsgjerdet slik det nå bygges snarere kan øke enn dempe voldsspiralen.

Sammen med det internasjonale kirkenettverket vil vi understreke at byggingen av sikkerhetsgjerdet har negative konsekvenser for alle involverte: For palestinerne fører den til at tusenvis av mennesker blir frarøvet land- og vannressurser. Byggingen representerer et brudd på menneskerettighetene og er i strid med folkeretten. Den bidrar til at menneskers livskvalitet svekkes ved at skoler og sykehus blir utilgjengelige og arbeidsplasser ødelegges. For begge sider skaper sikkerhetsgjerdet dessuten mer sinne og hat i en fastlåst konflikt.

Den internasjonale "Riv muren-kampanjen", som har fått støtte fra en lang rekke organisasjoner og nettverk, har gått inn for at bygging av muren må stanses med fredelige midler. Som kristne og som del av et verdensomspennende fellesskap for fred, støtter Norges kristne råd oppfordringen til Israel om å rive muren, og oppfordrer kirker og kirkelige nettverk og organisasjoner til å innta samme standpunkt.

Som venner av både det israelske og palestinske folk, vil vi anmode begge parter om å ta initiativ som kan stoppe voldsspiralen. Palestinske myndigheter må gjøre det som er mulig for å hindre selvmordsbomberne. Bare i gjensidig respekt og ved forhandlinger kan problemene løses.

Vi vil oppfordre til bønn for situasjonen i Midtøsten. Da Bønneuken for kristen enhet ble avsluttet i januar, ble norske menigheter oppfordret til å be denne bønnen:

Gud, du som er Fredens Herre, du som åpner alle grenser, som favner alle folkeslag, som sammenfører alle hender, vi vender oss til deg:

Når vi reiser murer, bygger du broer

Når vi støter ut, står du i grenseland

Når vi skjelvende stenger døren, står du midt iblant oss og sier: Vær ikke redde

Gjør oss til budbærere om din fred i en verden som vil skape sikkerhet med vold og krig.

Herre, vi ber for Israel og Palestina:

La ingen oppleve at hjemmet blir revet og eiendommen tatt av andre.

La ingen oppleve at familie og venner blir revet bort av bomber og granater.

Gi fred, Herre, ved Ham som er vår fred, Jesus Kristus.

Uttalelse 2:

Religionsfrihet

Uttalelse fra Norges Frikirkeråds Årsmøte og Norges kristne råds Rådsmøte, 18.-19. mars 2004

Den siste tiden har det vært mye medieoppmerksomhet rundt spørsmål som berører religionsfriheten, blant annet i forbindelse med debatten om religiøse symboler i franske skoler og om Det Norske Misjonsforbunds retningslinjer vedrørende homofilt samliv. Norges kristne råd, samlet til Rådsmøte 19. mars 2004, vil uttale følgende:

- 1) NKR har merket seg tegn i den senere tid på at religionsfriheten kan komme under press både i Norge og i andre land i Europa. NKR vil beklage at norske politikere har tatt til orde for at myndighetene skal gripe inn i hva trossamfunn står for gjennom økonomiske sanksjoner.
- 2) NKR framholder at religionsfriheten er en grunnleggende menneskerettighet, noe som er fastslått i rettsavgjørelser nasjonalt og internasjonalt. En krenkelse av religionsfriheten berører den personlige integritet for den enkelte og undergraver muligheten for fredelig sameksistens i et flerreligiøst og flerkulturelt samfunn.
- 3) NKR uttrykker glede over at flere ledere i politiske partier og flere aviser på lederplass klart har avvist at politikere kan sanksjonere trossamfunns standpunkter gjennom å ta bort lovfestede bevilgninger. Offentlige tilskudd til tros- og livssynssamfunn er begrunnet i prinsippet om religionsfrihet og må forstås som kompensasjon for de offentlige bevilgningene til Den norske kirke.
- 4) NKR vil understreke at vi som trossamfunn kan, vil og må ta del i den offentlige debatt. Som aktive og tydelige samfunnsinstitusjoner er vi også innforstått med at politikere og andre setter søkelys på hvordan kirkene opptrer og hvilke standpunkt som inntas. Begge deler er viktig i et demokrati. Trossamfunnene må delta i den løpende samtalen om religionsfrihetens innhold og grenser.

Den Anglikanske Kirke
De Frie Evangeliske Forsamlinger
Den Evangelisk Lutherske Frikirke
Den Finlandska Evangelisk-Lutherska Församlingen
Den katolske kirke
Den norske kirke
Den ortodokse kirke
Den tyske menighet
Det Greske Orthodoxe Samfunn i Norge
Det Norske Baptistsamfunn
Det Norske Misjonsforbund
Det serbiske ortodokse kirkesamfunn
Frelsesarmeen
Guds menighet på Vegårshei
Karisma Senter
Kirken i Dalen
Metodistkirken i Norge
Oslo Kristne Senter
Svenska Margarethaförsamlingen
Pinsebevegelsen
Syvendedags-Adventistsamfunnet
Vennenes Samfunn Kvekerne

Til pressen:

For ytterligere informasjon til begge uttalelsene, kontakt styreleder i NKR Arnfinn Løyning 93 42 61

01, og/eller generalsekretær i NKR Ørnulf Steen, 950 41 821.
(Kirkeinfo)

- Det kristne nærvær trengs i Det hellige land

(24.03.2004)

I dagene 17. til 22. mars avla biskop Kvarme, generalsekretær Fykse Tveit og prostiprest Leif Levinsen besøk hos den lutherske kirke i de palestinske områdene og i Jordan og til messianske jøder i Israel. Dette var et pastoralt besøk for å følge opp Den norske kirkes samarbeid med den palestinsk-lutherske kirken (ELCJ), og for å støtte og innhente informasjon om kristent arbeid og situasjonen for menighetene. De møtte de norske ambassadørene i Tel Aviv og Amman, og den norske representanten til de palestinske områdene, som alle bidro til en utdypet forståelse av situasjonen.

- De kristne palestinske ledere har autoritet i befolkningen, og det er et viktig økumenisk samarbeid, særlig mellom den katolske, anglikanske og lutherske kirke. De taler tydelig for en varig fredelig løsning med rettferdige og levelige vilkår for sitt folk og har jevnlig tatt til orde mot terrorisme og okkupasjon. Sammen representerer de en viktig kraft i dialogen mellom muslimske, jødiske og kristne ledere, sier Kvarme og Fykse Tveit.

- Til tross for vanskelige omstendigheter, bygger den palestinsk-lutherske kirke aktive og åndelig levende menigheter. Den vil være kirke for sitt folk, den blir lagt merke til på en positiv måte gjennom sine skoler, Abraham-senteret for dialog mellom kristne, muslimer og jøder og et nytt kultursenter i Betlehem. Disse sentra er unike i de palestinske områdene, og den lutherske kirkes bidrag til det palestinske samfunnet blir tydelig verdsatt, noe som ble bekreftet i et møte med president Arafat sammen med biskop Younan fra ELCJ.

- Kirken arbeider under vanskelige forhold, og trykket fra den politiske og økonomiske situasjonen gjør at mange kristne flytter fra området. Barrieren som bygges av Israel, presser folk fra sine eiendommer, skaper sår og hindrer kontakt. Det gjelder også mellom menighetene på Vestbredden. Skillet gjør det vanskelig å komme seg på jobb, til venner, familie og til kirken i Jerusalem, og det skapes en situasjon som krenker menneskeverdet. Selv om situasjonen virket relativt rolig på Vestbredden mens vi var der, skaper likvideringen av sjeik Yassin i Gaza begrunnet frykt for ytterligere opptrapping av volden og mer lidelse i hele området.

- Men vi fikk også anledning til å møte representanter for de messianske jøder i Israel. Denne bevegelsen har de siste tre år opplevd en betydelig vekst i antall troende og i antall grupper og menigheter, og flere jøder døpes i dag enn noen gang tidligere i staten Israels unge historie. De messianske jødene ønsker å markere solidaritet med sitt eget folk i dagens situasjon. Flere er aktivt involvert i et forsoningsarbeid sammen med palestinske kristne, og de synes også å møte økende respekt i det israelske samfunn.

- Det er viktig at norske kirker og kristne støtter de kristne i de palestinske områdene, i Jordan og i Israel. Når vi nå skal feire påske, kan vi stå sammen med dem i vitnesbyrdet om Ham som døde og stod opp for oss, for å forson oss med Gud og med hverandre. De ber om vår forbønn, og i bønn vil si stå sammen med dem, avslutter Kvarme og Tveit. (Kirkeinfo)

Kontaktpersoner:

Biskop Kvarme tlf 69 30 79 00/69 31 91 01 eller generalsekretær Fykse Tveit tlf 22 93 27 86/97 65 88 51.

99 menigheter får midler til trosopplæring

(31.03.2004)

Pengene som er fordelt på de 99 menighetene, utgjør 24 millioner kroner på helårsbasis. 65 prosent av pengene går til menigheter som har fått innvilget prosjekt for alle aldersgrupper fra 0 til 18 år, mens 35 prosent går til menigheter med prosjekter for visse aldersgrupper.

Full satsing

- Det har vært en målsetting at så mange som mulig av prosjektmenighetene, skal få sjansen til å gjøre jobben skikkelig og ikke bare halvveis, sier prosjektleder Paul Erik Wirgenes til Kirkens informasjonstjeneste. - Derfor har forsøksmenighetene i stor grad fått de midlene de har dokumentert behovet for. Noen av menighetene med prosjekt i alle faser fra 0-18 år har fått over én million kroner hver. Det vil kunne vise oss hvor godt en kan lykkes når en får ressurser til å omsette glimrende ideer i praktisk handling, påpeker Wirgenes.

Menighetene som får prosjekt, fordeler seg på samtlige bispedømmer. Geografisk og demografisk utgjør de et vidt spekter, slik at en skal få så bredt erfaringsmateriale som mulig etter første runde med forsøk. I en del tilfeller har flere menigheter gått sammen om et felles forsøksprosjekt, mens andre menigheter har satset på prosjekt alene. I ti menigheter er det et samisk perspektiv inne i bildet, og ett prosjekt går til en døvemenighet.

Enorm interesse

Interessen for trosopplæringsreformen har vært enorm. Ganske nøyaktig halvparten av menighetene i Den norske kirke har søkt om prosjekt, til tross for kort søknadsfrist. Det er kommet søknader fra så godt som alle landets prostier. Menighetene har i gjennomsnitt søkt om 240.000 kroner hver.

Stortinget vedtok 27. mai 2003 reform av trosopplæringen. Reformen skal føre fram til at alle menigheter i landet utvikler et systematisk tilbud om opplæring til alle dømte mellom 0 og 18 år. Målsettingen er at de skal få kjennskap til kristen tro og hjelp til livstolking.

Reformen starter med en femårig forsøks- og utviklingsfase. Arbeidet er prosjektorganisert og blir ledet av en egen styringsgruppe. Når reformen er ferdig utviklet, vil den ventelig ha en ramme på 250 millioner kroner årlig. Det er bevilget 30 millioner over statsbudsjettet for 2004.

Prosjektmenighetene

Her er listen over de 99 menighetene som i første tildeling får midler til forsøksprosjekt med trosopplæring.

Oslo bispedømme

(4 menigheter)

Lommedalen menighet, alle faser 0-18 år

Holmen menighet, faseprosjekt 0-6 år

Lambertseter menighet, faseprosjekt 11-18 år

Holmlia menighet, faseprosjekt 7-9 år og 10-12 år

Borg bispedømme

(13 menigheter)

Greverud, Kolbotn og Oppegård menigheter, faseprosjekt 8-13 år og 15-18 år

Langhus og Siggerud menigheter, faseprosjekt 0-4 år

Drøbak og Frogn menigheter, faseprosjekt 0-4 år

Nes, Udnes, Ingeborgrud, Fenstad, Årnes og Auli menigheter, faseprosjekt 0-4 år og 13-18 år

Hamar bispedømme

(15 menigheter)

Hedalen menighet, alle faser 0-18 år

Gjøvik, Hunn, Biri, Engehaugen, Bråstad, Snertingdal og Vardal menigheter, faseprosjekt 0-6 år og 15 år

Åsnes, Gjesåsen, Åsnes Finnskog, faseprosjekt 15-18 år

Arneberg, Hof, Hof Finnskog, faseprosjekt 11 år

Vinger menighet, faseprosjekt 0-6 år

Tunsberg bispedømme

(13 menigheter)

Nanset menighet, alle faser 0-18 år

Vear/Hogsnes menighet, faseprosjekt 10-12 år og 15-18 år

Ål, Leveld, Torpo, Gol, Hemsedal, Herad, Dagali/Skurdalen, Geilo, Hol/Hovet, Flå og Nes kyrkjelydar/menigheter, alle faser 0-18 år

Agder bispedømme

(5 menigheter)

Mandal og Holum menigheter, alle faser 0-18 år

Fjære menighet, alle faser 0-18 år

Bø menighet, alle faser 0-18 år

Lunde/Flåbygd menighet, faseprosjekt, 6-12 år

Stavanger bispedømme

(6 menigheter)

Skåre menighet, alle faser 0- 18 år

Bryne, Time og Undheim menigheter, alle faser 0-18 år

Gausel menighet, alle faser 0-18 år

Norheim menighet, faseprosjekt 15-18 år

Bjergvin bispedømme

(16 menigheter)

Bergen domkirke menighet, alle faser 0- 18 år

Austevoll kyrkjelyd, faseprosjekter 0-4 år, 10-13 år og 13-18 år

Flåm, Nærøy, Undredal, Vangen, Borgund, Hauge og Tønjum kyrkjelydar, alle faser 0-18 år

Vik, Vangsnes, Fresvik, Feios og Arnafjord kyrkjelydar, alle faser 0-18 år

Førde og Holsen/Haukedalen kyrkjelydar, alle faser 0-18 år

Møre bispedømme

(6 menigheter)

Spjelkavik kyrkjelyd, alle faser 0-18 år

Molde domkirke og Bolsøy menigheter, faseprosjekt 15-18 år

Kilsfjord kyrkjelyd, alle faser 0-18 år

Øre kyrkjelyd og Gjernes menighet, faseprosjekt 10-13 år

Nidaros bispedømme

(7 menigheter)

Byåsen menighet, alle faser 0-18 år

Orkdal, Orkanger, Orkland, og Geitastrand menigheter, faseprosjekter 0-3 år, 6 år, 10-13 år og 15-18 år

Frosta og Åsen menigheter, alle faser 0-18 år

Sør-Hålogaland bispedømme

(7 menigheter)

Bodø domkirke menighet, faseprosjekt 7-13 år

Mo menighet, alle faser 0-18 år

Hemnes, Bleikvassli og Korgen menigheter, alle faser 0-18 år

Hamarøy og Sagfjord menigheter, faseprosjekt 16-18 år

Nord-Hålogaland bispedømme

(6 menigheter)

Lenvik menighet, alle faser 0-18 år

Karasjok, Kautokeino, Tana, Nesseby og Porsanger menigheter, alle faser 0-18 år

Andre

(1 menighet)

Døves menighet, Trondheim, faseprosjekt 14-18 år

(Kirkeinfo)

Til pressen:

Prosjektleder Paul Erik Wirgenes kan kontaktes på mob.tlf. 48 04 98 24.

Bruken av Den norske kirkes nettportal øker sterkt

(01.04.2004)

Det var 409.547 besøk (3.611.990 treff) på nettstedet www.kirken.no i 2003. Det gir et gjennomsnittlig antall daglige besøk på 1.122 (9.895 treff daglig). Hittil i år ligger antall daglige besøk på i gjennomsnitt 1.718 (15.611 treff daglig).

Kirken.no er i dag en omfattende informasjonsbase på 700 megabyte og omfatter blant annet nyhets- og aktualitetsstoff fra Den norske kirkes sentrale organer og prosjekter, bispedømmekontorenes nettpresentasjoner, faktastoff om Den norske kirkes virksomhet, og rundskriv og gudstjenestemateriell til lokalmenighetene.

Nye tilskudd til nettportalen er www.kirken.no/jobb som vender seg til unge i utdanning og www.kirken.no/jokkmokk som omtaler sommerens Samiske kirkedager i Jokkmokk i Sverige.

Søkefunksjonen "Finn menighet" benyttes flittig av nettbrukere som vil orientere seg om kirken lokalt, og søkefunksjonaliteten skal nå forbedres.

Nettstedet fokuserer også på kirkelige handlinger og høytider, og en egen "søndagsportal" presenterer ukens hovedsak i kirken, bibeltekstene til kommende søndags gudstjenester. "Søndagsportalen" hadde 52 % flere oppslag i mars 2004 (1.882) sammenliknet med mars 2003 (1.238). Her publiseres det også en ukentlig tekstkommentar i samarbeid med Sjømannskirkens nettkirke.

- Vi opplever i økende grad at nettstedet [kirken.no](http://www.kirken.no) brukes som en portal inn til ulike menigheter, organer og arbeidslag i Den norske kirke, og at brukerne er både kirke og offentlighet, sier informasjonssjef Dag Stange (bildet) i Kirkens informasjonstjeneste, som har vært ansvarlig for utvikling og drift av nettstedet siden det ble startet i 1996.

Medieklipp om kirken på [kirken.no](http://www.kirken.no)

Kirken omtales ofte i norske medier, og nettstedet [kirken.no](http://www.kirken.no) har denne uken startet med å tilby en [kontinuerlig oppdaterte klipptjeneste](#) som overvåker ca. 700 norske nettstedssjener.

- Vi ser for tiden mye positiv medieomtale i forbindelse med kirkens nysatsing på trosopplæring. Ved å tilby alle innsyn i klipptjenesten vår vil forhåpentligvis flere se at det offentlige bildet av Den norske kirke ikke begrenser seg til varierende omtale i riksmediene, sier informasjonssjef Stange.

Han mener folks bilde av den kirken de er medlemmer av, ikke bare formes av mediene:

-Kirkens medarbeidere har større grasrotkontakt enn de fleste. Derfor er kirken mindre sårbar enn

mange andre organisasjoner når det gjelder vinklede medieoppslag. Nordmenn kjenner sin prest og sin menighet, og kommunikasjonseksperter som anbefaler kirkens biskoper å være mer ute blant folk, er dårlig orientert. Jeg tror det er få norske ledere - kanskje med unntak av statsrådene - som har mer kontakt med "folk flest" enn våre biskoper har, sier informasjonssjef Stange. (Kirkeinfo)

Bispemøtets dåps gave til prinsesse Ingrid Alexandra

(16.04.2004)

-Gullkorset er et keltisk kors med en utforming som forankrer det i Nidarosdomen, vår nasjonalhelligdom og signingskirke. Et tilsvarende kors ble hogget i kleberstein i 1880 og plassert på gavlspissen over katedralens hovedinngang mot nord. Herfra hilser det alle velkommen som kommer mot Nidarosdomen fra Stiftsgården og Munkegata, slik det også en dag vil hilse prinsesse Ingrid Alexandra velkommen, sier Bispemøtets preses, biskop Finn Wagle.

-Beklager åpning for bruk av militærmakt uten FN-vedtak

(19.04.2004)

Mellomkirkelig råd mener at når en slik åpning først er slått fast, er det større fare for at den blir brukt. Dette er særlig bekymringsfullt sett på bakgrunn av en langsiktig utvikling etter den kalde krigens slutt. Terskelen for å bruke militær makt for å løse internasjonale konflikter er gradvis senket, og det folkerettslige grunnlag er svekket, mener rådet.

I sin uttalelse, som er kalt "Norsk forsvarspolitik i endring - nye sikkerhets- og forsvarspolitiske utfordringer", peker Mellomkirkelig råd på følgende grunnleggende prinsipper for norsk sikkerhets- og forsvarspolitik:

-Norsk sikkerhet står overfor nye utfordringer. Trusselbildet endrer seg i mer uforutsigbar retning. Sikkerhetsforståelsen endres fra å gjelde statlig sikkerhet i forhold til en militær invasjon, til å gjelde samfunnets og menneskets sikkerhet i møte med et bredere spekter av trusler. Miljøtrusler og ulike former for terrorisme er eksempler på dette. Forsvaret omorganiserer seg nå for å spille en ny rolle i lys av det endrede trusselbildet. Et godt vern mot slike trusler krever at vi besinner oss på de fundamentale etiske og rettslige prinsipper vårt samfunn hviler på. Et uforutsigbart og diffust trusselbilde må ikke føre til en svekkelse av forpliktelsen på grunnleggende demokratiske og folkerettslige prinsipper. Det er viktig at dette slås tydelig fast av Stortinget i den store endringen norsk forsvarspolitik nå gjennomgår, heter det i uttalelsen fra Mellomkirkelig råd for Den norske kirke. Den er undertegnet av rådets generalsekretær Olav Fykse Tveit og leder av rådets komite for internasjonale spørsmål Ulla Schmidt.(Kirkeinfo)

Kontaktperson: Ulla Schmidt, leder av Komiteen for Internasjonale Spørsmål under Mellomkirkelig råd, mobil 922 95 225

Kirkeglede over at Sellafeld-utslippene stanses

(21.04.2004)

På sin pressekonferanse onsdag takket statsminister Kjell Magne Bondevik alle som gjennom en årrekke har engasjert seg i saken, deriblant kystbefolkningen og kirken.

-Det er gledelig at kirken har fått være med på dette, men frivillige organisasjoner og myndigheter har også gjort en stor jobb. Det lokalkirkelige engasjementet har vært en sterk drivkraft, og jeg vil også berømme norske politiske myndigheter med statsministeren og miljøvernministeren i spissen, sier generalsekretær Fykse Tveit.

-Jeg tror at det lokalkirkelige engasjementet har vært en sterkt medvirkende årsak til at Sellafeld-saken nå er løst. De gruppene som har engasjert seg i Lofoten og stått på i årevis, har spilt en større rolle i løsningen av saken enn vi kan forestille oss, sier domprost Tor B. Jørgensen i Bodø. Han trekker særlig fram den innsatsen lokalsamfunnet i Stamsund og sokneprest Harold Holtermann har gjort for å bevare fiskeressursene og et reint hav. Domprost Jørgensen ledet selv et møte i Sellafeld fjor, der bedriftsledelsen møtte blant annet miljøvernminister Børge Brende og Bellona.

I mai 2002 ble det overrakt en budstikke med et Sellafeld-opprop fra de norske kystbiskopene til biskopene i Den engelske kirke. Budstikka med oppropet hadde vandret fra bispedømme til bispedømme langs Norskekysten før den ble fraktet til London.

-Vi ber myndighetene i vårt naboland, Storbritannia, gjøre de nødvendige tiltak for at utslippene i havet opphører så snart som mulig. For en stor del av kystbefolkningen i Norge er livsgrunnlaget knyttet til havet. Derfor er folket avhengig av at havet holdes mest mulig rent. Bliressursene i havet forurenset, blir livsgrunnlaget for menneskene langs kysten av vårt land – og i andre land – revet bort. Forurensningen av atomavfall vet vi kan skape ødeleggelse som er uopprettelig for generasjoner av mennesker, het det i oppropet fra kirker og menigheter langs norsk kysten.

Det ble også fokusert på giftutslippene i Nordsjøen i "Geiranger-erklæringen om ansvarlig forvaltning" som i juni 2003 ble undertegnet av representanter for kirker i åtte land ombord på hurtigruteskipet Finnmarken, på et Nordsjø-seminar i regi av Den norske kirke.

Kirkemøtet i november i fjor understreket betydningen av samarbeidet mellom kirken og offentlige myndigheter slik det kom til uttrykk gjennom Nordsjø-seilasen og bad de offentlige myndigheter på alle plan følge opp utfordringene fra Geiranger-deklarasjonen. (Kirkeinfo)

Kontaktpersoner: Generalsekretær Olav Fykse Tveit, mobil 97 65 88 51 og domprost Tor B. Jørgensen, mobil 91 64 53 26

60 000 invitasjoner til konfirmasjon

(21.04.2004)

- I mai, når de fleste konfirmasjonsgudstjenestene finner sted, ønsker vi å nå alle dem som har ett år igjen til sin egen konfirmasjon, forteller Kirkerådets undervisningsrådgiver An-Magritt Granli. Hun håper heftet "[Konfirmant 2005](#)" vil føre til mange samtaler mellom ungdom og deres foreldre om neste års konfirmasjonstid.

38 250 unge ble konfirmert i 2002. Nesten 90 prosent av kirkens dømte velger å følge opp sin dåp med å la seg konfirmere.

Den fargerike trykksaken foreligger i 10 ulike utgaver med lokal informasjon fra de 10 bispedømmene som samarbeider om brosjyren. Den lokale informasjonen trekker fram eksempler på variasjonen innen kirkens konfirmasjonsundervisning.

Produksjonsomkostningene på ca. kr. 300.000 deles likt mellom Kirkerådet og Kirkens Nødhjelp (KN). Gjennom sin årlige Fasteaksjon er KN et fast innslag i mange menigheters konfirmantopplegg. I brosjyren henvender KN seg til landets 14-åringere med utfordringen: "Klart du kan forandre verden!"

Prioritere konfirmantene

- Mange menigheter satser friskt på fornyelse av sitt barne- og ungdomsarbeid i forbindelse med kirkens aktuelle trosopplæringsprosjekt. Jeg tror de gjør klokt i å prioritere konfirmantene. Konfirmasjonstiden er kirkens viktigste ungdomsarbeid, slår An-Magritt Granli (bildet) fast.

Bispedømmeadministrasjonene betaler porto til utsending av den 16-siders trykksaken adressert direkte til alle som er født i 1990. Det er Sentralkontoret for folkeregisteret som har gitt adresseopplysningene og tillatelse til distribusjonen.

I fjor sendte Tunsberg, Stavanger, Hamar og Nidaros bispedømmer et informasjonshefte til alle som fylte 14 år i løpet av året. I år gjøres altså dette i 10 av 11 bispedømmer. I Møre bispedømme utarbeider de enkelte menighetene eget informasjonsmaterieil. 14-åringene i Molde Domkirkes prestegjeld mottar for eksempel hver sin CD med reportasjer og filmminnslag fra fjorårets konfirmasjonsundervisning.

1200 døpes før konfirmasjon

Kirkerådet undervisningsrådgiver forteller at mange unge døpes i forbindelse med konfirmasjonen:

- Dåp er en forutsetning for å kunne bli med i konfirmasjonshandlingen. I 2002 fant over 1200 ungdommer en så tungtveiende grunn til å bli konfirmanter at de lot seg døpe. Det står det respekt av. Kirken kan hjelpe flere til å finne grunn til å bli konfirmanter, mener Granli.

- Hva er en god grunn?

- Kirken inviterer de unge til en spesiell tid - en tid med opplevelser som bare kirken kan gi dem. Her får de møte den kristne tro på ulike måter og får med sine erfaringer selv ta stilling til hva de tenker om tro og tvil, sier An-Magritt Granli. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

Undervisningsrådgiver An-Magritt Granli i Kirkerådet, tlf.: 22 93 28 99, hjemmekontor: 69 89 21 48, mob. 950 66 870.

Kontaktpersoner i de 10 bispedømmene som samarbeider om heftet "Konfirmant 2005":

Nord-Hålogaland bispedømme: Kirsti Linaker Sylvarnes, tlf.: 77 60 39 60 og Råvdna Turi Henriksen (samisk) tlf.: 78 48 58 00 ([Se pdf av egen info fra Nord-Hålogaland i "Konfirmant 2005"](#))

Sør-Hålogaland bispedømme: Inger-Johanne Lindahl, tlf.: 75 54 85 50 ([Se pdf av egen info fra Sør-Hålogaland i "Konfirmant 2005"](#))

Nidaros bispedømme: Bente Elton Jacobsen, tlf.: 73 53 91 00 ([Se pdf av egen info fra Nidaros i "Konfirmant 2005"](#))

Bjergvin bispedømme: Marianne B. Gammelsæter, tlf.: 55 30 64 70 ([Se pdf av egen info fra Bjergvin i "Konfirmant 2005"](#))

Stavanger bispedømme: Kirsti Melangen, tlf.: 51 84 62 70 ([Se pdf av egen info fra Stavanger i "Konfirmant 2005"](#))

Agder bispedømme: Torun Pedersen, tlf.: 38 10 51 20 ([Se pdf av egen info fra Agder i "Konfirmant 2005"](#))

Tunsberg bispedømme: Thorbjørn Anvik, tlf.: 33 35 43 00 ([Se pdf av egen info fra Tunsberg i "Konfirmant 2005"](#))

Hamar bispedømme: Merete Huuse, tlf.: 62 55 03 50 ([Se pdf av egen info fra Hamar i "Konfirmant 2005"](#))

Borg bispedømme: Ingvar Lycke, tlf.: 69 30 79 00 ([Se pdf av egen info fra Borg i "Konfirmant 2005"](#))

Oslo bispedømme: Tonje Kristoffersen, tlf.: 23 30 11 60 ([Se pdf av egen info fra Oslo i "Konfirmant 2005"](#))

Presentasjon av statistikk for Den norske kirke 2003 onsdag

(26.04.2004)

På pressekonferansen deltar Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen, sammen med seniorrådgiver Per Tanggaard.

Vel møtt!

Dag Stange

informasjonssjef

Kirkerådet/Kirkens informasjonstjeneste (Kirkeinfo)

Tlf. 22 93 27 72, mobil 950 44 560, faks 22 93 27 57

Epost: dag.stange@kirken.no

Færre melder seg ut av kirken

(28.04.2004)

Kurven over utmeldinger av Den norske kirke viser at det stadig er færre som melder seg ut av kirken og at tendensen er tydelig. Antall utmeldinger tilsvarer ca 0,1% av medlemsmassen hvert år. Ca 1/4-del av disse oppgir at de melder seg ut for å gå inn i et annet kristent trossamfunn.

Siden 1950 har 237.373 medlemmer meldt seg ut av Den norske kirke.

856 personer meldte seg inn i Den norske kirke i 2003. Flest innmeldinger var det i Agder med 140, en økning på 12%. Størst økning hadde Stavanger med 29%, mens Tunsberg og Sør-Hålogaland hadde en nedgang i antall innmeldinger på 35%. Siden 1950 har 34.559 meldt seg inn i Den norske kirke.

Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen synes det er bemerkelsesverdig at kirkekritikk og stridssaker ikke synes å påvirke medlemsopplutningen om Den norske kirke.

- Jeg tror at mange opplever et nært møte med sin kirke gjennom deltakelse ved kirkelige handlinger i glede og sorg, og at dette er med på å bekrefte tilhørigheten til kirken, sier direktør Pettersen.

Det var pr. 1.1.2003 vel 3,9 millioner medlemmer i Den norske kirke. Det tilsvarer 85,7% av befolkningen. Fem bispedømmer har en medlemsprosent på over 90%, mens den i Oslo ligger på 72,7%.

Nedgangen i prosentandelen medlemmer i Den norske kirke skyldes i liten grad utmeldinger, men at Norge er blitt et mer pluralistisk og flerreligiøst samfunn. Ved inngangen til 2001 hadde Norge en innvandrerbefolkning på 6,5%. (Statistisk Årbok 2003, tab. 87) Ca 375.000 er medlemmer av tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke.

- Mange har et forholdsvis passivt forhold til kirken, og gjør seg sjelden bruk av kirkens tilbud. De kommer til kirken ved de store overgangsriter i livet og ved spesielle høytider, og da oppsøker de gjerne til sin lokale kirke. Utviklingen tyder ikke på at disse er på vei ut av kirken, sier kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen. Han legger til:

- Utfordringen for kirken er derfor ikke å iverksette tiltak for å stanse utmeldingene, men å hjelpe menneskene til å bevege seg lengre inn i troens landskap. (Kirkeinfo)

[Se pdf av sammendrag av nøkkeltallene for 2003 her.](#)

[Se en Powerpoint-presentasjon av 2003-statistikken her.](#)

Se hele kirkestatistikken her: <http://www.nsd.uib.no/data/region/kirke/>

Det var pr. 1.1.2003 vel 3,9 millioner medlemmer i Den norske kirke.
Det tilsvarer 85,7% av befolkningen.

Her er medlemsprosenten i Den norske kirke pr. bispedømme:

Oslo	72,7
Borg	85,0

Hamar	90,6
Tunsberg	85,2
Agder	83,7
Stavanger	86,6
Bjergvin	89,4
Møre	91,8
Nidaros	90,8
Sør-Hålog.	91,5
Nord-Hålog.	90,3

Kirkens medlemmer slutter opp om kirkens ritualer

(28.04.2004)

Blant kirkens medlemmer er det massiv oppslutning om dåp og konfirmasjon. Men prosentandelen døpte i forhold til alle fødte i 2003 er lavere enn noen gang tidligere.

Det ble døpt 43.916 personer i Den norske kirke i 2003, 220 færre enn i 2002. Prosentandelen døpte i forhold til antall fødte har utviklet seg slik:

83,0% i 1998
81,0% i 1999
81,1% i 2000
81,4% i 2001
79,6% i 2002
77,7% i 2003

Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen mener utviklingen av det flerkulturelle norske samfunn gjør det stadig mindre naturlig å sammenlikne oppslutningen om Den norske kirkes ritualer med folketallet:

- Vi kan ikke regne med at 90 prosent av det norske folk skal søke kirkens ritualer når andelen kirkemedlemmer ligger rundt 85 prosent. Men oppslutningen blant kirkens medlemmer er svært stabil og viser stor grad av tilhørighet. Dette skal vi bygge videre på i arbeidet med kirkens trosopplæringsprogram og fornyelsen av gudstjenesteformene, sier direktør Pettersen.

Andelen døpte i forhold til alle fødte i Møre bispedømme i 2003 ligger på 97,6% og i Hamar bispedømme på 95,4%. Det er særlig Oslo bispedømme som medvirker til den lave prosentandelen på landsplan. Andelen døpte i forhold til antall fødte lå i Oslo på 43,2% i 2003 mot 44,3% i 2002.

Antall døpte i alderen 12 år eller eldre har de senere år ligget stabilt på rundt 1.100, men lå i 2001 på 1.311, økte i 2002 til 1.336 og økte ytterligere til 1.405 i 2003. Dette utgjør 3,3% av alle døpte. Flest var det i Oslo der 267 som var 12 år eller eldre, ble døpt, - de aller fleste i tilknytning til konfirmasjonstiden.

Det ble konfirmert 40.183 unge i Den norske kirke i 2003. 1.933 flere enn i 2002. Konfirmasjon forutsetter dåp. Sammenligner vi med dåpstallene 15 år tidligere (de som ble døpt i 1988), ser vi at omkring 90 prosent av de døpte velger å stå til konfirmasjon.

Andelen konfirmerte i forhold til antallet døpte 15 år tidligere har utviklet seg slik:

91,9% i 1999
89,5% i 2000
88,6% i 2001
89,2% i 2002
88,0% i 2003

I Oslo bispedømme er det kun 60% av de 14-åringene som er medlemmer av Den norske kirke, som blir konfirmert.

Andelen konfirmanter sett i forhold til det totale antall 14-åringer pr. 1. januar samme år har på landsplan utviklet seg slik:

71,7% i 1999

70,2% i 2000

68,5% i 2001

68,2% i 2002

67,5% i 2003

Det er særlig i Oslo at antallet konfirmanter i forhold til antall 14-åringer ligger lavt: 44,3% i 2003 (43,8% i 2002). Høyest andel konfirmerte i forhold til hele ungdomskullet har Møre med 84,4% etterfulgt av Bjørgvin med 77,9%. (Kirkeinfo)

[Se pdf av sammendrag av nøkkeltallene for 2003 her.](#)

[Se en Powerpoint-presentasjon av 2003-statistikken her.](#)

Se hele kirkestatistikken her: <http://www.nsd.uib.no/data/region/kirke/>

Flere deltar på gudstjeneste

(28.04.2004)

Oslo bispedømme hadde en markant økning i antall gudstjenester med hele 10,1% fra 6.394 i 2002 til 7.040 gudstjenester i 2003. Her ser vi også den største økningen i oppslutningen om gudstjenestene. I Oslo økte antallet gudstjenestedeltakere med 34.380 fra 2002 til 2003.

113,1 personer deltok i gjennomsnitt på hver hovedgudstjeneste på søn- og helligdager i Oslo bispedømme i 2003. Tilsvarende gjennomsnitt for 2002 var 110,6 personer.

I gjennomsnitt var det 54 gudstjenester pr. menighet i 2003, derav 39 hovedgudstjenester på søn- og helligdager.

Det totale gudstjenestebesøket i 2003 var på 6.740.334 deltakere. Det er en økning på 30.701 fra 2002. Det var en tilsvarende økning fra 2001 til 2002. I disse tallene er ikke deltakere i forbindelse med gravferder og vigslertatt med. Det var i 2003 11.440 vigselsgudstjenester og 40.115 gravferdsgudstjenester.

- Det er veldig gledelig at gudstjenestebesøket øker nå som vi nettopp har startet arbeidet med en stor reform av gudstjenesten. Målsettingen er å gi rom for større lokal variasjon og deltakelse i gudstjenestelivet, sier direktør i Kirkerådet Erling J. Pettersen. Med 6,7 millioner deltakere ved vanlige gudstjenester og gjennomsnittlig over 100 pr. gudstjeneste mener Pettersen det er en myte at kirkene står tomme.

- Legger man til deltakerne ved vigselsgudstjenester, gravferdsgudstjenester, barnehage- og skolegudstjenester, kirkekonserter og andre kirkelige begivenheter fremstår kirkene som noen av de mest brukte fellesrom i lokalsamfunnene, understreker Pettersen.

Nord-Hålogaland bispedømme hadde størst økning i antall gudstjenestedeltakere med 6,8% tett fulgt av Oslo bispedømme der økningen fra 2002 til 2003 var på 5,5%. Størst nedgang i antallet gudstjenestedeltakere hadde Agder bispedømme med 4,4%.

Gjennomsnittlig antall deltakere pr. hovedgudstjeneste på søn- og helligdager har utviklet seg slik:

102,8 personer i 2000
100,3 personer i 2001
101,3 personer i 2002
102,6 personer i 2003

Dette tallet er altså forholdsvis stabilt. Gjennomsnittet er høyest i Stavanger med 138 personer og i Møre med 117.

Gjennomsnittlig oppslutning når en tar med alle typer gudstjenester i 2003, var 96,5 deltakere. (Kirkeinfo)

[Se pdf av sammendrag av nøkkeltallene for 2003 her.](#)

[Se en Powerpoint-presentasjon av 2003-statistikken her.](#)

Se hele kirkestatistikken her: <http://www.nsd.uib.no/data/region/kirke/>

Frå 1. mai gjeld ny vigselsturgi i Den norske kyrkja

(29.04.2004)

Framleis skal brur og brudgom svare ja på at dei vil ha kvarandre til ektefeller og elska og æra kvarandre til dess døden skil dei, men dei kan sjølv seie løftet og orda ved utveksling av ringar.

Den nye "Ordning for vigsel" blei vedteke av Kyrkjemøtet i november i fjor, og erstattar frå 1. mai ordninga i Gudstenesteboka for Den norske kyrkja. Nyordninga vil gjere bryllaupet til ei feststund som brurepar og følgjet kan vere med på å forme. No kan t.d. bror til brura lesa dikt og tante til brudgommen delta med solosong - med full støtte i liturgien.

Men føresegnene for liturgien set ein stoppar for vigsel på all verdas oppfinnsame stader. Føresegnene seier: "Handlinga skjer i kyrkja eller ein annan gudstenestestad som etter avgjerd av biskopen kan brukast til vigsel."

Plass for variasjon

I innleiinga til liturgien vert det gjort greie for det nye:

"Under handlinga kan det gjevast rom for medverknad av ulike slag. Det kan vera medverknad frå bryllaupsfølgjet ved einskilde av dei liturgiske ledda, og det kan vera tillegg til handlinga i form av musikk eller høgtlesing, eventuelt kombinert med at det vert tent ljøs i ljøsgloben. Blant dei kulturelle innslaga kan det òg opnast for element som understrekar den etniske bakgrunnen til brudeparet. Der den eine parten tilhøyrer eit anna kyrkjesamfunn enn Den norske kyrkja, kan det etter godkjenning av biskopen opnast for deltaking frå vedkomande kyrkjesamfunn. Både når det gjeld medverknad frå andre kyrkjesamfunn og kulturelle innslag, skal desse tilpassast den gudstenestlege karakteren til vigselshandlinga og ikkje bryta med trusgrunnlaget i Den norske kyrkja."

Bøn for borgarleg ekteskap

Folk som giftar seg borgarleg, er velkomne til ei forbønshandling i kyrkja seinare. Kyrkjemøtet fornøya også handlinga "Forbøn for borgarleg inngått ekteskap". Dette er ei handling der ein i kyrkja ber for noko som har skjedd utanfor kyrkja. Ein måte presten no kan helsa ekteparet på, lyder slik:

"For offentleg styremakt har de lova å leva saman i ekteskap. Dette løftet tyder at de skal vera eitt og halda trufast saman i gode og vonde dagar inntil døden skil dykk åt. Slik de ønskjer det, vil vi i dag be for dykk og stilla ekteskapet dykkar og heimen dykkar inn under Guds velsigning."

Også her opnar liturgien for musikk, høgtlesing eller andre kulturelle innslag. Det vil seia at ekteparet sjølv kan vera med på å forma forbønsstunda.

Dei nye liturgiane *Vigsel* og *Forbøn for borgarleg inngått ekteskap* er gitt ut både på nynorsk og bokmål i ei eiga bok på Verbum forlag. Liturgiane blir om kort tid tilgjengelege på engelsk på Den norske kyrkja sine engelske nettsider <http://www.kirken.no/english> Kyrkjelydar som nyttar samisk språk i liturgien, nyttar dei gamle liturgiane inntil det er godkjend ein samisk omsetjing av dei nye liturgiane. (Kyrkjeinfo)

Kontaktperson:

Rådgevar for liturgiske spørsmål Åge Haavik, Kyrkjerådet, 22 93 27 50.

[Den nye vigselsturgien finn du her](#)

Kirken holder sommeråpent

(11.05.2004)

Det er i år 11. gang Kirkerådet for Den norske kirke utgir en brosjyre med oversikt over hvor man finner veikirker og andre sommeråpne kirker. 52 av de 233 kirkene – to færre enn i 2003 - er veikirker med nærhet til trafikkert vei. De er åpne minst fem timer daglig fem dager i uka i tre uker og har et utvidet tilbud når det gjelder betjening, servering og informasjon. En del av de sommeråpne kirkene er også åpne flere dager i uka hele året. Et kart der hovedveiene er inntegnet, viser hvor man finner kirkene. Pilegrimsledene er tegnet inn i brosjyren, og det er spesiell merking av middelalderkirker, bryggekapell og kirker som er tilrettelagt for rullestolbrukere. Blant kirkene som er presentert med en liten faktaartikkel i brosjyren er Mortensrud, Sagene, Sylling, Torpo, Byneset, Selbu, Trondenes, Volda, Kristiansand domkirke og Kong Oscars kapell.

- De sommeråpne kirkene bidrar til at flere finner det naturlig å oppsøke kirkene også utenom gudstjenestetid for å søke stillhet. Samtidig representerer kirkene stor kulturmessig verdi, sier informasjonssjef Dag Stange i Kirkerådet. Han påpeker at det ikke minst er takket være stor frivillige innsats rundt i landet at det er mulig å holde de 233 "sommerkirkene" åpne.

sommer velge blant et tusentalls åpne kirker.

Også i Sverige, Finland og Danmark lages det oversikter over sommeråpne kirker. Det lages dessuten en egen brosjyre over åpne kirker på Nordkalotten. Turister i de nordiske land kan derfor i

Den norske veikirkebrosjyren er også i år utgitt i samarbeid med Norske Misjonshoteller og Gjestehus. Den finnes på landets turistkontorer og kan bestilles gratis fra Kirkerådet, Postboks 5913 Majorstua, 0308 Oslo, tlf 22 93 27 50, fax 22 93 28 28, E-post materiell@kirken.no Oversikten finnes også på Den norske kirkes hjemmeside på www.kirken.no Også Nordkalott-brosjyren kan bestilles samme sted. (Kirkeinfo)

Kontaktperson:

Informasjonssjef Dag Stange, tlf. 22 93 27 72, 950 44 560.

Kartlegging av trusopplæring i kyrkjelydane

(14.05.2004)

- Til denne kartlegginga treng vi hjelp frå *alle* kyrkjelydane, fortel Kristin Lorentzen i IKO – Kyrkjeleg pedagogisk senter. - Bakgrunnen er at reform for trusopplæring i Den norske kyrkja no er sett i verk. Det er naudsynt å vite kva som er status når reforma startar opp, slik at ein i ettertid kan sjå kva endringar ho har ført til. Dei første forsøka startar i 2004. Det vi no skal kartleggje, er det arbeidet som blei gjort med trosopplæring i 2003.

IKO har fått i oppdrag av Kyrkjerådet og Prosjektsekretariatet for reform av trusopplæring å utføre denne kartlegginga. IKO har inngått ein samarbeidsavtale med Norsk samfunnsvitskapleg datateneste (NSD) om tilrettelegging av datamaterialet.

Data frå denne kartlegginga vil vere eit tillegg til kyrkjestatistikken frå 2003 og det er mogeleg å kople data frå begge kjelder mot kvarandre.

Kartlegginga vil gi nyttig informasjon for trusopplæringssekretariatet med tanke på utval av nye kyrkjelydar til forsøksprosjekt i åra som kjem. Dersom ein treng å vite kva for kyrkjelydar som driv arbeid for ei særskild aldersgruppe, vil databasen kunne vere til hjelp. Datamaterialet som blir samla inn, kan og koplast opp mot medlemsregisteret for Den norske kyrkja. Materialet blir arkivert og stilt til disposisjon for forskning.

Kyrkjelydane i Den norske kyrkja er bedne om å svare på trusopplæringsundersøkinga innan 10. juni. (Kyrkjeinfo)

[På IKO si nettside kan ein sjå skjema og rettleiing for utfylling av skjemaet.](#)

Kontaktperson:

Kristin Lorentzen, kristin.lorentzen@iko.no, tlf. 22 59 53 28

Klart for nordnorsk kirkejubileum

(26.05.2004)

Festen starter på kvelden fredag 28. mai. Da skal det framføres en nyskrevet nordnorsk messe i anledning jubileet. Bodø-komponisten Bjørn Andor Drage har tonsatt Senja-forfatteren Trond Hellemos ferske salmer og bønner. I messen møter vi landsdelens mangfold, og den framføres med stort orkester av strykere og blåsere, med solister, kor og resitator – og med menigheten som naturlig deltaker.

Lørdag blir det kultur- og kirkemarked i Kabelvåg, storfamiliefest i Vågan kirke, seminarer og verksteder, og en storslått jubileumsfest i Lofotkatedralen med jubelstemning og mange slags kulturelle uttrykk. Kirkerådsleder Thor Bjarne Bore blir kveldens hovedtaler. Søndagens festgudstjeneste blir overført direkte i NRK fjernsynet.

Lofotkatedralen

Første biskop

Bestemmelsen om et eget bispedømme i nord ble tatt i 1803, og i 1804 ble Nordlandene og Finnmarken skilt ut fra Nidaros som eget bispedømme. Den første biskopen var finnmarkingen Mathias Bonsach Krogh. Han var både sokneprest og biskop; sokneprest i det ærverdige Alstahaug prestegjeld – stedet som er så nær knyttet til Petter Dass – og biskop i det enorme nye bispedømmet som strakte seg fra Bindal i sør til Varanger i nordøst.

Først i 1834 ble Tromsø stiftsby, og har vært det siden. I 1952 ble det store bispedømmet delt i to, Sør-Hålogaland (Nordland fylke) og Nord-Hålogaland (Troms og Finnmark fylker).

En turbulent tid

Det nye bispedømmet så dagens lys under kong Kristian VII (1776-1808). Det var en tid da kirken i Norge opplevde brytninger mellom opplysningstidens ideer og pietistisk kristendom. Det var bare ti år igjen til Norge skulle få sin egen grunnlov.

Kong Kristian var tilhenger av opplysningsfilosofien. Det satte også sine spor i kirken. I hans regjeringstid ble blant annet tredjedagene ved kirkens høytider avskaffet, og andre helligdager som Helligtrekongersdagen, Sankt Hans og Mikkelmess.

Det var under Kristian VII at Hans Nielsen Hauge hadde mye av sin virksomhet. Han kom ofte i konflikt med den såkalte Konventikkelplakaten fra 1741, en lov som forbød lekfolk å samles til kristelige møter uten at en prest var til stede. Året før det nord-norske bispedømmet ble opprettet, gjennomførte Hauge en reise til Nordland. Han besøkte Rana og hadde en strabasjøs skitur over Saltfjellet til Saltalen.

Da bispedømmet kom i 1804, var Lars Levi Læstadius en liten tass på fire år. Ikke en eneste av landets kristelige organisasjoner var opprettet enda, og det var enda mange år til de første norske misjonærer skulle dra til andre verdensdeler. Andre konfesjoner enn den evangelisk-lutherske var forbudt i Norge.

Jubileumsbok

I forbindelse med jubileet blir det utgitt en egen jubileumsbok, *Et hellig land for Gud*. Den tar for seg ulike sider ved bispedømmets liv, både før og etter delingen, og gir et mangfoldig og spenningsfylt bilde av fortid og nåtid i de to nord-norske bispedømmene. Tematisk spenner den fra trosopplæring til kirkebygg, fra humor til utdanning, fra læstadianere til økumenikk, fra samer til fiskere. Historien blir belyst gjennom artikler om opprettelse og deling, om krig og formorskning. Teologiske debatter, Trastad og Vensmoen, musikk, bymisjon – listen over tema er lang. Et knippe viktige personer fra disse 200 årene blir også

presentert.

Et helligt Land for Gud er et uttrykk Petter Dass brukte om Helgeland, men som redaksjonen, dvs Svein Malmbekk, Sigmund Nesset, Øyvind Norderval og Kjell Y. Riise, har utvidet til å gjelde hele Hålogaland. Boken blir gitt ut i skriftserien Ravnetrykk fra Universitetsbiblioteket i Tromsø.

Til pressen:

Pressekontakt før og under arrangementet: Vidar Kristensen, Kirkens informasjonstjeneste, tlf. 22 93 27 69, mobil 27.–30. mai: 95 04 45 60.

Mellomkyrkjeleg råd skal drøfte grensene for religionsfridomen

(27.05.2004)

Sekretariatet i rådet peiker i eit saksdokument på at det kan vere vanskeleg å få fullt gjennomslag for to grunnleggande menneskerettar på same tid, nemleg religions- og livssynsfridom på den eine sida og retten til ikkje å bli diskriminert på den andre. Ved sida av at "Hijab-debatten" sette internasjonalt fokus på religionsfridomen denne våren, har diskusjonen om trussamfunn, likestilling og homofile vist at dette er viktige spørsmål.

Njål Høstmælingen (bilete) frå Senter for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo vil innleie om temaet på møtet i Mellomkyrkjeleg råd. Han har juridisk utdanning og er for tida doktorgradsstipendiat med internasjonale menneskerettar som spesialområde. Høstmælingen er redaktør for boka "Hijab i Norge - Trussel eller menneskerett" som kom ut i mai i år.

Midtausten-debatten

I saksmappa til møtet i Mellomkyrkjeleg råd er det lagt ved brei dokumentasjon av den offentlege debatten omkring muren som Israel har reist mellom seg og dei palestinske områda på Vestbredda. Representantar frå Den norske kyrkja, mellom andre generalsekretær i Mellomkyrkjeleg råd Olav Fykse Tveit, har vore skulda for antisemittiske haldningar, når dei har kritisert Israel for å bygge muren. Han meiner Mellomkyrkjeleg råd medverkar til å vise at det er stor skilnad på kritikk av Israel og antisemittisme.

- Vi vonar vi kan medverke til at fleire ser at konflikten i Midtausten har mange sider, seier Olav Fykse Tveit (bilete). Han vonar óg at kristne i Noreg ser at kristne i dei palestinske områda treng støtte.

Lokaløkumenikk

Mellomkyrkjeleg råd er organet for økumenisk og internasjonalt arbeid Den norske kyrkja. Rådet har vanlegvis sine møter i Oslo, men møtet 1.-2. juni er lagt til Fredrikstad. Generalsekretær Fykse Tveit seier at møtestaden er valt for å følgje opp eit ønskje frå Kyrkjemøtet.

- Kyrkjemøtet har bede rådet om å arbeide meir målretta for at saker av mellomkyrkjeleg og internasjonal karakter vert formidla til alle organ i kyrkja. Under møtet i Fredrikstad skal vi samtale både med bispedømerådet i Borg og med det lokale økumeniske rådet i Fredrikstad, forklarar Olav Fykse Tveit. (Kyrkjeinfo)

Priv. til red.:

Kontaktpersonar for møtet i Mellomkyrkjeleg råd 1.-2. juni på Victoria Hotell, Fredrikstad (1. dag) og Borg bispegard i (2. dag) er generalsekretær Olav Fykse Tveit, tlf.: 22 93 27 50 og rådgjevar Gunnar Westermoen i Kyrkjens informasjonsteneste, gunnar.westermoen@kirken.no, tlf.: 22 93 27 71.

Sakslista:

Møtet tek til kl. 12.15. tirsdag 1. juni på Victoria Hotell i Fredrikstad (Turngt. 3) med ei innleiing av Njål Høstmælingen med tema: "Debatt om religionsfridomsprinsippet" (jf. sak 23/04 nedanfor). Det blir også møter med Borg bispedøme – både mellom rådet og dei tilsette - og med lokaløkumeniske krefter i distriktet.

Sak MKR 21/04: Protokoller

Sak MKR 22/04: Oppfølging av saker i dei økumeniske organisasjonane

Sak MKR 23/04: Religionsfridomens grenser

Sak MKR 24/04: Diakonal teneste i Den norske kyrkja (sak til Kyrkjemøtet)

Sak MKR 25/04: Kyrkjias U-landsinformasjon

Sak MKR 26/04: Tilslutning til "En annen verden er mulig - Norway Social Forum"

Sak MKR 27/04: Strategiplan for Den norske kyrkja 2005 til 2008

Sak MKR 28/04: Referatsaker

Sak MKR 29/04: Orienteringssaker

Sak MKR 30/04: Rapport frå representantskapet i Kirkens Nødhjelp

Sak MKR 31/04: Tilstandsrapport for Den norske kyrkja 2002-2003

Sak MKR 32/04: Rapport frå prosjekt med støtte frå OVF 2003

Sak MKR 33/04: Oppnemningar

KØYREPLAN FOR MØTET I MELLOMKYRKJELEG RÅD:

Tysdag 1. juni på Victoria hotell, Fredrikstad

Kl. 12.15 Innleiing og andakt

Kl. 12.30 Foredrag med tema "Religionsfridomens grenser". Diskusjon og handsaming av sak 23/04 med same tittel

Kl. 14.00: Besøk av Fredrikstad kristne råd

Kl. 16.15: Forhandlingar

SAK MKR 21/04: Protokollar

SAK MKR 29/04: Oppfølging av saker i dei økumeniske organisasjonane (berre KV)

SAK MKR 31/04: Saka om diakonatet til Kyrkjemøtet

SAK MKR 27/04: Strategiplan for Den norske kyrkja 2005 til 2008

SAK MKR 25/04: Kyrkjias U-landsinformasjon (KUI)

SAK MKR 32/04: Rapportering for middel frå Opplysningsvesenets fond 2003

SAK MKR 31/04: Tilstandsrapporten for Den norske kyrkja 2002-2003

SAK MKR 29/04: Orienteringssaker, pkt. 4: Kyrkjeforståinga

Onsdag 2. juni i Borg bispegard, Fredrikstad

Kl. 08.15: Andakt følgt av forhandlingar.

SAK MKR 30/04: Rapport frå representantskapet i KN

SAK MKR 22/04: Oppfølging av saker i dei økumeniske organisasjonane (unntatt KV)
SAK MKR 26/04: Tilslutning til "En annen verden er mulig - Norway Social Forum"
SAK MKR 29/04: Orienteringssaker (pkt. 2: Midtausten)
KL. 12.00: Lunsj og møte med tilsette på bispekontoret og bispedømerådet

Felles kamp mot islamfobi og antisemittisme

(27.05.2004)

Kontaktgruppen for Mellomkirkelig råd for Den norske kirke og Islamsk råd i Norge ble opprettet i 1993. Gruppen er et nasjonalt kontaktforum for kristne og muslimer i Norge. Det økumeniske Norges kristne råd er også representert i kontaktgruppen. Gruppen møtes 1-2 ganger i året. For tiden er Shoaib Muhammad Sultan, Islamsk råd i Norge og Vebjørn L Horsfjord i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke kontaktgruppens koordinatører.

Vi bringer her hele uttalelsen fra kontaktgruppen:

UTTALELSE FRA KONTAKTGRUPPA FOR ISLAMSK RÅD NORGE OG MELLOMKIRKELIG RÅD FOR DEN NORSKE KIRKE

Kontaktgruppa for Islamsk Råd Norge (IRN) og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke (MKR) ser med sorg og bekymring på utviklingen i Israel og de palestinske områdene. Vi slutter oss til FNs uttalelser og resolusjoner om den nåværende situasjonen og kravet om at internasjonal lov, folkeretten og menneskerettighetene må overholdes. Bare slik kan en legge grunnlaget for en rettferdig og varig fred i området.

Som kristne og muslimer i Norge med et dypt engasjement i dialog ønsker vi at dialogens idealer om likeverd, respekt og fellesskap skal gjelde på tvers av nasjonal og religiøs tilhørighet. Vi vil framheve religionenes ansvar for å bidra konstruktivt til å skape fred og rettferdighet, istedenfor å være med på å låse konflikten i destruktive mønster. Vi oppfatter ikke konflikten mellom israelere og palestinere primært som en religiøs konflikt, men vi erkjenner at religiøse aktører spiller ulike roller i denne konflikten. Religionene er derfor både en del av problemet og et nødvendig element i arbeidet for en løsning.

Mange mennesker både i Israel og spesielt i de palestinske områdene lider hver dag på grunn av vold, frykt, undertrykkelse, og får heller ikke dekket sine grunnleggende behov. Konflikten har ikke to likeverdige parter, men består av en sterk okkupant, Israel, og okkuperte palestinske områder med en svak politisk ledelse. Situasjonen gjør at både okkupanten og den okkuperte brytes ned moralsk og brutaliseres, noe som gir næring til voldsspiralen. For både palestinernes og israelernes skyld må okkupasjon og urett opphøre dersom en framtid med trygghet og fred skal bli mulig for begge folk.

Kontaktgruppa krever at

- FNs uttalelser og resolusjoner om den nåværende situasjonen respekteres, at internasjonal lov, folkeretten og menneskerettighetene overholdes, og at enhver vold mot sivile opphører.

Kontaktgruppa vil

- Oppfordre kristne og muslimske menigheter i Norge til å be for en rettferdig fred i Israel og de palestinske områdene.
- Oppfordre kristne, muslimske og jødiske ledere i Norge til å arbeide for at den israelsk-palestinske konflikten ikke skal føre til økt islamfobi eller antisemittisme.

Vi ber norske myndigheter om å

- Legge press på Israel som den sterke part i konflikten for å få dem til øyeblikkelig å stanse vold mot sivile palestinere, stanse okkupasjonen og avvikle bosetninger som er ulovlige i følge internasjonal rett. Bygging og utvidelse av ulovlige bosetninger må opphøre med øyeblikkelig virkning.

- Legge press på både Israel og de palestinske myndighetene for å få dem til å gjenoppta forhandlinger om en rettferdig fred umiddelbart.
- Framheve at Israels såkalte "sikkerhetsmur" er en trussel mot både fred og rettferdighet i området.

Kontaktgruppe vil også

- Oppfordre religiøse ledere i Israel og de palestinske områdene, så vel som i Norge, til å ta avstand fra brudd på menneskerettighetene og all vold mot sivile.

Kontaktgruppa for IRN og MKR oppfordrer muslimer og kristne til å slutte seg til den internasjonale kampanjen "Riv muren – Stop the Wall" og bli en del av et handlende fellesskap på vei mot en sikker og rettferdig fred i Israel og de palestinske områdene.

For Kontaktgruppa for Islamsk Råd Norge og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke:

Shoaib Muhammad Sultan, Islamsk råd i Norge (tlf 99 73 64 09)

Vebjørn L Horsfjord, Mellomkirkelig råd for Den norske kirke (tlf 97 51 50 75)

Se Kontaktgruppens nettsider: <http://folk.uio.no/leirvik/Kontaktgruppa.htm>

Bønn for fjellan og vidda, brean og vatnan

(29.05.2004)

Det er tekstforfatteren Trond Hellemo og komponisten Bjørn Andor Drage som står bak messen, som har fått tittelen "Se, eg har sett framfor deg ei åpna dør". Opphavsmennene har ønsket å vise noe av landsdelens mangfold. Det har resultert i tekster på bokmål, nynorsk, senjadialekt og samisk, og musikk som spenner fra enkle melodier til nokså krevende musikalske uttrykk og samisk joik.

- Jeg skriver tekstene på bokmål, nynorsk eller senjadialekt etter hva som faller mest naturlig og hvor jeg finner de gode rimene, sier Trond Hellemo, som er opptatt av at nynorsken har vært altfor lite verdsatt i Nord-Norge.

Samiske elementer er på en elegant måte innarbeidet i messen. Allerede under inngangsprosesjonen hadde joiken fått plass, og nattverden, som ble delt ut på flere steder i kirken, ble ledsaget av joikeren Inga Juuso med fullt kor og orkester. Det var også samisk tekstlesing, og den avsluttende velsignelsen var på samisk.

Trond Hellemo (t.v.) og Bjørn Andor Drage har skrevet tekst og musikk til den nordnorske jubileumsmessen.

Nordnorsk natur

Men først og fremst var det bredden av nordnorsk liv og nordnorsk natur som preget salmetekster og bønner:

Vi ber deg
for fjellan og vidda, for brean og vatnan,
for kilden som spring opp av grunnen og bekkan som sildre,
for elven som fosse og renn imot havet,
for skogen som gjer ly for oss og for fugla og dyr,
for marke som grønnes og gjer grøda,
for planta som sår seg og blomster som spring ut år etter år.

Messen er laget slik at den også skal kunne brukes i et mye mindre format enn det som ble framført i Kabelvåg. Det er nok med liturg, sanger og orgel - og en menighet som får mulighet til å synge

gjennom salmene på forhånd. Det bør ligge til rette for at dette materialet tas i bruk ved mange anledninger.

Mange mennesker

Bjørn Andor Drage dirigerte selv urframføringen. Orkesteret var sammensatt av musikere fra de tre nordligste fylkene, kammerkoret Vokal fra Tromsø sang, og Åse Helen Krystad og Inga Juuso var solister.

Det var trengsel for å komme inn i Vågan kirke i Kabelvåg fredag kveld.

Jubileumsfeiringen for opprettelsen av Hålogaland bispedømme har fått en tilstrømming av mennesker som overgår enhver forventning. Det skal mye til å fylle Nord-Norges største trekirke, men under urframføringen av den nye messen var Vågan kirke stappfull.

Fredag ble jubileet innledet med foredrag og seminarer for de ansatte i landets to nordligste bispedømmer. Blant temaene som ble tatt opp, var kvaliteten på kirkens virksomhet og den nye trosopplæringsreformen. (Kirkeinfo)

Sol over nordnorsk kirkejubileum

(30.05.2004)

Festgudstjenesten på pinsedag ble et høydepunkt i jublieumsfeiringen. For tredje dag på rad var Vågan kirke stappfull av mennesker fra hele Nord-Norge– og gjester fra Sverige, Finland og Sør-Afrika. Blant tekstleserne i kirken var også sametingspresident Sven Roald Nystø.

Bløtkake

Pinsebudskapet var gjennomgangstema for gudstjenesten. I sin preken trakk biskop Øystein Larsen linjene mellom prekenteksten og jubileet: – Hvis det ikke er sant at Jesus lever, kan vi overlate kirkejubileer til historielagene, sa han.

Det ble servert bløtkake til mer enn 1000 mennesker på torget i Kabelvåg.

I forlengelsen av gudstjenesten gikk hele festforsamlingen i tog til torget i Kabelvåg, hvor det var kirkekaffe med bløtkake til store og små. Også været i Lofoten viste seg fra sin aller beste side lørdag og søndag, med strålende jubileumssol.

Jeg er en seiler

Lørdag var fylt av ulike arrangementer fra morgen til kveld, med storfamiliesamlig og jubileumsfest som de viktigste begivenhetene. På storfamiliesamlingen hadde barn og ungdom hovedrollene, med korsang og dramatiseringer. På jubileumsfesten var det gripende å høre Nord-Norges gamle visehøvding og skuespiller, Jack Bertnsen, synge *Jeg er en seiler på livets hav*. Thor Bjarne Bore holdt jubileumstalen og Maria Solheim framførte egne sanger.

Barna hadde hovedrollen under storfamilesamlingen.

I en hilsen ved et av arrangementene uttrykte sametingspresidenten takk for forsoningsarbeidet som er på gang mellom samene og majoritetssamfunnet. Ved samme anledning satte ekspedisjonssjef i Kultur- og kirke departementet, Ole Herman Fisknes, ord på hva han for sin del mente om jubileet: – Jeg er betatt av at dere greier å feire dere sjølv så aldeles storslagent! (Kirkeinfo)

Kirkerådet tar opp utfordringen fra nye menighetsforsamlinger

(01.06.2004)

Enkelte biskoper har inngått avtaler med slike forsamlinger, blant annet IMI-kirken i Stavanger, Storsalen i Oslo, Salem i Trondheim, Norkirken i Bergen og Vennesla Normisjon. Bispemøtet har drøftet saken flere ganger og hatt samtaler med representanter for Normisjon med utgangspunkt i spørsmålet om kirkelig tilsyn med disse forsamlingene. Kirkerådet drøfter nå saken for første gang, fordi den også berører forholdet til Den norske kirkes ordninger og kirkeforståelse – det siste en sak som skal drøftes på Kirkemøtet i Bodø i november.

Satsing på konfirmasjonen

Antall konfirmanter har økt de siste årene på grunn av veksten i antall fødte og døpte på slutten 1980-tallet, og 90 prosent av kirkens medlemmer som ble døpt 15 år tidligere lar seg fortsatt konfirmere. Men konfirmasjonsprosenten i Den norske kirke i forhold til årskullet har sunket til under 70, og det er store variasjoner i oppslutning om konfirmasjonen mellom bispedømmer og menigheter. Situasjonen har bidratt til at Den norske kirke i økende grad ønsker å sette konfirmasjonen på dagsorden, og Kirkerådet skal på sitt møte denne uka drøfte en strategi for konfirmantarbeidet. I en slik strategi kan det bli aktuelt med regionale strategikonferanser, arbeid med etterutdanning, kvalitetssikring av opplegg og ledelse i konfirmantarbeidet, og informasjon. For få uker siden fikk alle de 60.000 14-åringene som er målgruppe for neste års konfirmasjon, en presentasjonsbrosjyre om kirkens opplegg i posten.

Blant andre saker skal Kirkerådet drøfte et forslag til strategiplan for Den norske kirke for 2005-2008 på bakgrunn av en ny tilstandsrapport.

Til redaksjonen:

Pressen ønskes velkommen til å overvære Kirkerådets møte, som holdes fra onsdag 2. juni kl. 10 til torsdag 3. juni kl. 16. Møtet holdes for åpne dører dersom ikke rådet har bestemt noe annet. Møtested er Gjestehuset Lovisenberg, Lovisenberggata 15 i Oslo. Sakspapirene til møtet finnes i fulltekst på www.kirken.no

Kontaktpersoner: Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore, mobil 95 11 08 81, direktør Erling J. Pettersen, mobil 90 12 58 50, eller informasjonssjef Dag Stange, som under møtet er tilgjengelig på mobil 950 44 560.

Mellomkyrkjeleg råd fordømer israelske aksjonar og åtvarar mot jødehat

(03.06.2004)

- Vi må halde fram arbeidet med å byggje ein felles front mot terror og okkupasjon. Den djupe eksistensfrykta hos jødane er det vanskeleg for oss å forstå. Vi må vere opptekne av å velje eit språk som gjer at både jøder og palestinarar skjønar at vi er opptekne av dei som medmenneske. Utan at våre haldningar er prega av tydeleg medkjensle med menneska i denne konflikten, vil våre prinsipielle standpunkt ikkje nå fram, meiner biskop Kvarme.

Mellomkyrkjeleg råd vedtok onsdag to fråsegner med bakgrunn i situasjonen i Midt-Austen. Her følger desse:

Mellomkyrkjeleg råd fordømer aksjonane i Rafah

Mellomkyrkjeleg råd samla til møte i Fredrikstad 1. og 2. juni 2004 vil uttrykkje si medkjensle med dei som er ramma av dei militære aksjonane som er gjennomførte mot flyktningeleiren i Rafah i Gaza den siste tida. Den israelske hæren har dei siste vekene øydelagt 180 bustader og over 50 palestinarar er drepne, mellom dei fleire barn. Åtaka i Rafah er i strid med internasjonal rett og fører til hat og meir vald. Mellomkyrkjeleg råd fordømer desse handlingane der uskuldige sivile vert ramma. Det er viktig at den norske regjeringa på høgste nivå uttrykkjer si fordøming av desse handlingane, og legg press på Israel for å kome med tiltak som kan gje håp om ei fornying av fredsprosessen. For å byggje ein varig fred må Israel opptre i samsvar med folkerett og menneskerettar. Mellomkyrkjeleg råd vil igjen slå fast alle åtak mot sivile må stansast - uansett kva side i konflikten som står bak.

Nei til jødehat

Mellomkyrkjeleg råd ser med stor uro på dei teikna til jødehat som vi ser i Noreg og elles i Europa. Det er avskyeleg og i strid med eit kristent menneskesyn å gje uttrykk for eller nøre opp under den slags rasisme. Jødehat og andre former for rasisme er uakseptabelt og i strid med felles normer som vi må byggje det fleirkulturelle og fleirreligiøse europeiske samfunnet på. Jødane høyrer til mellom oss, og er ein viktig del av våre samfunn og vår kulturhistorie. Som kristne har vi våre røter i det jødiske folket. Vi har ei mørk historie når det gjeld jødane i Europa, og kyrkja har vore ein del av denne historia. Kyrkjene må stå fremst i arbeidet for å forhindre at jødar i Europa på nytt vert utsette for hat og overgrep.

Møte med Fredrikstad kristne råd

Mellomkyrkjeleg råd som denne veka var samla til møte i Fredrikstad, møtte tysdag representantar frå Fredrikstad kristne råd. På biletet ser ein (frå høgre) Jon Albert Ihlebæk som er sokneprest i Fredrikstad domkyrkje, Elisabeth Golding frå St. Birgitta katolske kyrkje, Jorunn Wendel frå Metodistkyrkja i Fredrikstad, leiar i Mellomkyrkjeleg råd Ingrid Vad Nilsen og generalsekretær i Mellomkyrkjeleg råd Olav Fykse Tveit.

(Kyrkjeinfo)

Samisk kirkefest i Jokkmokk

(15.06.2004)

Samiska kyrkodagar

Jokkmokk 18–20 juni 2004

- Samiske kirkedager vil vise at det skjer mye spennende innen samisk kirkeliv og kultur for tiden. Vi tror også at arrangementet vil inspirere til økt kirkelig engasjement for urfolkssamarbeidet over landegrensene i nord, sier generalsekretær Synnøve Brevik i Samisk kirkeråd for Den norske kirke.

Brevik har sammen med sekretæren for Samisk kyrkoråd i Svenska kyrkan, Karin Rensberg Ripa, vært en krumtapp i arbeidet med Samiske kirkedager.

- På Samiske kirkedager blir samisk gudstjenesteliv, salmediktning og liturgiarbeid synliggjort. Det skjer parallellt med seminarer som fokuserer på samisk identitet og historie. Ved avslutningen av kirkedagene på søndag blir det paneldebatt om hva som kjennetegner en samisk kirke, forteller Synnøve Brevik.

Besøk fra San-folket

Fra San-folket i Botswana kommer to representanter som skal delta på workshops. Det har i mange sammenhenger vært kontakt mellom det sørlige Afrikas urfolk, San-folket, og samefolket.

- San-folket er en av verdens mest utsatte folkegrupper. De trenger vår støtte, men vi trenger også å lære av deres erfaringer, sier Synnøve Brevik i Samisk kirkeråd.

Kirkens Nødhjelp har laget en video om San-folkets situasjon som [kan ses her](#).

Russiske samer

På Samiske kirkedager deltar også en delegasjon på omkring 25 samer fra Russland. Synnøve Brevik er glad for den russiske deltakelsen.

- Den russiske delegasjonen kommer sammen med erkebiskop Simon fra Murmansk i Den russisk ortodokse kirke. De fleste russiske samer tilhører Den russisk-ortodokse kirke, og jeg håper denne kirken framover kan til et nettverksarbeid som involverer flere russiske samer i kirkesamarbeidet i Barentsregionen. De russiske samene har en langt dårligere situasjon enn samer i de nordiske landene. Samlingen på Samiske kirkedager kan skape økt oppmerksomhet om dette, sier Brevik

Kirkenes Verdensråds urfolkskonsulent, Eugenio Poma fra Bolivia, deltar også på Samiske kirkedager. Det har i mange år vært nær kontakt mellom Poma og Samisk kirkeråd. Kirkenes Verdensråd setter ofte kirkenes ansvar for urfolks situasjon på dagsorden, og Synnøve Brevik håper Kirkedagene i Jokkmokk kan vise at samene solidariserer seg med urfolk i andre deler av verden.

- Stor tro på stevner

Kirkerådsleder Thor Bjarne Bore deltar på stormøtet i Jokkmokk og har store forventninger:

- Jeg har tro på at store stevner gir inspirasjon. På mange måter blir møtet i Jokkmokk en oppfølging den flotte 200-års markeringen av Hålogaland bispedømme i pinsen. Der var det samiske innslaget tydelig, sier Bore. Han har også nylig deltatt på generalforsamlingene i Det Lutherske

Verdensforbund og Konferansen av Europeiske Kirker der samiske utsendinger markerte Den norske kirkes urfolksengasjement.

- Jeg er glad for at engasjementet for urfolks rettigheter kom klart fram da Kirkemøtet i fjor behandlet utkastet til ny finnmarkslov, sier Thor Bjarne Bore.

Bredt seminarprogram

Fra et bredt seminarprogram under Samiske kirkedager nevnes at professor i religionsvitenskap Håkan Rydving fredag 18. juni kl. 10.30 skal ta for seg samisk religion og kristendomsforståelse. Tittelen på hans foredrag er "Livet, döden och jojken". (Sted: Åjtte - Aaja). Rydving som er ansatt ved Universitetet i Bergen, Norge, er blant annet kjent for sine vitenskaplige verk om møtet mellom samisk før-kristen religion og kristendomen.

Lørdag 19. juni kl. 10.00 skal lærer og forfatter Inga Ravna Eira innlede om "Dagens tabuområder". (Sted: Åjtte - Aaja). Eira som er en aktiv forfatter og foredragsholder med innsikt i samisk kultur- og samfunnsliv, vil rette fokus mot tabuområder i kirkelig sammenheng.

Lørdag 19. juni kl. 14.00 Russiske samer synger, danser og forteller om hvordan samene lever på Kolahalvøya, Ryssland. (Sted: Samernas utbildningscentrum, Aulaen)

Konfirmasjonsgudstjeneste

Lørdag 19. juni kl. 16.00 blir det en stor samisk konfirmasjonsgudstjeneste i Lávvo i Jokkmokk. Konfirmasjonshelgen er den største samiske kirkehelgen på svensk side. Derfor er dette lagt inn som en del av Samiske kirkedager 2004.

Arrangører bak Samiske kirkedager 2004 er Samisk kirkeråd, Den norske kirke, Samiska rådet i Svenska kyrkan, Samarbetsrådet för kristna kyrkor i Barentsregionen og Sametinget i Finland.

Se programmet for Samiske kirkedager her: <http://www.kirken.no/jokkmokk/program.cfm>

Priv til red.:

Kontaktpersoner under Samiske kirkedager er:

Generalsekretær i Samisk kirkeråd, Den norske kirke, Synnøve Brevik, mob. tlf.: (+47) 90 07 91 29, Handleggare för samiska frågor i Svenska kyrkan, Karin Rensberg Ripa, (+46) 70-233 60 73, Informasjonsrådgiver, Den norske kirke, Gunnar Westermoen, tlf.: (+47) 95 04 45 60. E-post: gunnar.westermoen@kirken.no.

E-post til Samiske kirkedagers sekretariat: jokkmokks.pastorat@svenskakyrkan.se

Pressekonferanse:

Det blir pressekonferanse med ledelsen for Samiske kirkedager 2004 fredag 18. juni kl. 12.45 i Församlingshemmet i Jokkmokk, Borgargatan. 9.

Kirkeungdom diskuterer hva kirken er

(16.06.2004)

Ungdommens kirkemøte er det øverste organet for ungdom i Den norske kirke.

– Utspill fra dette forumet har i økende grad blitt tatt på alvor i kirkens organer, sier Øivind Holtedahl, Kirkerådets konsulent for ungdomsspørsmål. – Arbeidet som nå er satt i gang med fornyelse av gudstjenestens liturgi, er et godt eksempel på hvordan et initiativ fra Ungdommens kirkemøte har fått gjennomslag helt til topps i kirken.

45 unge kirkerepresentanter fra hele landet vil i fire dager bryne seg på hverandres synspunkter. Det er utsendinger fra alle de 11 bispedømmene og fra de fleste kristelige organisasjonene som driver ungdomsarbeid. Hovedtyngden av delegatene er i alderen 16-22 år.

Meningsbrytning

– For meg er dette årets desiderte kirkelige høydepunkt, sier Holtedahl. – Delegatene representerer hele spennet av miljøer og synspunkter innenfor Den norske kirke, og har svært ulike erfaringer med seg i bagasjen. Det de har felles, er evnen til å sette ord på meningene sine, men også i stor grad evnen til å lytte til hva andre har å si.

I sakspapirene til temaet "Hva er Den norske kirke - Kirkens identitet og selvforståelse" fokuseres det blant annet på ungdom som shopper etter opplevelser i ulike kristne miljøer. Av mange kirkeledere framstilles dette utelukkende som negativt, som en slags kristen bruk og kast-mentalitet.

- Noen ganger finner ungdom det de leter etter på et møte i pinsemenigheten på lørdagskvelden, på besøk hos en kompis sammen med noen venner, eller gjennom å lese en bok. Kanskje opplever noen Guds nærvær best alene? I stedet for at kirken består av en fast forsamling som møtes hver uke til fast tid og sted, er kirken i dag kanskje mer som et stort nettverk av mennesker som "tolker sitt liv i lys av den kristne tro", heter det i dokumentet som er utgangspunkt for drøftingen.

Kulturuttrykk

Øivind Holtedahl trekker også fram en av de andre sakene som skal behandles på Ungdommens kirkemøte på Danvik Folkehøyskole, nemlig "Ungdom, kirke og kultur".

– Kulturuttrykkene i kirken er et brennaktuelt tema. Arbeidet er i full gang med en egen kirkelig kulturmelding, og Ungdommens kirkemøte vil neppe la sjansen gå fra seg til å komme med innspill til denne meldingen, mener han. – Delegatene vil snakke om i hvilken grad de opplever at deres egne uttrykksformer slipper til i kirken, og hva slags kulturuttrykk som bør få plass i kirkerommet. Det er et trekk i tiden at vi finner kunstneriske tolkninger av kristendommen på langt flere arenaer enn kirkens egne, sier Holtedahl. (Kirkeinfo)

Kontaktperson: Øivind Holtedahl, 97 60 44 87.

1000 deltakere på Samiske kirkedager

(18.06.2004)

- På et tidlig stadium i planleggingen snakket vi om at det kanskje kunne komme et par hundre til Samiske kirkedager. Oppslutningen har vist at tiden var enda mer moden for dette arrangementet, enn jeg forestilte meg, sier Hetta (bilde). Han har tidligere vært leder av Samisk kirkeråd i Den norske kirke i åtte år.

De første samiske kirkedagene teller 900 deltakere fra hele Sapmi (sameland). I tillegg kommer ikke-påmeldte besøkende. Omkring 200 påmeldte deltakere kommer fra den norske siden av grensen.

Prest for sørsamer, Bierna Bientie fra Snåsa, forrettet nattverden under åpningsgudstjenesten.

Åpningsgudstjenesten fredag ble feiret i en Lávvo som ligger i Jokkmokk sentrum og består av syv store telt som er montert sammen. Midt i det midterste teltet, like foran alteret, brant en åpen ild gjennom hele gudstjenesten.

Sokneprest Tore Johnsen i Tana og Nesseby holdt prekenen under åpningsgudstjenesten. Han understreket at de samiske kirkedagene er en historisk begivenhet:

- Jeg håper at det som skjer her ikke bare skal omtales i historiebøkene. Mest av alt håper jeg at det skrives noe i hjertene våre disse dagene, sa Johnsen. Han hedret samtidig generasjoner av samer som har holdt samisk kirkeliv levende til tross for forhistorien:

- Vi har plikt til å huske på at det samiske kunnet vært fullstendig borte fra våre kirker, sa Tore Johnsen.

Arrangører bak Samiske kirkedager 2004 er Samisk kirkeråd, Den norske kirke, Samiska rådet i Svenska kyrkan, Samarbetsrådet for kristna kyrkor i Barentsregionen og Sametinget i Finland.

Se programmet for Samiske kirkedager her: <http://www.kirken.no/jokkmokk/program.cfm>

- [Se flere bilder fra åpningsgudstjenesten her.](#)

Kirken undervurderer betydningen av inspirasjon

(23.06.2004)

Under debatten om Den norske kirkes identitet og selvforståelse holdt Jenny et innlegg som ble lagt merke til.

– Jeg ønsker at vi må bli mer konkrete når vi skal uttale oss om kirken, sa hun. – Den norske kirke er oss. Når vi spør om hvordan vi kan gjøre kirken mer åpen og inkluderende, er det et spørsmål om hvordan vi kan være mer åpne og inkluderende.

Åpenhet og ærlighet

I utkastet til en uttalelse fra UKM om kirkeforståelsen var det fokusert på hvordan framtidens kirke bør være. "Den gjennomgående tråden er ønsket om en åpen og raus kirke som kommuniserer med den enkeltes liv; en kirke som tar alle mennesker på alvor og som blant annet gjennom utfordring til frivillig tjeneste vil arbeide for at den enkelte får et eierforhold til kirken; en kirke som møter enkeltmennesker fordomsfritt med trygghet, åpenhet, respekt og ærlighet," het det blant annet i utkastet til uttalelse.

– Jeg vil ha en kirke som representerer en konsentrasjon av gudstro, sier Jenny Skumsnes Moe til Kirkens informasjonstjeneste. – Jeg etterlyser engasjerte mennesker som klarer å vise sin gudstro. Det er kanskje farlig å si det, men jeg har sett eksempler på prester som antakelig ikke burde framstått som kirkens fremste representanter.

Konfirmasjonen

Jenny er nettopp ferdig med annen klasse på Brumunddal videregående skole, og sitter i ungdomsrådet i Hamar bispedømme. Hun mener at konfirmasjonstiden er en gyllen anledning for kirken til å vise hvor bra kristendommen er:

– Ungdom trenger følelsen av å høre hjemme, og den følelsen får de mange steder ikke sjansen til å oppleve. Noen menigheter får det til veldig bra, de har flinke kateketer og dyktige frivillige medarbeidere. Det gjelder å ta på alvor dem som kommer til konfirmasjon. Det må ikke bli slik at en synger salmer fordi presten sier det, men fordi en opplever at salmene gjør noe med en, mener Jenny.

– Finnes det en gudstjeneste som passer for alle? spør hun. – Hvis det hadde gjort det, var det vel noen som hadde tatt i bruk en slik gudstjeneste for lenge siden. For min egen del liker jeg gudstjenester og salmer slik de er i dag, men jeg vet jo at jeg ikke er representativ for ungdom i Brumunddal. Kirken bør gripe enhver anledning til å vise ungdom at den er til for dem.

Delegatene på UKM må ha konsentrasjonen på topp fra morgen til kveld. Foran fra venstre Per Magne Larsen, Inga Marie Nordstrand og Jovna Zakharias Dunfjell.

Kirkens våpen

Under debatten om Den norske kirkes identitet og selvforståelse ble søkelyset også rettet mot kirkens våpen. I utkastet til uttalelse står det: "UKM vil videre peke på behovet for symboler som kommuniserer. I en tid hvor vi er opptatt av bilder som en aktiv kommunikasjonsform, er det viktig at bildet taler klart og er lett oppfattelig. Dette må også gjelde kirkens våpensjold. UKM stiller spørsmål om hva dagens skjold kommuniserer."

Den norske kirkes våpen består som kjent av et kors flankert av to økser, som forklares som martyrsøkene som drepte Olav den hellige. Våpenet var opprinnelig et symbol for erkebiskopene i Nidaros i middelalderen.

Innleggene i debatten viste stor uenighet blant delegatene på Ungdommens kirkemøte om hva de mener om dette kirkesymbolet. Men noe av det som kjennetegner engasjementet, er at alle steiner tåler å bli snudd på. Ingen tradisjoner har vondt av at det stilles spørsmål om hvorfor de er der.

Ungdommens kirkemøte

Ungdommens kirkemøte ble første gang holdt i 1993. Det er et nasjonalt organ som er satt sammen av to ungdomsdelegater fra hvert bispedømme og én fra hver av de frivillige organisasjonene. UKM er et viktig møtepunkt for dem som driver ungdomsarbeid, både i menigheter og organisasjoner. Her kan de som selv er unge og står midt oppe i det aktive ungdomsarbeidet, drøfte aktuelle saker og uttale seg om dem. UKM velger også delegater til Kirkemøtet.

Årets UKM avsluttes i Drammen 24. juni. Fram til da vil 45 unge kirkerepresentanter fra hele landet bryne seg på hverandres synspunkter. Hovedtyngden av delegatene er i alderen 16– 22 år. Uttalelsene fra UKM vil bli lagt ut på www.kirken.no under Fakta, Besluttende organer, Ungdommens kirkemøte. (Kirkeinfo)

Ungdom krever åpenhet, deltakelse og kompetanse

(25.06.2004)

I en uttalelse som Ungdommens kirkemøte vedtok om "Kirkens identitet og selvforståelse", blir det lagt stor vekt på hvordan ungdom opplever kirkesituasjonen i dag: "For ungdom er fellesskap og bygging av relasjoner viktig i hverdagen, og vi vil søke etter dette også i kirken. Ungdomsfellesskapene vil ofte strekke seg utover de tradisjonelle møtepunktene i menigheten og på tvers av geografisk tilhørighet. Samtidig har ungdom en lokal tilknytning."

Åpen og økumenisk kirke

Inkluderende holdninger blir understreket i uttalelsen: "Kirken skal være preget av aksept og respekt for alle mennesker. UKM vil fremheve at ulikheter i utgangspunktet ikke er truende, men berikende... I en åpen kirke har det økumeniske arbeidet stor plass. Erfaring viser at de som deltar i økumenisk arbeid, får et tryggere ståsted i egen tradisjon. Dette vil kunne bidra til økt toleranse og åpenhet, som vil gi trygghet i møte med andre trossamfunn."

I en kommentar til denne uttalelsen sier Kirkerådets konsulent for ungdomsspørsmål Øivind Holtedahl: – En tendens vi ser hos ungdom i dag, er et ønske om større fleksibilitet. En søker fellesskap på tvers av sokneband så vel som kirkesamfunn. En søker kort og godt fellesskap der fellesskap er å finne, og det er der en opplever å bli sett og utfordret. Stillstand og passivitet tiltrekker ikke ungdom. De ønsker å bli utfordret både på samfunnsengasjement og tro.

Kirken som kulturell arena

"UKM mener at kulturelt mangfold er både nødvendig og ønskelig. Vi ønsker velkommen mangfoldet som klarer å berøre og engasjere flest mulig mennesker. Slik kan kirken som kulturbærer og kulturformidler også bli en kulturell faktor i lokalsamfunnet." Dette kommer fram i en uttalelse om "Ungdom, kirke og kultur".

Blå ark betyr at en vil foreslå forbedring av vedtakene. F.v. Åse Tukkensæter, Jenny Skumsnes Moe og Ellen Andrea Wang.

"Det må være plass for minoriteters og funksjonshemmedes kulturelle uttrykk i DNK. De sitter på kompetanse om andre måter å utfordre og bruke sansene på, og utgjør en ressurs som kirken som helhet må benytte seg av," mener UKM, som også er glad for at samene i sterkere grad begynner å ta egne kulturelle uttrykk i bruk i gudstjenesten: "Hva slags kultur og hvilke kulturelle uttrykk ønsker vi velkommen? I hvilke sammenhenger? I hvilke rom? Et godt eksempel finner vi i den samiske delen av Den norske kirke der tradisjonelle uttrykksformer som joik, får stadig mer innpass i kirken og i gudstjenesten. Dette er en spennende utvikling som UKM ønsker velkommen."

Kirken må også vektlegge sin egen rolle i kulturbildet, mener UKM: "For at kirken skal satse på kultur må det en holdningsendring til. Kirken må se seg selv som en viktig kulturbærer i samfunnet, og som en viktig bidragsyter i spill med andre kulturelle arenaer som skolen og de kommunale kulturskoler."

Nye stillinger nødvendig

Et av fire satsingsområder for årene 2005–2008 som Kirkemøtet antakelig vil vedta i november, er "Ung i kirken". UKM besluttet å komme med en rekke innspill til arbeidet med den nye strategiplanen for Den norske kirke. Kirken må "gi unge tilhørighet, ansvar og medbestemmelse, og gi rom for unges kultur, engasjement og kreativitet," blir det sagt.

Hvis dette skal kunne realiseres, må bemanningen i ungdomsarbeidet styrkes, mener UKM. Dette må skje på tre

nivåer: "Det må opprettes en fast stilling som ungdomsrådgiver i Kirkerådet. Det må opprettes ungdomsrådgiverstilling i alle bispedømmer. Alle menigheter bør tilsette en ungdomsarbeider."

UKM påpeker også at både kompetansenivå og status hos ungdomsarbeidere i kirken må heves betraktelig: "UKM 2004 ber Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon og Kirkerådet arbeide med en ny profesjon innen ungdomsarbeid. Nye utdanningstilbud i dette feltet gjør at det er behov for nye stillingsbetegnelser. UKM foreslår at Dnk oppretter stilling som får en ny stillingsbetegnelse, for eksempel ungdomspastor, som har utdanning innen ungdomsteologi med bachelorgrad."

Det er lange forhandlinger på UKM. Katrine Lind-Solstad og Svein Jarle Bamle bevilget seg en time-out underveis.

Representanter til Kirkemøtet

Ungdommens kirkemøte velger tre representanter til Kirkemøtet. Interessen for å være med i beslutningsprosessen i det øverste organet i Den norske kirke, var nær sagt overveldende. Hele 17 av 37 valgbare delegater på UKM stilte til valg.

De tre som ble valgt, var Jenny Skumsnes Moe fra Hamar bispedømme, Sindre Kulø fra Norges Kristelige Studentforbund og Gunhild Hermstad fra Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag. Den fjerde ungdomsrepresentanten til Kirkemøtet velges av Nemnd for ungdomsspørsmål i Den norske kirke, og de har valgt lederen i utvalget, Astrid Sandsmark.

Ungdommens kirkemøte er et nasjonalt organ som er satt sammen av to ungdomsdelegater fra hvert bispedømme og én fra hver av de frivillige organisasjonene. Uttalelsene fra UKM vil bli lagt ut på www.kirken.no under Fakta, Besluttende organer, Ungdommens kirkemøte. (Kirkeinfo)

De sentralkirkelige organer i nytt Kirkens hus fra 12. juli

(05.07.2004)

Uke 28 (5.-9. juli) er kontorene og sentralbordet stengt på grunn av flytting.

De som flytter er:

- ? Kirkerådet
- ? Mellomkirkelig råd
- ? Samisk kirkeråd
- ? Bispemøtet
- ? Kirkens informasjonstjeneste
- ? Kirkens U-landsinformasjon
- ? Samarbeidsrådet for menighet og misjon
- ? Trosopplæringssekretariatet

Kirkens informasjonstjeneste har fra 1. juli nytt mobiltelefonnummer:

48 99 12 05.

Dette nummeret er operativt også i den perioden kontor og sentralbord er stengt.

Mandag 12. juli er de nye kontorene åpne. Fra den dagen gjelder nytt sentralbordnummer: **23 08 12 00**

Ny postadresse gjelder fra 5. juli:

Postboks 799 Sentrum, 0106 Oslo

Nytt telefaksnummer: 23 08 12 01

E-postadressen er uforandret: post.kirkeradet@kirken.no

Kirkens hus blir fra 12. juli å finne her, i Rådhusgata 1-3, i Oslo sentrum.

Pårørende skal si sin mening om kirkens tjeneste ved gravferd

(07.07.2004)

I 2003 ble 40.115 (93,7% av alle døde i fjor) gravlagt i regi av Den norske kirke. De resterende 6,3 % ble gravlagt i regi av sine trossamfunn eller Human-Etisk forbund. Hovedregelen er at alle gravlegges på kirkegårder og gravlunder som de kirkelige fellesrådene, Den norske kirkes lokale forvaltningsorgan, har ansvaret for.

Det er Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon (KA) som står bak undersøkelsen med støtte fra Regjeringens stat/kirke-utvalg og Kirkegårdsforeningen.

Kartlegge folks opplevelser

- Det foreligger ingen systematisk kartlegging av brukeropplevd kvalitet på de praktiske tjenester kirken gir i forbindelse med gravferd, sier rådgiver Bjarne Kjeldsen i Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon (KA).

- Vi vet at prestens rolle i forbindelse med gravferden er vesentlig, både i forberedelse og gjennomføring, men vil i denne undersøkelsen forsøke å kartlegge folks opplevelser av møtene med betjening på kontorer, kirkegård/gravlund ved den siste gravferdsseremonien de var involvert i planleggingen av, sier Kjeldsen.

Kirkens ansvar for kirkegårder og gravlunder problematiseres av andre trossamfunn. Dette vil trolig også bli et tema når Regjeringens stat/kirke-utvalg legger fram sin rapport om forholdet mellom stat og kirke mot slutten av 2005.

- KA håper at undersøkelsen kan gi denne debatten noen fakta om hva folk flest synes om den tjenesten de mottar, sier Bjarne Kjeldsen.

Telefonundersøkelse

Det er av TNS-gallup som står for den tekniske gjennomføringen av undersøkelsen. Undersøkelsen gjennomføres ved at pårørende i 4-5 kommuner i hvert fylke blir kontaktet via telefon. (Kirkeinfo)

Kontaktperson: rådgiver Bjarne Kjeldsen, KA

Telefon: 23 31 04 40 / Mobiltelefon: 977 58 397

E-post: bjarne.kjeldsen@ka.no

Regler for prøveordning ved utnevning av biskop

(11.08.2004)

Kirkemøtet ønsket at regelverket skulle be Kongen i statsråd utnevne en av de tre bispekandidatene som totalt har fått flest stemmer i den interne avstemningsrunden i kirken. Departementet har langt på vei fulgt dette opp. Det er tatt inn en bestemmelse om at "departementet innstiller en av de tre som totalt har fått flest stemmer, til embetet".

I reglementet for prøveordningen, utsendt fra Kirkedepartementet 7. juli, heter det at "gyldig nominasjon skal omfatte begge kjønn." Det er en innskjerping i forhold det tidligere reglementet som nøyde seg med å si at det skal "tilstrebes at både kvinner og menn blir nominert".

De sju bispekandidatene som får flest stemmer ved avstemningen i bispedømmerådet, er nominert. Kirkemøtets forslag om at bispedømmerådet må velge minst tre av kandidatene blant de tjue som er foreslått av flest menighetsråd, er tatt inn i Kirkedepartementets bestemmelser.

I avstemningen i bispedømmerådet har rådet medlemmer adgang til å stemme på inntil fem av de nominerte i prioritert rekkefølge. Den tidligere bestemmelsen om at det også var adgang til å stemme på andre enn de nominerte, er tatt ut i prøveordningen, men det er fortsatt adgang til å stemme på biskoper i embete.

Tidligere har utfallet av bispedømmerådets avstemning vært oversendt Kirkerådet og biskopene. Etter prøveordningen vil i tillegg det aktuelle bispedømmerådet få uttale seg om hvem man anser best skikket til å bli utnevnt blant de tre som har fått flest stemmer. Kirkemøtet har tidligere gått inn for at avstemningsresultatet i sterkere grad måtte få konsekvenser for utnevningen, og reglementet for prøveordningen begrenser altså nå hvilke kandidater Kirkerådet, biskopene og det aktuelle bispedømmerådet skal få uttale seg om i siste runde. Etter tidligere ordning kunne Kirkerådet og biskopene uttale seg om hvilke tre blant alle dem som fikk stemmer, man anså mest skikket til å bli utnevnt.

- Kirkerådet er tilfreds med den profilen prøveordningen har fått. Den vil, slik det allerede er gjort i Oslo i vår, åpne for at menighetsmøtet kan foreslå kandidater overfor menighetsrådet, slik at bispedømmerådet får et godt tilfang på gode kandidater når rådet skal forestå nominasjon, sier seniorrådgiver i Kirkerådet Per Tanggaard (bilde).

Kirkemøtet foreslo at menighetsrådet skulle foreslå tre kandidater og at forslaget "bør ha" kandidater av begge kjønn. Departementet har gått lenger og fastsatt at forslaget fra menighetsrådet skal ha kandidater av begge kjønn.

Tanggaard er glad for at prøveordningen skal gjelde ved de tre neste bispeutnevningene:

- Det er viktig at en får erfaringer med den brede og mer åpne nominasjonsprosessen som prøveordningen legger opp til, sier han.

Regelverket for prøveordningen inneholder også en bestemmelse om at bispedømmerådet bør utarbeide noen spørsmål som kandidatene skal svare på, og som sammen med de biografiske opplysningene sendes departementet og offentliggjøres, slik Kirkemøtet gikk inn for. (Kirkeinfo)

Kontaktperson:

Seniorrådgiver i Kirkerådet Per Tanggaard, tlf.: 23 08 12 53

[Se Regler for prøveordning for nominasjon m.v. av biskop \(MS Word\)](#)

[Les om Kirkemøtets behandling \(november 2003\) av prøveordning for nominasjon og utnevning av biskop. \(DØD LINK\)](#)

Vil svekke motstanden mot kunnskap

(13.08.2004)

Dette sier prosjektleder Knut Refsdal i Norges kristne råd som nå inviterer til nordisk konferanse med temaet "Rus og vold". Konferansen som arrangeres i Oslo 22. og 23. september, er et samarbeid mellom Norges kristne råd, Diakonhjemmet Høgskole og Kirkerådet.

- Enkle løsninger og slagordpregede utsagn egner seg dårlig for et så sammensatt problem som volds- og rusutviklingen i samfunnet. Likevel preges den offentlige debatten om temaet av de enkle slagordene. Det må komme av en motstand mot kunnskap, mener Refsdal (bilde). Han håper konferansen kan bidra til at den motstanden svekkes.

Konferansen "Rus&Vold" er lagt opp med tanke på å gi et bredt og tverrfaglig perspektiv på rus- og voldsproblematikken. På konferansen settes fokus på rus- og voldsproblematikk ut fra etiske problemstillinger knyttet til medmenneskelighet og medansvar. Konferansen har også som ambisjon å formidle kunnskap som kan gjøre menigheter og kirkesamfunn mer handlekraftige i møte med rus- og voldsrelaterte problemer.

- Det er kristnes plikt å engasjere seg i samfunnets rus- og voldsproblemer. Kirkesamfunnene bør satse mer på å sette seg inn i forholdene og finne ut hva vi som kirker kan bidra med. Passiv taushet forebygger ikke vold, sier Knut Refsdal.

Konferansen som finner sted på Diakonhjemmet Høgskole i Oslo er åpen for ansatte og frivillige i det kirkelige/kristne arbeidet i Norden. Fagpersoner som arbeider innenfor behandlings- og omsorgsapparatet er også invitert til konferansen.

Konferansen "Rus&Vold" på Diakonhjemmet på Høgskole 22.-23. september 2004 tilbyr 14 seminarar er fordelt på to hovedoverskrifter: "Medmenneske og ansvar" og "Kunnskap og handling".

Her er listen over bidragsyterne:

Berit Borgen - pedagog og magister i psykologi ved Psykologisk Pedagogisk Utviklingscenter i Bergen,

Inga Bostad - filosof og universitetslektor ved Universitetet i Oslo,

Mia Börjesson - svensk sosionom og foredragsholder,

Gro Dahle - forfatter,

Eiliv Erikstein - prostidiakon i Tokke prestegjeld/Den norske kirke,

Helge Fisknes - bymisjonsprest fra Kirkens Bymisjon,

Judith Gjøen - psykolog ved Alternativ til Vold i Oslo/Oslo Krisesenter,

Geir Gundersen - generalsekretær i Blå Kors,

Ole Martin Holte - sosionom og prosjektleder for Fratello Oppsøkende Tjeneste/Fransiskushjelpen, Oslo,

Randi Ovesen - prosjektleder atferdsprosjektet for ungdom i Tromsø,

Finn Kristian Marthinsen - stortingsrepresentant KrF,

Else-Brit Nielsen - dr.theol. s. /dominikanerinne,

Kjell Nordstokke - forstander ved Diakonhjemmet,

Yngvar Ruud - metodistprest fra Treffpunkt Recovery, tilknyttet Stiftelsen Betanien,

Gerd Karin Røsæg - assisterende direktør i Kirkerådet,

Marius Råkil - psykolog og konstituert leder av Alternativ til Vold (ATV),
Lene Skjelbo - familierapeut Blå Kors Danmark,
Oddfrid Skorpe - stipendiat i samfunnspsykologi ved NTNU,
Bjørn Kristian Soknes - statsadvokat i Molde,
Anita Strand - psykologspesialist ved Blå Kors Senter for rusrelaterte livsproblemer, Oslo,
Märtha Tikkanen - forfatter,
Lene Østby - høgskolelektor ved Diakonhjemmet Høgskole, Oslo,

[Last ned brosjyren for konferansen "Rus&Vold" her](#) (PDF)

Kontaktperson:

Norges kristne råd ved Knut Refsdal tlf. 99 63 89 69 eller e-post: kre@ekumenikk.org

Besøk også disse nettsidene:

[**Tiår mot vold - bygg freden**](#)

[**Decade to overcome violence**](#)

Fødselshjelpere for trosopplæring

(30.08.2004)

Mentorene skal være samtalepartnere og medvandrere for menighetene som i første omgang har fått midler til sine trosopplæringsprosjekter. Foreløpig trengs det et sted mellom 15 og 20 mentorer, så også på dette området er interessen upåklagelig.

– Visjonen for mentorene er at de skal stille de gode spørsmålene til dem som jobber lokalt, sa prosjektleder Paul Erik Wirgenes i sin introduksjon på kurset. – Det gjelder å identifisere hvilke faktorer som gjør at ting går bra, slik at en kan nå den lokale målsettingen.

Bredde i erfaring

– Jeg har erfaring fra å drive dåpsopplæring gjennom en årrekke, sier presten Harald Bryne. – Det er interessant å møte folk her på kurset som har en helt annen yrkesbakgrunn enn meg, men som er genuint opptatt av de samme tingene. Hvis trosopplæringsprosjektene skal lykkes, trenger vi bredde i erfaringene. Samtidig må de ansatte løse oppgavene i samarbeid med foreldrene. Hvis en ikke kan skape engasjement hos foreldrene, er prosjektet dødfødt.

De 43 prosjektene som er valgt ut som pionerprosjekter for Den norske kirkes satsing på trosopplæring, omfatter til sammen 99 menigheter. De er fordelt på samtlige bispedømmer i landet. Lokale stillinger i forbindelse med prosjektet har vært utlyst, og de fleste stillingene er allerede besatt. Utlysningene har stort sett fokusert på hvilke oppgaver som skal gjøres, og har ikke vært definert ut fra tradisjonelle stillingskategorier. Derfor er det også ansatt folk med ulik utdanning og erfaringsbakgrunn.

Ann-Kristin Fauske er sosionom og har de siste fire årene jobbet som veileder for menigheter når det gjelder ungdomsdiakoni. Hun har også skrevet en bok om ungdomsdiakoni. – Jeg liker mentorrollen, sier Fauske. – Det er en arbeidsform som passer bra for meg. Dessuten er jeg veldig tent på trosopplæringsprosjektet. Det handler om å pusse støv av hva det vil si å være kirke. Det gjelder å dele erfaringer med hverandre og hjelpe hverandre til å bli gode sammen.

Fødselshjelpere

Musikkpedagog Merete Føyen Arnevåg er ikke i tvil om lokalmenighetene klarer å lage gode opplegg, men den store utfordringen er å få foreldrene til å slutte opp, mener hun. – Som mentorer kommer vi ikke til en menighet som forkynnere, men som fødselshjelpere. Det betyr at vi først og fremst må være gode til å lytte og stille spørsmål.

– Vi må klare å gi foreldrene gode argumenter for at dette er viktig, mener Harald Bryne. – De må få tro på at de selv er de viktigste bidragsyterne når det gjelder å gi barna trosopplæring. Menighetens oppgave i stor grad å støtte foreldrene og gi dem tillit til at deres egen tro er verdifull og viktig.

På kurset ble det satt søkelys på noe av det som bør kjennetegne en veileder for dem som jobber med trosopplæring i en menighet. Hun eller han må ha god veiledningskompetanse og være dyktig på pedagogiske endringsprosesser. Jobben er ikke å hevde egne synspunkter på trosopplæring eller endre målsetting for det en menighet driver med. Mentoren skal tvert imot veilede ut fra de målene menigheten har valgt, og sikre at prosjektet holder et kvalitetsnivå som gjør at staben kan nå målene sine. En mentor må ha reflektert erfaring på fagfeltet sitt. (Kirkeinfo)

Samisk kultur i kirken

(31.08.2004)

Samisk kirkeråd drøfter "Kirke og kultur i samisk sammenheng" med blant annet følgende utgangspunkt:

- Samer må kjenne igjen sin kultur i kirken.
- Samer må føle at samiske kulturelle uttrykk og samiske verdier er gode nok til å tas i bruk også i kirkelig sammenheng.

Generalsekretær Synnøve Brevik (bilde) i Samisk kirkeråd peker på behovet for en teologisk klargjøring av kirkens oppfatning av før-kristne samiske kulturuttrykk:

- Forestillingen om kontakten menneske og natur, tro og folketro, troen på spesielle nådegaver som for eksempel hos håndspåleggere, har overlevd på tross av den offisielle kirkes stempling av alt samisk fra før-kristen tid som hedensk og uforenlig med en kristen kultursammenheng. Samiske kulturuttrykk har vært lite påaktet i kirken på grunn av at det kunne føres linjer helt tilbake til før-kristen tid. Her er det behov for en ny teologisk refleksjon, sier Brevik.

Samisk kirkeråd er som vanlig opptatt av å møte de lokale menighetene. Onsdag 1. september kl. 17:00 inviterer derfor rådet i samarbeid med menighetsrådene i Polmak, Nesseby og Tana til et åpent temamøte i Polmak. Møtet holdes i Storgammen på Polmakmoen gjestegård.

Samisk gudstjenestefornyelse

Som overskrift for temamøtet har menighetsrådene i Polmak, Nesseby og Tana foreslått "Hvordan fornye gudstjenestelivet?". Aktuelle spørsmål i tilknytning til dette er: Hvordan stimulere til større gudstjenestedeltakelse? Hvordan nå de unge? Hvordan styrkes samisk identitet gjennom gudstjenesten? Hvilken plass skal samisk språk ha? Hvordan bruker man samisk salmesang og musikk? Hva med samisk kirkekunst? Er det rom for alternative gudstjenesteformer?

Sokneprest Tore Johnsen vil ha en kort innledning om temaet, og to lokale representanter vil respondere på dette.

I tråd med temaet for det åpne møtet inviteres det til en "lavvo-gudstjeneste" kl. 19:30. Denne finner sted i en stor lavvo som er sett opp utenfor Polmak museum. Gudstjenesten er inspirert av gudstjenestelivet som fant sted på Samiske kirkedager i Jokkmokk i juni denne sommeren. (Kirkeinfo)

Priv. til red.:

Samisk kirkeråds møte 1. og 2. september finner sted på Polmakmoen gjestegård i Polmak, Tana. Tlf.: 78 92 89 90

Kontaktpersoner:

Synnøve Brevik, generalsekretær i Samisk kirkeråd, tlf.: 48 99 12 35

Oddvar Andersen, leder av Samisk kirkeråd, tlf.: 97 17 35 21

Tore Johnsen, sokneprest i Tana og Nesseby, tlf.: 92 63 70 31 / 78 92 54 72

Sakslisten for Samisk kirkeråds møte 1. og 2. september 2004

Sak SKR 22/2004: PROTOKOLLER

Sak SKR 23/2004: REFERATSAKER

Sak SKR 24/2004: ORIENTERINGSSAKER

Sak SKR 25/2004: MØTEPLAN 2005

Sak SKR 26/2004: ÅRSMELDING 2003 – TILLEGG TIL ÅRSMELDING

Sak SKR 27/2004: FREMTIDIG ORGANISERING AV SAMISK KIRKELIV

Sak SKR 28/2004: KIRKE OG KULTUR I SAMISK SAMMENHENG

Sak SKR 29/2004: SAMISKE KIRKEDAGER 2004 – EN FORELØPIG RAPPORT OG
EVALUERING

Sak SKR 30/2004: OPPRETTELSE AV SAMISK MENIGHET I SØRSAMISK OMRÅDE

Sak SKR 31/2004: STATSBUJETTET 2006

De nominerte ved bispevalget i Oslo

(01.09.2004)

Prost Trond Bakkevig
Generalsekretær Helen Bjørnøy
Avdelingsdirektør Anne Lise Brodtkorb
Professor Trond Skard Dokka
Domprost Olav Dag Hauge
Domprost Tor Berger Jørgensen
Direktør Erling Pettersen

[Se presentasjon av kandidatene her](#)

Ishmael Noko attvalt som generalsekretær i LVF

(02.09.2004)

Ishmael Noko (60) er teolog og kjem frå Zimbabwe. Han har arbeidd i LVF sidan 1982 og har vore generalsekretær sidan 1994.

– I dei ti åra Noko har vore generalsekretær i LVF, har han vist at afrikanske kyrkjeleiarar kan spele ei viktig rolle på den internasjonale arena, seier generalsekretær Olav Fykse Tveit i Mellomkyrkjeleg råd for Den norske kyrkja.– Attvalet av ham er ei støtte til arbeidet han har gjort, og viser at LVF ynskjer at han skal få avslutte oppgåvene han har. Noko har gitt offentleg uttrykk for at han vil tre tilbake før sjuårsperioden er omme.

Som generalsekretær er Noko øvste leiar for heile LVF som organisasjon. Det Lutherske Verdsforbund omfattar 136 lutherske kyrkjer i 76 land med meir enn 62 millionar medlemmer. Ved hovudkontoret i Genève er det ein stab på 70 personar frå 20 land. Den norske kyrkja er ei av dei største kyrkjene i LVF, og har vore med sidan starten i 1947. Den evangelisk lutherske frikyrkja er assosiert medlem.

Noko har vore generalsekretær i 1 1/2 sjuårsperiode. Rådsmøte som attvalde Noko, er det øvste organet mellom generalforsamlingane i LVF. Rådsmøtet består av 49 representantar og møtast ein gong om året. Den norske juristen Helge Aarseth er blant dei 49 som for tida har sete i rådet. (Kirkeinfo)

[Meir informasjon om rådsmøtet i LVF.](#)

(For bilete av Noko kontakt Informasjonstenesta i Den norske kyrkja.)

Agder bispedømme endrer navn

(03.09.2004)

Kultur- og kirkedepartementet har endret navnet på Agder bispedømme til Agder og Telemark bispedømme med virkning fra 1. januar 2005.

Bispedømmet omfatter Agder-fylkene og Telemark. Agder bispedømme ble opprettet i 1925 gjennom utskillelse fra Stavanger og Oslo bispedømmer.

- Det er naturlig med en navneendring for å gi bispedømmet en mer presis identitet, sier kultur- og kirkeminister Valgerd Svarstad Haugland.

- - - -

[Les også referat \(17.03.1997\) fra arbeidet til en arbeidsgruppe som på oppdrag fra Kirkerådet vurderte deling av Agder bispedømme.](#)

St. Olavs orden til biskopene Köhn og Wagle

(03.09.2004)

H.M.Kongen har utnevnt biskop Rosemarie Köhn, Hamar og biskop Finn Wagle, Trondheim til kommandører av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden for deres innsats for kirke og samfunn.

I en pressemelding fra Ordensrådet gis følgende begrunnelser for utnevningene:

- Köhn har fremstått som en av kirkemiljøets uredde forgrunnsfigurer og Wagle har frontet kirkens holdninger og kirketradisjoner i det internasjonale kirkemiljøet. Spesiell vekt er lagt på at begge har markert seg som uredde kirkeledere i det norske kirkesamfunn og at begge har arbeidet for merking av pilegrimsleden og gjenopptagelsen av pilegrimstradisjonene knyttet til St Olav.

Overrekkelse av begge dekorasjonene fant sted kl. 12.00 i dag på henholdsvis bispekontoret i Hamar ved Fylkesmannen i Hedmark, Sigbjørn Johnsen og på bispekontoret i Erkebispegården i Trondheim ved Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Kåre Gjønnnes.

[Her er talen til fylkesmann Kåre Gjønnnes ved overrekkelsen i Erkebispegården i Trondheim fredag 3. september.](#)

[Her er talen til fylkesmann Sigbjørn Johnsen ved overrekkelsen i Hamar bispegård fredag 3. september](#)

Nordstokke til Det Lutherske Verdensforbund

(06.09.2004)

Det sier forstander og professor Kjell Nordstokke ved Diakonhjemmet. Han ble søndag tilsatt som direktør for Det Lutherske Verdensforbunds (LVF) avdeling for misjon og utvikling. I denne avdelingen arbeides det blant annet med en ny felles forståelse av kirkens misjonsoppdrag, i tillegg til de mange konkrete prosjektene i kirkene.

Nordstokke har de seneste syv årene sittet i programkomiteen for "Mission and Development" i LVF. Når får han lederansvaret for en avdeling med 18 ansatte og med prosjekter i fem ulike regioner verden over. Han overtar ledelsen av "Department for Mission and Development" etter Rev. Dr. Péri Rasolondraibe fra Madagaskar og regner med å begynne sitt arbeid ved LVFs hovedkontor i Genève, Sveits i mai til neste år.

Nordstokke slutter til våren som forstander ved Diakonhjemmet etter syv år i den stillingen.

Generalsekretær Olav Fykse Tveit i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke sier at Den norske kirke nå stiller noe av sin beste kompetanse innen diakoni, misjon og økumenikk til disposisjon for LVF:

- Det er gledelig at Kjell Nordstokke nå får bruke sin store kompetanse og erfaring fra misjon, forskning, diakoni og ledelse til beste for hele det lutherske kirkefelleskap. Jeg ønsker ham Guds velsignelse til utfordrende oppgaver, sier Olav Fykse Tveit.

Den norske kirke er en av LVFs 136 medlemskirker. Kirkens Nødhjelp bidrar årlig med betydelige beløp til den avdelingen for utvikling og misjon som Nordstokke skal lede. Det Norske Misjonsselskap og Stiftelsen Areopagos gir også viktige bidrag til dette felleslutherske arbeidet. (Kirkeinfo)

[Se LVFs egne sider her](#)

Bispemøtet drøfter bruk av ikoner i kirkene

(06.09.2004)

Kirkens Nemnd for gudstjenesteliv (NFG) har forberedt saken og mener at ikoner i og for seg er et spørsmål om *stil* og at innføring av ikoner i en kirkes liturgiske inventar og utstyr derfor bør godkjennes etter vanlige kriterier og prosedyrer. Det vil blant annet si at bildets stilmessige og fargemessige innpasning er viktig og at den kunstneriske kvaliteten sikres. Når det gjelder bruken av ikoner, mener NFG at kirken i sin undervisning og liturgiske praksis må videreføre læren fra konsilet i Nikea i 787 om at det ikke er bildet i seg selv som æres eller tilbes, men den treenige Gud som bildet viser hen til. I retningslinjer for liturgisk inventar og utstyr i Gudstjenestebok for Den norske kirke heter det at "kirken kan ta all kunst og alle kunstformer i bruk for gudstjenesterommet og dets liturgiske inventar, så sant kunstverket tjener det kristne budskap og lar liturgiens egne intensjoner komme til utfoldelse".

Ellers på saklista for den ukas bispemøte: Uttalelse om Den norske kirkes selvforståelse (foreløpig behandling av utkast til uttalelse til Kirkemøte-behandling i november), diakontjenesten i Den norske kirke (foreløpig behandling av sak til Kirkemøtet), vurdering av skikkethet for prestedtjenesten, implementering og lederutvikling på bakgrunn av nye tjenesteordninger for prost og menighetsprest, orienteringssaker, referatsaker og møteplan. (Kirkens informasjonstjeneste)

Til pressen:

De 11 biskopene i Den norske kirke samles til bispemøte i Gjestehuset Lovisenberg, Lovisenberggata 15 i Oslo fra onsdag 8. september kl. 0800 til torsdag 9. september kl. 1600.

Kontaktperson: Bispemøtets generalsekretær Knut Erling Johansen, tlf. 23081390 eller 91116482.

Etter møteslutt torsdag 9. september kl. 1600 er Bispemøtets preses, biskop Finn Wagle, treffes via mobil 91116482.

- Ny dimensjon av grusomhet

(06.09.2004)

Den felles arbeidsgruppen mellom Den russisk-ortodokse kirke og Den norske kirke samlet i Kirkenes er dypt rystet over tragedien som førte til et svært stort antall døde i Beslan i Nord-Ossetia. Vi fordømmer på det sterkeste dette terroristangrepet på den første dag i et nytt skoleår på uskyldige barn, deres foreldre og lærere. Å ta barn med foreldre som gisler åpner en ny dimensjon av grusomhet i terrorismens metoder. Dette er en fryktelig ugjerning mot uskyldige mennesker som ikke kan unnskyldes eller forsvares på noen som helst måte.

Vi ber at de som er drept i Nord-Ossetia må få hvile i fred, og vi ber om legedom for alle dem som er blitt skadet på kropp og sjel av disse forferdelige terrorhandlinger. Vi uttrykker vår dypeste medfølelse med de familier som er blitt direkte rammet av denne tragedien, og med Russlands mange folk.

Må Vår Herre Jesus Kristus trøste de som lider og styrke dem med Den Hellige Ånds kraft.

Fra Den russisk-ortodokse kirke:

Biskop Tichon av Arkhangelsk
Fader Kliment, Hl. Olgas menighet, Oslo
Margarita Neliubova, Patriarkatet i Moskva, Utenriksavdelingen
Alexey Dolgov, Patriarkatet i Moskva, Utenriksavdelingen

Fra Den norske kirke:

Biskopen i Nord-Hålogaland, Per Oskar Kjølaas
Olav Fykse Tveit, generalsekretær Mellomkirkelig råd
Marit Lindheim, Kirkens Nødhjelp
Atle Stålesen, Kirkenes

Beyers Naudé er død

(07.09.2004)

Etter Sharpeville-massakren i 1960 studerte han Skrifta på nytt og kom til ei klar avvisning av ideologien og teologien bak raseskiljepolitikken. Dette kosta han ei lysande karriere i kyrkja, og han stifta Det kristne institutt, ein økumenisk organisasjon for forsoning og rettferd. Instituttet vart forbode og Naudé vart bannlyst og trakassert. Då han kalla kyrkjene til å stå opp mot uretten, vart han skulda for å vere under påverknad av venstrevridd KV-ideologi. Han sa då at "det ville ikkje renne blod i Sør-Afrikas gater fordi Kirkenes Verdensråd har gjort noko, men fordi kyrkjene i Sør-Afrika hadde gjort ingenting". I perioden han var bannlyst, var han ein sentral rådgjevar og samtalepartner for dei som kjempa mot apartheid. Han var generalsekretær i Det sør-afrikanske kyrkjerådet etter biskop Tutu, i åra 1984-1987.

Det kristne instituttet var den fyrste institusjonen som fekk midlar frå Mellomkyrkjeleg råd på syttitalet, og Naudé formidla innsmogla pengar frå Norge til apartheidmotstanden.

Beyers Naudé var ein rakrygga mann, sentralt plassert, respektert og elska i vide krinsar fordi han formulerte dei politiske utfordringane, hadde teologisk klårsyn og såg det enkelte menneske. Han var eit fromt menneske, som levde nær Gud. Han har gjeve mange i Den norske kyrkja mykje innsikt i situasjonen i Sør-Afrika og inspirasjon til å delta i kampen mot apartheid. Nelson Mandela sa ved hans 80-årsdag at om nokon spør korleis menneska i det nye Sør-Afrika skal vere, ber han dei sjå på Beyers Naudé og kona Ilse.

Han hadde mange nære og gode kontaktar til Norge, og hadde stor glede av ei reise på Hurtigruta – der han fekk nyte naturen og roen utan at nokon kjende han att.

Mellomkyrkjeleg råd for Den norske kyrkja takkar for hans store innsats og for det gode samarbeidet med vår kyrkje i mange år. Hans lysande minne kallar på djup respekt og inspirerer til fortsatt bøn og arbeid mot urett. (Kirkeinfo)

Ingrid Vad Nilsen
Leiar i Mellomkyrkjeleg råd

Olav Fykse Tveit
Generalsekretær Mellomkyrkjeleg råd

(Foto: Jan Speed, Vårt Land)

Kirkerådet holder gjestebud

(10.09.2004)

-Vi har nettopp flyttet inn et nytt Kirkens hus som fortsatt er under ombygging, og vi ser gjestebudet som en fin anledning til å bygge fellesskap på tvers av trosretninger og bakgrunn, sier kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen, som selv tar med seg hjemmebakt og gitar til gjestebudet på mandag.

Det er Kirkens Bymisjon og Rådet for psykisk helse som står bak TV-aksjonen 17. oktober, som har oppfordret hele landet til å møtes i et mangfold av større og mindre gjestebud. Kirkerådet har videreformidlet oppfordringen om å holde lokale gjestebud i et brev til alle landets menigheter.

Før og etter gjestebudet mandag holder Kirkerådet møte, der rådet blant annet skal drøfte et utkast til en uttalelse om Den norske kirkes selvforståelse på bakgrunn av en henvendelse for regjeringens stat/kirke-utvalg. I en prosess med bispedømmene er det utarbeidet et forslag til strategiplan med visjon, hovedmål og satsingsområder for Den norske kirke for perioden 2005-2008. Her er trosopplæring, gudstjenesteliv, diakoni og ung i kirken foreslått som satsingsområder. Kirkerådet skal også drøfte strategi for konfirmantarbeidet og visjon for reform av gudstjenestelivet.

Kirkerådet har som hovedoppgave å være Kirkemøtets forberedende og iverksettende organ. Kirkerådet har 15 medlemmer; 10 leke medlemmer, hvorav minst én kirkelig tilsatt, og 4 prester. Disse velges av Kirkemøtet. Dessuten er preses i Bispemøtet medlem. Kirkerådet velges for 4 år. (Kirkens informasjonstjeneste)

Til pressen:

Fullstendig sakliste og saksdokumentene i fulltekst er lagt ut [her \(klikk\)](#).

Pressen er velkommen til møtet som holdes i Comfort Hotell Børsparken fra mandag 13. september kl. 1015 til tirsdag 14. september kl. 1600.

Pressen er også velkommen til å lage reportasje under siste del av gjestebudet mandag 13. september **fra kl. 1815-1900 i nye Kirkens hus i Rådhusgata 1-3, 4. etasje.**

Kontaktpersoner: Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore, mobil 95110881, direktør Erling J. Pettersen, tlf. 23 08 12 10, mobil 90 12 58 50 eller informasjonssjef Dag Stange tlf. 23 08 12 05, under møtet mobil/ SMS 48 99 12 05

Her er sakliste for Kirkerådets møte i Oslo 13.-14. september:.

Sak KR 34/04 Protokoller

Sak KR 35/04 Referatsaker

Sak KR 36/04 Orienteringssaker

Sak KR 37/04 Rapport om oppfølging av strategiplan for kvinnespørsmål og likestilling

Sak KR 38/04 Strategiplan for Den norske kirke 2005 – 2008

Sak KR 39/04 Tenesteordningar for diakon, kantor og kateket

Sak KR 40/04 Diakonal tjeneste i Den norske kirke

Sak KR 41/04 Uttalelse om Den norske kirkes selvforståelse

Sak KR 42/04 Statsbudsjettet 2006

Sak KR 43/04 Strategi for konfirmentarbeidet i Den norske kirke

Sak KR 44/04 Nytt prosedyrereglement for liturgisaker. Regional godkjenning av lokale liturgiske forsøk

Sak KR 45/04 Endring i Kirkeloven § 36. Høring

Sak KR 46/04 Evaluering av godkjenningsordning for personer uten cand.theol. grad

Sak KR 47/04 Kirkemøtet 2004 og 2005

Sak KR 48/04 Reform av gudstjenestelivet – visjonsdokument

Sak KR 49/04 Valg av bispedømmeråd. – Døvekirkelig representasjon i Oslo bispedømme. – Regler for valg av sørsamiske representanter i Nidaros bispedømmeråd.

Sak KR 50/04 Oppnevninger

Sak KR 51/04 Opprettelse av samisk menighet i sørsamisk område

Sak KR 52/04 Eventuelt

- Merkelapper utgått på dato

(13.09.2004)

Dette sa Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore da han talte ved åpningen av Kirkerådets møte i Oslo mandag. Bore kritiserte debatten rundt bispenominasjonen i Oslo bispedømme.

- Flertallet av de syv er blitt karakterisert som liberalteologiske eller "knyttet til en side i kirken som ikke er egnet til å inngi tillit". Eller lansering av en ny kandidat med begrunnelsen: "vi må ha en biskop som kan forkynne evangeliet til omvendelse og være åndelig hyrde", mer eller mindre underforstått: dette gjelder ikke de nominerte. Jeg er overbevist om at alle de syv som har sagt ja til nominasjon ser nettopp dette som sin hovedoppgave.

Inhabilitet i Kirkerådet

Thor Bjarne Bore var også opptatt av hvordan Kirkerådet skal håndtere at Kirkerådets direktør er en av de nominerte til Oslo bispestol.

- Om nominasjonen som sådan skal jeg ikke si noe her, denne saken får vi tilbake i 2005, da rådet skal avgi en begrunnet innstilling. Men før vi kommer så langt er det viktig at vi gjennomtenker hvordan vi skal håndtere saksbehandlingen. Kirkerådets direktør er en av kandidatene, og i min forståelse av begrepet inhabilitet bør da ikke noen av hans medarbeidere være involvert i saksbehandlingen, mente Bore.

Biskoper på åremål?

Kommende bispevalg i Oslo er det første i en prøveordning som ble ønsket av Oslo bispedømmeråd, utarbeidet av Kirkerådet og stort sett bifalt av departementet. Thor Bjarne Bore regner med fortsatt debatt om måten kirken velger sine biskoper på:

- Det blir nok blir en livlig debatt når 2-3 valg er unnagjort og vi har sett virkningene av prøveordningen. Trolig vil det da også vært klokt å se nærmere på hvilke grupper som bør ha stemmerett, om man skal kunne søke bispeembetet, og om det for eksempel kan innføres et åremål med mulighet for 2x6 år, slik det er i den lutherske kirken i USA, sa Bore.

Kirkerådet er samlet til møte på Comfort Hotell Børsparken i Oslo 13. og 14. september. (Kirkeinfo)

[Les hele talen til Thor Bjarne Bore her](#)

[Se sakene på møtet i Kirkerådet her](#)

Kontaktperson:

Informasjonssjef Dag Stange, tlf. 48 99 12 05

Kirkerådet mot forslag om trosopplæring og SFO i kirkeloven

(13.09.2004)

Det skal være ca. 100 menigheter som i dag har konfirmasjonsopplæring i skoletida. Kirkerådet mener at konfirmasjonsopplæringen i all hovedsak skal gjennomføres i menighetsn lokaler og miljøer, slik intensjonen er i kirkens plan for konfirmasjonstiden. Såkalt særskilte grunner knytter seg til sammenhenger med tilrettelagt undervisning og i enkelte tilfeller også til geografiske hensyn. Både i forhold til SFO og konfirmasjonstiden mener Kirkerådet at det er viktig å framheve foreldreretten som grunnlag for lokal tilpasning.

Kirkerådet for Den norske kirke uttaler seg som ledd i Kirkedepartementets høring om endring i kirkelovens paragraf 36. Høringsbrevet tar utgangspunkt i Stortingets debatt omkring forholdet mellom trosopplæring og skolefritidsordningen og stortingsvedtaket om at trosopplæring ikke skal "gjennomføres i åpningstiden for skolefritidsordningen". Mens kirkedepartementet foreslår å ta en unntaksbestemmelse inn i kirkeloven, mener Kirkerådet at opplæringslovens paragraf 13-7 gir tilstrekkelig mulighet for lokale tilpasninger. Her heter det at "skolefritidsordninga skal leggje til rette for leik, kultur- og fritidsaktivitetar med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna", og "at kommunen kan nytte andre til å oppfylle plikta til å ha eit tilbod om skolefritidsordning..." (Kirkens informasjonstjeneste)

Til pressen:

Pressen er velkommen til Kirkerådets møte som holdes i Comfort Hotell Børsparken fra mandag 13. september kl. 1015 til tirsdag 14. september kl. 1600. Kontaktpersoner: Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore, mobil 95110881, direktør Erling J. Pettersen, tlf. 23 08 12 10, mobil 90 12 58 50 eller informasjonssjef Dag Stange tlf. 23 08 12 05, under møtet mobil/ SMS 48 99 12 05

Kirkerådet avgir uttalelse om kirkens selvforståelse

(14.09.2004)

Det regjeringsoppnevnte stat/kirke-utvalget har i en henvendelse til Kirkerådet bedt om en representativ uttalelse om Den norske kirkes selvforståelse. Utvalget understreker at det er viktig at en slik uttalelse på vegne av Den norske kirke foreligger når utvalget skal foreta sine endelige vurderinger av det framtidige forholdet mellom staten og Den norske kirke.

Kirkerådet hadde lagt opp til at Kirkemøtet i Bodø 15.-20. november skulle komme med en slik uttalelse om kirkeforståelsen. Bispemøtets bad på sitt møte sist uke om at Kirkerådet heller svarer på henvendelsen, for på den måten å unngå at det skapes inntrykk av at en slik uttalelse til stat/kirke-utvalget er å forstå som et læredokument som forplikter menigheter, styringsorganer og embetsbærere i kirken.

På bakgrunn av Bispemøtets vedtak bestemte Kirkerådet seg tirsdag for å lage den endelige uttalelsen og bare legge saken fram til orientering for Kirkemøtet. Uttalelsen vil bli endelig vedtatt på et ekstraordinært kirkerådsmøte på Hell 2. november, etter at det er tatt hensyn til høringsuttalelser som er kommet inn fra kirkens teologiske nemnd og de tre teologiske fakultetene. I tillegg til henvendelsen fra det offentlige stat/kirke-utvalget, som ledes av fylkesmann Kåre Gjønnes, har saken sin bakgrunn i et pågående arbeid med kirkeforståelse og kirkelige reformer som Kirkemøtet satt i gang i 2002 og som følges opp av en egen styringsgruppe.

I sakspapirene til Kirkerådets møte tirsdag heter det at uttalelsen om kirkens selvforståelse ikke skal være et bekjennesskrift om kirken, men et dokument som hviler på Den norske kirkes bekjennelse. Det skal heller ikke være en teologisk læreuttalelse, men en uttalelse som fremstår på basis av en teologisk refleksjon. Dokumentet skal i kortfattet form ta opp de temaer en anser som viktige å uttale seg om overfor stat/kirke-utvalget. Samtidig er uttalelsen tenkt å være et ledd i det pågående arbeid med kirkeforståelse og kirkelige reformer. Kirkerådet har i et foreløpig utkast til uttalelse prøvd å komme fram til formuleringer som kan virke samlende. (Kirkens informasjonstjeneste)

Til pressen:

Fullstendig sakliste og saksdokumentene i fulltekst er lagt ut på www.kirken.no her:

http://www.kirken.no/Besluttende_organer/main.cfm?pNyhetKat=4

Kontaktpersoner:

Nestleder Tina Strømdahl Wik, mobil 98 88 69 91,

direktør Erling J. Pettersen, tlf. 23 08 12 10, mobil 90 12 58 50,

informasjonssjef Dag Stange tlf. 23 08 12 05, mobil 48 99 12 05.

Menighetene får råd om hva de kan gjøre med kirker som ikke er i bruk

(15.09.2004)

Med utgangspunkt i de begrensede økonomiske rammer som mange sokn har, ser Kirkerådet nødvendigheten av i samarbeid med menighetene å vurdere hvor mange kirker det er mulig å opprettholde i forhold til å drive et forsvarlig menighetsarbeid.

I et vedtak fra Kirkerådets møte i Oslo mandag og tirsdag understrekes betydningen av at det finnes tjenlige kirker i alle sokn. I forbindelse med det pågående kirkelige reformarbeidet vil det også bli vurdert hva som vil være en tjenlig kirkelig sokneinndeling.

Nasjonalt løft

- Vi forventer på bakgrunn av den dokumentasjon og tilstandsrapport som foreligger når det gjelder manglende vedlikehold og bevaring av våre kirker, at de statlige og bevilgende myndigheter vil ta et nasjonalt løft for å redde de kirkelige kulturskattene, sier Kirkerådet.

Rådet uttrykker glede over det arbeidet som Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon har gjort med å etablere en kirkebyggdatabase, som vil være et viktig verktøy i denne sammenheng.

Ett av Kirkerådets medlemmer ønsket å nøye seg med å uttrykke forventninger til de offentlige myndighetene om å ta et nasjonalt løft for å vedlikeholde og bevare kirkene. (Kirkens informasjonstjeneste)

Se saksdokumentet til Kirkerådets møte 13.-14. september 2004: ["Våre kirker: Nybygg – utbedring – avhending. Noen strategiske overveielser."](#)

Kontaktperson:

Kirkerådsmedlem Ådne Berge, mobil 93 04 98 27

Hvordan kommuniserer menighetsbladene?

(16.09.2004)

Dette sier frilansjournalist Audun Stølås. Han mottok 13. september Kultur- og kirkedepartementets Sunnivastipend for 2004. Stølås fikk stipendet for å arbeide med prosjektet "Menighetsbladet som kirkens kommunikasjon med sine medlemmer".

Sunnivastipendet tildeles leke medlemmer av de kirkelige rådsorganer, normalt med minst 3 års erfaring som rådsmedlem. Stølås har en periode bak seg i Arna menighetsråd ved Bergen. Der var han også leder av menighetsrådet i 3 år.

Tenker nytt

- Jeg skal i første omgang intervjuere personer som har tenkt nytt i forhold til menighetsbladet som kommunikasjonsform. Ut fra dette vil jeg forsøke å sette opp noen kriterier for god kommunikasjon gjennom menighetsbladet.

Andre del av prosjektet vil være å plukke ut to-tre menighetsblader for nærmere analyse. Det vil bli valgt gode eksempler som andre kan lære av, sier Stølås. Han har mange års fartstid som journalist, senest i Norsk Telegrambyrå, med særlig interesse for kirke- og kristenliv. Han arbeider nå i en 50 prosent stilling som vikarierende høyskolelektor på Mediehøyskolen Gimlekollen i Kristiansand.

- Menighetsbladene er kommunikasjonsmessig en enorm mulighet for kirken. Gjennom dem kommuniserer kirken flere ganger årlig med så godt som hele folket. Spørsmålet er om denne muligheten blir ivaretatt godt nok, sier Audun Stølås. Han tror enkelte menighetsblad bidrar til at tilfeldige lesere får sine fordommer mot kirken bekreftet.

Det utgis omkring 500 menighetsblad i Den norske kirkes 1297 menigheter. Mange av bladene utgis i samarbeid mellom flere menigheter. Dermed mottar så godt som hver eneste husstand i Norge et menighetsblad i postkassen med ujevne mellomrom.

Audun Stølås sitt arbeid med menighetsbladanalysen vil bli gjennomført denne høsten. (Kirkens informasjonstjeneste)

Foto: [www.kirken.no/Liv Iren Hognestad](http://www.kirken.no/Liv_Iren_Hognestad) - [Klikk på bildet for større utgave.](#)

Fredsbønn fra kristne ledere

(21.09.2004)

KV knytter i år et initiativ om bønn for fred til [FN's internasjonale fredsdag](#). Fra og med 2002 har 21. september vært markert som FN's fredsdag. Hensikten med KV-initiativet er å engasjere medlemskirkene - som teller mer enn 550 millioner kristne over hele verden - til å be for fred i dag den 21. september, eller på førstkommande søndag.

På KV's nettsider bidrar [13 prominente kristne ledere og fredsforkjempere](#) med fredsappeller på video. Ved siden av Desmond Tutu møter man blant andre den ortodokse økumeniske patriarken Bartolomeus av Konstantinopel og den palestinske parlamentarikeren Hanan Ashrawi. Nettsidene gir også ressursmaterieell til menighetenes fredsarbeid.

Da KV's generalsekretær dr. Samuel Kobia møtte FN's generalseretær Kofi Annan i mai i år ønsket Annan bønneinitiativet velkommen. Annan så dette som et eksempel på at FN's internasjonale fredsdag gir folk i ulike sammenhenger anledning til å tenke gjennom hva de kan bidra med for å skape fred.

Kirkenes Verdensråds [Tiår for å bekjempe vold](#) (Decade to Overcome Violence) pågår i perioden 2001-2010.

Kristenledere sammen mot islamfobi og muslimhets

(24.09.2004)

Det var Mellomkirkelig råd for Den norske kirke som hadde tatt initiativ til møtet fredag, der blant annet evangelist Aril Edvardsen i Sarons Dal, pastor Åge Åleskjær i Oslo Kristne Senter, leder i Mellomkirkelige råd Ingrid Vad Nilsen og flere kristelige organisasjonsledere deltok.

-Vi kan ikke leve med at kristne hånler av andres tro og tillate at slikt blir stående uimotsagt, sier leder i Mellomkirkelig råd Ingrid Vad Nilsen på bakgrunn av latteren i forsamlingen i Bergen etter Hagens tale i sommer. Hun er glad for at møtet viste at selv om møtedeltakerne befinner seg på forskjellige steder i kirkelandskapet, klarer de å stå sammen i aktuelle spørsmål som er viktige i forhold til hele vårt samfunn.

-Det er grunnleggende at Gud har skapt oss og elsker alle mennesker, noe som må være rettesnor for all vår opptreden i forhold til hverandre i det norske samfunn, sier Vad Nilsen.

Det er første gang Mellomkirkelig råd inviterer til et møte av denne typen, og de som ble inviterte var kristenledere som har vært aktive i media etter Hagens tale i Bergen i sommer.

Kontaktmøtet kom ikke med noen skriftlig uttalelse og det er ikke planlagt noe nytt møte, men man er innstilt på å holde kontakten og Mellomkirkelig råd vil følge opp de aktuelle spørsmål i sitt arbeid.

- Vi ønsker å støtte disse kristenlederne i deres lederskap. De har mange tilhørere og vi vil at de fortsatt skal være tydelige, selv om det koster motstand, sier Ingrid Vad Nilsen.

Deltakere på møtet i tillegg til de nevnte var leder Arnfinn Løyning og generalsekretær Ørnulf Steen i Norges Kristne Råd, misjonspastor Sten Sørensen, generalsekretærene Rolf Kjøde i Normisjon og Kjetil Aano i Misjonsselskapet, informasjonsleder Espen Ottosen i Misjonssambandet og generalsekretær Olav Fykse Tveit og assisterende generalsekretær Vebjørn Horsfjord, begge Mellomkirkelig råd. (Kirkens informasjonstjeneste)

Kontaktpersoner: Leder Ingrid Vad Nilsen, mobil 90 17 41 83 eller generalsekretær Olav Fykse Tveit, begge Mellomkirkelig råd, mobil 48 99 12 70.

Presten prøver ikkje lenger ekteskapsvilkår

(29.09.2004)

Frå og med 1. oktober har vigslarar ikkje kompetanse til å prøve ekteskapsvilkåra. Prøving utført av vigslarar frå dette tidspunktet vil innebere at ekteskap blir ugyldige. Vigslaren skal etter den nye ordninga berre stå for sjølv vigslen.

- Formålet med endringa er å få til ei grundigare og meir einsarta handheving av krava i lova, seier barne- og familieminister Laila Dåvøy i ei pressemelding.

Når prøvinga er gjennomført, får ein frå folkeregisteret eit dokument kalla "Prøvingsattest/Melding om vigsel/Vigselsbok", som har det noverande "vigsel-dokument" som utgangspunkt. Skjemaet blir gitt til brudefolka, som tar dette med seg til vigslaren. Når vigsel er gjennomført, skal vigslaren returnere ein bekrefta kopi av skjemaet til prøvingsinstansen, som deretter kan skrive ut vigselsattest. Den bekrefta kopien av skjemaet vil gjelde som midlertidig vigselsattest fram til folkeregisteret har motteke melding om vigsel og har skreve ut vigselattest.

På grunn av endringane i Ekteskapslova er skjemaet "[Erklæring frå brudefolka før prøving av ekteskapsvilkåra](#)" endra frå og med 1. oktober 2004.

[Pressemelding frå Barne- og familiedepartementet 27. september 2004](#)

[Nye blankettar om ekteskap/partnerskap](#)

[Brev til vigslarar frå Barne- og familiedepartementet 9. september 2004](#)

[Lov om ekteskap](#)

- Norske muslimer må tale tydelig mot selvmordsbombere

(29.09.2004)

- Uttalelsene fra forstander i Det islamske forbundet, Basim Ghozlan i går, og lederen for Islamsk råd i Norge, Mohammad Hamdan i Dagsavisen i dag, er svært skuffende. Det er ille at de ikke tar klart avstand fra selvmordsbombere, sier Fykse Tveit.

- Verken Ghozlan eller Hamdan representerer noen trussel, slik noen forsøker å framstille det, men vi tar sterk avstand fra måten de tilsynelatende åpner for bruk av selvmordsbombing i visse situasjoner, sier generalsekretæren.

I mai i år kom kontaktgruppen mellom Islamsk råd i Norge og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke med en [felles uttalelse om islamfobi og antisemittisme](#) med utgangspunkt i konflikten i Israel og Palestina. Der kreves det at *"FNs uttalelser og resolusjoner om den nåværende situasjonen respekteres, at internasjonal lov, folkeretten og menneskerettighetene overholdes, og at enhver vold mot sivile opphører."*

- Vi forutsetter at lederen for Islamsk råd fortsatt står på denne linjen, og ønsker at muslimer i Norge uttaler seg klart mot selvmordsbombing, sier Olav Fykse Tveit.

Fykse Tveit framholder at Basim Ghozlans uttalelser så langt reiser flere spørsmål enn de besvarer:

- Krigens folkerett er et av de viktigste premissene når vi skal vurdere voldelige konflikter etisk. Ghozlan uttalelser opphever det viktige skillet mellom sivile og stridende. Muslimske ledere i Norge bør forholde seg til disse internasjonale forpliktelsene, også i veiledning til sine egne, sier han.

Olav Fykse Tveit peker på at selvmordsaksjoner nesten alltid rammer sivile. Han mener dessuten at det er umulig å diskutere selvmordsbombing generelt fordi referansene er så tydelige til situasjonen i Midtøsten.

- Mellomkirkelig råd har gang på gang kritisert israelsk politikk på Vestbredden og Gaza og framholdt at den israelske hærens framferd i disse områdene bidrar til å drive mennesker til desperate handlinger. Men det betyr jo ikke på noen måte at vi kan akseptere selvmordsbombing som aksjonsform, sier Fykse Tveit.

På initiativ fra Mellomkirkelig råd gikk nylig en rekke kristne ledere samlet ut og kritiserte Carl I. Hagen for å uttale seg om Islam på en måte som skaper gjensidig mistillit mellom muslimer og andre grupper i Norge.

- Nå er det naturlig, i dialogens og åpenhetens navn, å rette en liknende advarsel til Ghozlan og Hamdan, sier generalsekretær Olav Fykse Tveit i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke. (Kirkeinfo)

Kontaktperson:

Generalsekretær i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke Olav Fykse Tveit, mob. tlf.: 48 99 12 70

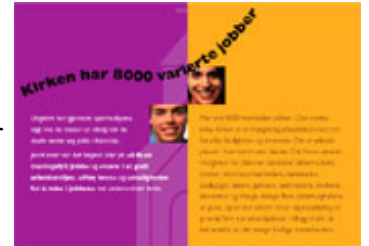
Kirken informerer skolerådgiverne

(30.09.2004)

- Gjennom arbeidet i kirkens rekrutteringsprosjekter har vi opplevd at mange skolerådgivere har lite kunnskap om kirken som arbeidssted. Det er viktig at disse nøkkelpersonene er klar over bredden i det kirkelige arbeidsmarkedet med over 8000 stillinger, sier Kristin Frydenlund (bilde).

Erfaringer fra kirkens folk som har stått på stand på yrkesmesser, er at skolerådgivere har vært positivt overrasket over kirkens deltakelse. Men kunnskapen om arbeidsmulighetene i kirken er liten. Kirkerådet har derfor laget [informasjonsmateriell](#) spesielt beregnet på skolerådgivere. Der informeres det om kirken som arbeidsplass og om muligheter for ungdom til å ha praksis i kirken.

Det er opprettet et nettsted (www.kirken.no/jobb) som opplyser om jobbmuligheter i Den norske kirke. Yrker som diakon, kantor, kateket, kirkegårdsarbeider, kirkeverge, kontomedarbeider, prest osv er presentert på nettstedet.

Verdibasert yrkesvalg

Frydenlund antar skolerådgiverne får samme svar som henne når de spør ungdom hva som er viktig når de skal velge jobb i framtida:

- Mulighet til å jobbe med mennesker, verdibaserte jobber og mulighet til tverrfaglig samarbeid kommer høyt på ønskelisten blant ungdom. Jevnt over prioriterer ungdom "å få en meningsfylt jobb" og "være i et godt arbeidsmiljø" foran for eksempel "høy lønn", forteller Kristin Frydenlund.

Hun presiserer at ikke all kirkelig tjeneste er dårlig lønnet, men ønsker at kirken skal profilere andre sider ved sitt arbeidsmarked.

Kirkens rekrutteringsprosjekter ønsker også å gjøre noe for at ungdomsskoleelever får mulighet til å velge utplassering/praksis/arbeidsuke i menigheten.

- Vi vil utfordre skolerådgiverne til å undersøke om kirken kan være et alternativ. Elever kan henvises til det lokale kirkekontoret for å høre om muligheten for praksisperioder. Mange steder vil det kunne legges til rette for dette, mener Kristin Frydenlund. Hun anbefaler samtidig menigheter som har mulighet til å ha elever i praksis, å ta kontakt med lokale skolerådgivere. (Kirkeinfo)

Kontaktperson:

Rådgiver i Kirkerådet, Kristin Frydenlund, 23 08 12 54, mob.tlf. 95 77 56 61

- Vi drar til Brasil for å lære

(06.10.2004)

Det forteller generalsekretæren i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, Olav Fykse Tveit. Han deltar i en kirkelederdelegasjon som torsdag 7. oktober drar på et 10-dagers besøk til [Den evangeliske kirke av luthersk bekjennelse i Brasil \(IECLB\)](#). Den norske kirke inngikk i juli 2003 en samarbeidsavtale med den kirken. Med i delegasjonen er i tillegg biskop i Tunsberg Laila Riksaasen Dahl, direktøren i Kirkerådet Erling J. Pettersen, leder i Mellomkirkelig råd Ingrid Vad Nilsen og lederen for Kirkens U-landsinformasjon, Estrid Hessellund.

Delegasjonen har med et kristnarklede fra Valdres som Den norske kirkes gave til søsterkirken i Brasil. Kristnarkledet er et vevd teppe som etter lokal tradisjon ble svøpt rundt barnet ved dåpen.

Den norske kirkelederdelegasjonen skal blant annet være til stede ved åpningen av Den brasiliansk-lutherske kirkens kirkemøte i Sao Leopoldo utenfor Porto Alegre 13. oktober. Delegasjonen skal besøke ulike prosjekter i kirkens regi. Kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen som var misjonsprest for Det Norske Misjonsselskap i Joinville, Brasil fra 1985 til 1989, får et gjensyn med gatebarn-prosjektet der.

- I Joinville har menigheten opplevd en form for kirkevekst vi kan lære mye av. Da vi dro derfra i 1989 var 30 frivillige engasjert i arbeidet med 16 gatebarn. Nå deltar over 100 frivillige i dette arbeidet, men menigheten har fortsatt bare to fast ansatte som den hadde i 1989, sier Pettersen. Han skal førstkommande søndag preke på familiegudstjeneste i Joinville.

Delegasjonsreisen er en direkte oppfølging av samarbeidsavtalen med den lutherske kirken i Brasil. I avtaleteksten heter det at kirkene hvert fjerde år skal møtes på lederplan for å snakke om saker av felles interesse. Representanter fra ulike nivåer og ansvarsområder i kirkene skal gjensidig inviteres til å besøke hverandre og delta i hverandres kirkeliv.

Samarbeidsavtalen tar blant annet sikte på felles initiativ når det gjelder rettferdighet, fred og engasjement for skaperverket. Derfor knyttes det på reisen kontakter med brasilianske kirkelige miljøer som arbeider med urfolksspørsmål og spørsmål knyttet til landrettigheter.

Avtalen viser også til det nære samarbeidet mellom de to kirkene i form av en samarbeidsavtale mellom IECLB og Det Norske Misjonsselskap. Dessuten har Kirkens Nødhjelp, Presteforeningen, Kateketforeningen, Diakonforbundet, Diakonhjemmet og Misjonsalliansen samarbeid med ulike kirkelige organer i Brasil.

Avtalen gjelder i åtte år fra [undertegningsdagen som var 25. juli 2003](#), - under Det Lutherske Verdensforbunds generalforsamling i Winnipeg, Canada. (Kirkens informasjonstjeneste)

Priv. til red.:

Kirkelederdelegasjonen på reise i Brasil kan nås på følgende telefonnumre, (man kan ringe fra ca. kl. 13.00 norsk tid som tilsvarer kl. 08.00 brasiliansk tid): Fredag 8. oktober - tirsdag morgen 12.oktober:

tlf.: 0055474352766 (hos Renato Keller som snakker engelsk og tysk)
eller 0055474321262 eller 0055474329245 (spør her etter Jandir eller Adriane, som begge snakker tysk)

Tirsdag 12.oktober - søndag 17. oktober:
tlf. 0055515929454 (hos Manfredo Wachs).

Kirkelederdelegasjonen kan dessuten nås på denne mailadressen fra 12. oktober:
mcwachs@uol.com.br

Viktig signal at trosopplæring er prioritert i budsjettet

(06.10.2004)

Med en opptrapping på 25 millioner og videreføring av tidligere bevilgning vil det i 2005 være 55 millioner kroner til disposisjon for trosopplæring. 25 millioner vil gå til videreføring av prosjekter i de 99 menighetene som startet opp i høst, mens økningen på 25 millioner i 2005 vil gå til nye prosjektmenigheter. Halvparten av de 1300 menighetene i Den norske kirke søkte i januar i år om midler til lokale prosjekter innen trosopplæring. Kirkerådet har det koordinerende ansvaret for trosopplæringsprosjektet, som ledes av en styringsgruppe og har et prosjektsekretariat på fem personer i Kirkerådet. Det var Stortinget som i mai 2003 med alle partiers stemmer unntatt Fremskrittspartiet, vedtok å styrke opplæringen av barn og unge i regi av alle tros- og livssynssamfunnene i Norge.

95 millioner kroner i statstilskudd til de kirkelige fellestrådene er videreført for 2005, men av disse er 29,5 millioner avsatt til sentrale tiltak som skal være med på å redusere fellestrådene utgifter over tid, så som en kirkebygge-database og bedre forsikringsordninger.

- Vi håper at kommunene ser sitt ansvar for en forvarlig drift av den kirkelige virksomheten. Det er her kampen om lokalkirkens økonomi står, sier direktør Pettersen.

Fra 2004 er også Den norske kirke omfattet av ordningen med skattefrie gaver til frivillige organisasjoner. -Det er positivt at grensen for skattefritak i 2005-budsjettet er foreslått hevet fra 6.000 til 12.000 kroner pr.år, sier direktør Pettersen.

I budsjettforslaget er det foreslått en økning på 1 million kroner til tiltak til styring av prostetjenesten. -Bispemøtet, Presteforeningen og Kirkerådet har her ikke fått gjennomslag for sitt forslag om en betydelig styrking av prostetjenesten, noe som på en positiv måte kan styrke det lokale kirkelige samarbeidet, sier Pettersen.

Med de trange budsjetttrammer som gjelder, mener Kirkerådets direktør at det er positivt at Sjømannskirken har fått videreført sin bevilgning på samme nivå som tidligere.

Magert budsjett

- Som helhet er forslaget til statsbudsjett for 2005 magert, og det møter ikke Kirkemøtets forventninger. Når Kirkemøtet samles i Bodø i november og skal diskutere hva som er nødvendig økonomisk nivå for Den norske kirke, vil det spesielt være den kirkelige bemanning og kirkebygg som vil stå i fokus. Dette er oppgaver som årets budsjettforslag ikke tar høyde for, men her har vi forventninger til at et dynamisk samarbeid mellom kommunaldepartementet og kirke departementet kan føre til et krafttak for kirken, sier kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen. (Kirkens informasjonstjeneste)

[Les kirkekapitlet i Kultur- og kirke departementets budsjettforslag her.](#)

Kontaktperson:

Kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen, tlf. 23 08 12 10, mobil 48 99 12 10.

Kirkemøtet 2006-2008 til Hafjell

(08.10.2004)

- Tilbudet fra hotellet på Hafjell tilfredsstillende samlet sett best de krav Kirkemøtet har stilt til møtested, innenfor Kirkerådets begrensede økonomiske rammer, sier Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen.

Kirkerådet, som har 15 medlemmer, har delegert til direktøren å fastsette sted for Kirkemøtet ut fra visse nærmere angitte forutsetninger:

Det skal tas hensyn til at både Kirkemøtets medlemmer og sekretariat må ha gode arbeidsforhold, at plenumssalen er stor nok til å romme både delegater, presse og publikum, og at Kirkemøtets komiteer får gode møterom. Forholdene må også være tilrettelagt for bevegelseshemmede, og det må finnes egnet kirke eller kapell i rimelig nærhet. Kirkerådet vil også at økonomien skal veie tungt ved valg av Kirkemøte-sted. Kirkemøtet skal også ifølge Kirkemøte-vedtak tilrettelegges i tråd med hovedprinsippene for etisk handel, og stedet skal være gunstig plassert i forhold til kommunikasjonsmidler for flest mulig av deltakerne.

Kirkemøtet er det øverste representative organ i Den norske kirke, og har 85 medlemmer som møtes årlig til en ukes forhandlinger. (Kirkens informasjonstjeneste)

Kontaktperson:

Avdelingsdirektør Jahn-Oluf Skonnord, tlf. 23 08 12 15, mobil 48 99 12 15.

Glede over fredspristildelingen

(08.10.2004)

Guds skaperverk er sårbart og såret, og dermed trues våre felles livsvilkår og muligheter for fredelig sameksistens. Sammenhengen mellom vår felles sårbarhet og sikkerhet er et viktig tema for Den norske kirke både i internasjonalt kirkesamarbeid og på vår hjemlige arena.

Det at årets fredsprisvinner representerer det sivile samfunn, gir inspirasjon til det folkelige grasrotengasjementet som driver freds- og miljøarbeid, inkludert kirkene.

Oslo, 8. oktober 2004

Bispemøtets preses, biskop i Nidaros Finn Wagle
Generalsekretær i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, Olav Fykse Tveit

Bispevigsling i Oslo 3. april

(13.10.2004)

Det er Bispemøtets preses som forestår innsettelse og vigsling av ny biskop. Ved vigslingsgudstjenester deltar valgte ledere i Den norske kirke, andre norske biskoper og biskoper fra søsterkirker. Også andre kirkesamfunn er representert.

Ved vigsling av biskop deltar også myndighetspersoner fra Storting og regjering, stat, fylke og kommune. Prostene, representanter for kirkelig ansatte og menighetsråd inviteres også til vigslingsgudstjenester. (Kirkens informasjonstjeneste)

- Behov for 3 000 fredsmonitorer i Darfur

(15.10.2004)

Dette uttaler Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) under Mellomkirkelig råd for Den norske kirke. KISP uttrykker forferdelse over nyhetene fra Darfur om angrep på landsbyer, plyndring, brenning av hus og vold mot sivile, særlig mot kvinner.

- Det er viktig at situasjonen i Darfur ikke får ta det internasjonale samfunnets oppmerksomhet vekk fra IGAD-fredsforhandlingene i Naivasha. Den eneste veien til varig fred i Sudan er gjennom en politisk forhandlet fredsavtale. Militære løsninger vil aldri føre til en god fred. Den norske regjeringen har vært sterkt involvert i disse forhandlingene, og KISP vil på det sterkeste oppfordre Regjeringen til fortsatt å holde presset oppe i disse forhandlingene, heter det i uttalelsen som ble vedtatt på KISP-møtet i Oslo 12. oktober.

KISP fremhever kirkenes rolle i fredsprosessen og videreformidler oppfordringen fra søsterkirker i Sudan om å be for Darfur:

- Folket der er hovedsakelig muslimer, men som kristne er vi kalt til å ha omsorg for alle mennesker i nød, heter det i KISP-uttalelsen.

Uttalelsen oppfordrer menigheter og privatpersoner i Norge til å støtte opp om [fellesaksjonen for Darfur](#), der blant andre Kirkens Nødhjelp er med.

- Den sudanske regjeringen har etter sterkt internasjonalt press åpnet Darfur for humanitær hjelp. Dette er et skritt i riktig retning og må verdsettes. Nå må den sudanske regjeringen også fjerne alle byråkratiske hindre for tilgang for humanitære organisasjoner, uttaler KISP.

I uttalelsen fra KISP oppfordres den norske regjeringen til å arbeide for en internasjonal våpenembargo mot alle parter i Sudan-konflikten.

KISP gir honnør til den norske regjeringen for bidraget denne har gitt til humanitær hjelp til Sudan og oppfordre om at denne innsatsen fortsettes, spesielt i Darfur. (Kirkens informasjonstjeneste)

Norges Kristne Råd har sluttet seg til uttalelsen fra KISP.

[Hent hele KISP-uttalelsen her \(MS Word\)](#)

Kontaktperson:

Anne-Grete Larsen, førstekonsulent i Mellomkirkelig råd, tlf.: 23 08 12 77/ 97 59 59 17

Bare halvparten av prestene er i menighetstjeneste

(19.10.2004)

Utvalget som har vært ledet av biskop Ola Steinholt, peker på at mange arbeider som prester på institusjoner, er knyttet til en kristelig organisasjon eller er pensjonister. Men nytt de siste 20 år er det store omfang av ordinerte prester som velger å forlate den tradisjonelle prestedtjenesten til fordel for andre yrker.

Utvalget som fikk i oppdrag fra Bispemøtet å utarbeide forslag til regelverk for ordinerte prester som velger å gå ut av kirkelig stilling, konkluderer blant annet med dette:

-Den norske kirke må forplikte seg til å ivareta kontakten med samtlige ordinerte prester.

-Det bør snarest mulig opprettes et sentralt register over alle ordinerte prester i Den norske kirke – ajourført, oppdatert og tilgjengelig.

-Det skal være en udramatisk og ukomplisert prosess å kunne si fra seg ordinasjonsfullmaktene med tilhørende forpliktelser. Likeså skal det være ukomplisert å aktivisere disse igjen dersom aktiv prestedtjeneste er aktuelt i en senere fase.

Bispemøtet skal på sitt møte 25.-29. oktober drøfte hvordan utredningen "Kirkens ordinerte prester" skal behandles videre.

På bakgrunn av en annen utredning - om "Veien til prestedtjeneste" - legges det opp til at det skal være et nødvendig vilkår for å bli ordinert til prest i Den norske kirke at en har gjennomgått et innføringsprogram for teologistudenter som bl. a. innebærer at studenten blir knyttet til et bestemt bispedømme og står i kontakt med biskopen i dette bispedømmet. Programmet har som mål å rekruttere, motivere og forberede til ordinasjon og prestedtjeneste.

Bispemøtet skal også drøfte den videre saksgang for en utredning som blant annet foreslår at det blir slutt på ordningen med at domproster som vikarierer i et bispeembete, har rett og plikt til å forestå ordinasjon av prester.

Bispemøtet vil også ta stilling til hvordan det i bred sammenheng skal arbeides videre med spørsmål knyttet til etiske sider ved den norske asyl- og flyktningepolitikken. Bispemøtets arbeidsutvalg møtte tidligere i år Utlendingsnemnda (UNE) etter at UNE i brev hadde kritisert biskopers engasjement i konkrete saker. Bispemøtet sa seg uenig i kritikken fra UNE og biskopene ser det som sin rett og plikt å ta til orde når det er fare for at menneskeverdet krenkes og den alminnelige rettsfølelse settes til side.

Ellers har Kirkedepartementet bedt Bispemøtet om å uttale seg om en henvendelse fra Human-Etisk Forbund som ber om at Den norske kirke skal endre sin praksis når det gjelder vigsling av kirkegårder slik at hver enkelt grav vigsles. (Kirkens informasjonstjeneste)

Til pressen:

De 11 biskopene i Den norske kirke samles til bispemøte i Gjestehuset Lovisenberg, Lovisenberggata 15 A i Oslo fra mandag 25. oktober kl. 10 til fredag 29. oktober kl. 16.

[Sakliste finnes her.](#)

Pressen ønskes velkommen til pressekonferanse samme sted fredag 29. oktober kl. 1215-1300.

Kontaktperson:

Bispemøtets generalsekretær Knut Erling Johansen, tlf. 23081390 eller mobil 91116482, eller informasjonssjef Dag Stange, mobil 48991205, i forbindelse med pressekonferansen fredag 29. oktober.

Hovedtema for Kirkemøtet 2004: 'En bekjennende kirke'

(28.10.2004)

Dette sier generalsekretær Olav Fykse Tveit (bilde) i Mellomkirkelig råd. Han skal holde hovedforedraget på årets Kirkemøte som arrangeres i Bodø 15.-20. november. Hovedforedragets overskrift er identisk med temaet for Kirkemøtet 2004: "*En bekjennende kirke*".

- Jeg ønsker meg en kirke der bekjennelsen framstår som vår takk til Gud, ikke som et redskap vi kan måle og veie hverandre med. Som kristne kan vi orientere våre liv ut fra takknemligheten for at Gud elsket oss først, og kjennes ved oss. Livet i takkens tegn er en alternativ-bevegelse i forhold til dagens samfunn der vi læres til å ta alle ting for gitt og ellers preges av kravmentalitet og jakten på tilfredsstillelse, sier Olav Fykse Tveit.

Uttalelse om Den norske kirkes identitet og oppdrag

Under orienteringssakene på Kirkemøtet i Bodø presenteres Kirkerådets uttalelse "*Den norske kirkes identitet og oppdrag*". Det regjeringsoppnevnte stat/kirke-utvalget er adressert for uttalelsen som er på under 10 sider. Denne kortfattede egenpresentasjonen er skrevet i et enkelt språk som ikke er preget av interne teologiske eller kirkelige begreper.

Kirkemøtets 85 delegater har også fått tilsendt *Tilstandsrapport for Den norske kirke 2002-2003*. Dette er en ny form for rapportering om kirkens virksomhet. Rapporten bygger på kirkelig statistikk fra 2002 og 2003 og materiale fra bispedømmerådenes årsrapporter. Kvantitative data er supplert med kvalitative analyser og vurderinger.

Kirkens økonomi

Selv om Kirkemøtet 2004 ikke drøfter stat/kirke-spørsmålet direkte, vil temaet dukke opp på flere punkter i programmet. Kirkemøtet 2004 drøfter også *KM-sak 09/04 Beregning av fremtidig ressursnivå i Den norske kirke*. Dokumentet som er utarbeidet av Kirkerådets styringsgruppe for kirkelig reformarbeid, er bestilt av det regjeringsoppnevnte stat/kirke-utvalget ("Gjønnes-utvalget"). Kirkemøtet inviteres til å samle seg om en felles forståelse av ressursbehovet i kirken og om tiltak for bedre utnyttelse av tilgjengelige ressurser. Det er store ulikheter mellom soknene i Den norske kirke. En viktig side ved debatten kirkens økonomi er om dagens organisasjonskart gir den beste ressursutnyttelsen. Kan virksomheten organiseres på andre måter som gir en bedre utnyttelse av ressursene?

Forenkling

Når Kirkemøtet drøfter kirkens strategiplan for perioden 2005-2008 vil både stat/kirke-debatten og ressursituasjonen være en del av bakteppet.

- Den foreslåtte strategiplanen er satt opp på én A4-side. Vi har lagt mye arbeid i å forenkle beskrivelsen av kirkens visjoner, mål og strategier. Samtalen på Kirkemøtet vil vise om vi kan samle oss om denne forenklingen, sier kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen.

Strategiplan for Den norske kirke 2005-2008

Kirkemøtet vedtok i 2001 "*Satsingsområder for den norske kirke 2002-2005*". Det forslag til Strategiplan for perioden 2005-2008 som nå legges frem, er et dokument som er forenklet både i forhold til tidligere mål- og strategidokumenter og i forhold til dokumentet fra 2001.

Strategiplan for Den norske kirke 2005-2008 blir en hovedsak på årets Kirkemøte. Flere bispedømmer har gitt innspill til planforslaget. Satsingsområdene som foreslås er trosopplæring,

gudstjenesteliv, diakoni og ung i kirken. Hovedmålene er formulert ut fra visjonen om at Den norske kirke skal være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.

Tjenesteordninger for diakon, kantor og kateket

Dagens tjenesteordninger ble vedtatt av Kirkemøtet i 1996. Kirkemøtet i 2002 ba Kirkerådet om å foreta en evaluering av tjenesteordningene og legge saken frem for Kirkemøtet i 2005. Kirkerådet legger nå saken frem for Kirkemøtet allerede i 2004. Forslaget til nye tjenesteordninger for diakon, kantor og kateket har bakgrunn i en omfattende høringsrunde. De nye tjenesteordningene er mer målrettede og peker klarere på menighetsrådets ansvar i forhold til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk.

Diakonal tjeneste i Den norske kirke

Diakonene i Den norske kirke kan snart bli inkludert i det samme embetet som prestene, dersom Kirkemøtet i november går inn for et forslag de får på bordet. En utredning som er lagt fram, konkluderer med at diakoner, prester og biskoper hører hjemme i ett og samme embete.

"Embete" er et ord som gir assosiasjoner til tidligere tiders embetsmenn og maktstrukturer. Når det fortsatt brukes i kirkelig sammenheng, er det fordi en ikke har noe nytt og bedre ord for den spesielle tjenesten som mennesker blir kalt til og ordinert til i kirken. Denne tjenesten skal sikre at Guds ord blir forkynt i ord og handling og at sakramentene blir brukt rett. I Den norske kirke har det hittil vært prester og biskoper som har innehatt dette embetet. Nå er det duket for at også diakonene kan bli en del av det.

Saken har bakgrunn i en innstilling om kirkens embete som Kirkemøtet drøftet i 2001. Til årets Kirkemøte er det i samarbeid med forskjellige kirkelige, teologiske og diakonale miljøer laget et dokument som fokuserer på hvordan den diakonale tjenesten i Den norske kirke skal forstås. Saksframlegget til Kirkemøtet konkluderer altså med at diakoner, prester og biskoper hører hjemme i ett og samme embete (et "tre-leddet" embete). Kateketer og kirkemusikere defineres utenfor dette embetet. Dersom Kirkemøtet gir prinsipiell støtte til forslaget skal arbeidsrettslige og kirkeordningsmessige konsekvenser av det tre-leddete embetet utredes innen 2007.

[Se saksliste, program og saksdokumentene til Kirkemøtet 2004 her \(DØD LINK\)](#)

[På denne siden vil annen aktuell informasjon om Kirkemøtet 2004 bli lagt ut](#)

Priv. til red.:

Kirkemøtet 2004 arrangeres 15.-20. november på Radisson SAS Hotel, Bodø.

Kirkens informasjonstjeneste har pressetjeneste under Kirkemøtet og kan nås via informasjonstjenestens faste mobiltelefon: **48 99 12 05**.

Fra og med tirsdag 16. november til og med fredag 19. november blir det korte *pressekonferanser* i presserommet ved plenumssalen på Radisson SAS Hotel, Bodø kl. 11.00-11.30.

Et eget presserom stilles til disposisjon like ved kirkemøtesalen på Radisson SAS Hotel, Bodø.

Debattene i Kirkemøtets plenum er åpne for pressen. I plenumssalen er det avsatt presseplasser.

Sakspapirene til Kirkemøtet er [lagt ut på nettet. \(DØD LINK\)](#) Her blir også vedtakene lagt ut underveis i Kirkemøtet. Pressen oppfordres til å hente saksdokumentene på nettet, men permen med sakspapirer kan fås ved henvendelse til Kirkens informasjonstjeneste. Manus til taler kan også fås samme sted.

Dag Stange, informasjonssjef

Foreslår at 'dobbelmedlemmer' fjernes fra Den norske kirkes medlemsregister

(28.10.2004)

Departementets forslag til nye forskrifter legger opp til at det enkelte tros- og livssynssamfunn skal avlevere digitalt lesbare oversikter over fødselsnummer til samtlige medlemmer som trossamfunnet søker om tilskudd for. Oversikten skal sendes inn til fylkesmannens kontor. Fylkesmannen skal formidle oversiktene til Brønnøysundregistrene som vil sammelikne opplysningene i samtlige mottatte oversikter.

Tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke mottar offentlig støtte på grunnlag av medlemstall. Derfor er det ikke adgang til å være medlem av mer enn ett tros- eller livssynssamfunn i Norge. Kultur- og kirke departementet mener en vasking av ulike registre basert på fødselsnummer vil forhindre at flere tros- og livssynssamfunn mottar støtte for samme person.

Den norske kirke som ikke mottar offentlige bevilgninger på grunnlag av medlemstall, pålegges også å stille sitt medlemsregister til Brønnøysundregistrenes disposisjon. Det er Kirkerådet velvillig innstilt til. Kirkerådets høringsuttalelse mener det vil være urimelig dersom nyordningen får negative økonomiske konsekvenser for andre tros- og livssynssamfunn. Derfor går Kirkerådet inn for at dobbeltregistrerte medlemmer tas ut av Den norske kirkes medlemsregister dersom de ikke bekrefter sitt medlemskap i Den norske kirke.

- Vi tror at vi ved Brønnøysundregistrerens hjelp kan få fjernet feiloppføringer i Den norske kirkes medlemsregister, sier seksjonsleder Eigil Morvik som er ansvarlig for Kirkerådets arbeid med Den norske kirkes medlemsregister.

I Kirkerådets høringsuttalelse foreslås følgende ordning:

På bakgrunn av sammenligning av medlemslister fra tros- og livssynssamfunn, får Kirkerådet oversikt over alle personer som både er oppført i Den norske kirke og i et eller flere andre tros- og livssynssamfunn.

Med utgangspunkt i denne listen, tilskriver Kirkerådet alle dobbeltmedlemmer med melding om at de automatisk vil bli tatt ut av Den norske kirkes medlemsregister innen en gitt frist. Dersom de er medlem av Den norske kirke, må de gi beskjed om dette.

Når fristen er utgått, slettes alle aktuelle personer fra Den norske kirkes medlemsregister.

Kirkerådet forutsetter at alle data slettes når Brønnøysundregistrene har avlevert nødvendig dokumentasjon til berørte parter.

Den norske kirkes medlemsregister ble etablert i 1997 med utgangspunkt i folkeregisteret. Kirkerådet tok da initiativ til et samarbeid hvor andre tros- og livssynssamfunn sine medlemslister skulle "vaskes" mot den foreløpige utgaven av Den norske kirkes medlemsregister. Formålet var å ta ut personer som feilaktig stod oppført i vårt medlemsregister. De fleste større trossamfunn valgte å delta i et slikt samarbeid, men det største livssynssamfunnet, Human-Etisk Forbund, ønsket ikke å være med. Det er dermed ikke foretatt noen sammenligning av deres medlemsregister i forhold til Den norske kirkes medlemsregister.

- Sannsynligheten for at enkelte fortsatt er feiloppført i Den norske kirkes medlemsregister er derfor stor. Gjennom den omleggingen departementet nå foreslår, får man endelig gjennomført de nødvendige sammenligninger, sier Eigil Morvik.

Pr. 1.1. 2004 var 3.922.265 registrert i Den norske kirkes medlemsregister. (Kirkens informasjonstjeneste)

[Les hele høringsuttalelsen fra Kirkerådet](#)

Les om bestemmelser om medlemskap i Den norske kirke

[Se Kultur- og kirkedepartementets presentasjon av høringen](#)

Se orientering om Den norske kirkes medlemsregister

Sandnes kan få ikke-geografisk kirkesokn

(29.10.2004)

I sakspapirene til Kirkerådets møte forutsettes det at det verken formelt eller reelt blir stilt andre kriterier for medlemskap i Lundehaugen menighet enn dåp. Videre kreves det at forsøket blir tydelig definert og grundig evaluert, også i forhold til de andre kirkesoknene i Sandnes.

Kirkerådet hadde på sitt møte i september en foreløpig drøfting av hvordan en skal forholde seg til ulike typer "menighetslignende forsamlinger" som etablerer seg mange steder, men først og fremst i byene. Noen av forsamlingene har tilknytning til frivillige kristelige organisasjoner, for eksempel Normisjon og Det Norske Misjonsselskap. Bispemøtet har også drøftet sider ved denne utviklingen i flere møter, senest under sitt møte denne uka.

Soknet som den grunnleggende enhet i Den norske kirke er også ett av punktene i et forslag til uttalelse som Kirkerådet er bedt om å komme med til det regjeringsoppnevnte stat/kirke-utvalget og som rådet skal ta stilling til på møtet i Stjørdal. Blant annet endrede samfunnsforhold gjør det i dag nødvendig å diskutere behovet for større fleksibilitet i Den norske kirkes lokale organisering, men det må være et viktig kriterium for vurdering av løsninger å ikke rive opp den tilhørighet til kirken som den geografiske menighetsstrukturen gir alle medlemmer grunnlag for, heter det i forslaget til uttalelsen om "Den norske kirkes identitet og oppdrag".

Uttalelsen omhandler kirkens grunnlag og målsetting, organisering og forholdet til samfunnet, og den skal opp som orienteringssak på Kirkemøtet i Bodø 15.-20. november. (Kirkens informasjonstjeneste)

Til redaksjonen:

Kirkerådet har ekstraordinære møte tirsdag 2. november 2004 fra kl. 1530 til 2000 på Quality Airport Hotel i Stjørdal.

Kontaktpersoner: Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore, mobil 951 10 881,
Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen, mobil 4899 1210.

Sakliste og saksdokumenter finnes [på kirken.no her](http://kirken.no).

Bispemøtet ønskjer etisk gjennomgang av asyl- og flyktningpolitikken

(29.10.2004)

Ved slutten av Bispemøtet i Oslo fredag blei det presentert ei fråsegn med overskrifta ”*Etiske sider ved asyl- og flyktningpolitikken*”. Bakgrunnen for fråsegna er mellom anna brevet Utlendingsnemnda sendte dei einskilte biskopane i januar i år om deira engasjement i asyl- og flyktningesaker. Brevet som kritiserte biskopane for å engasjere seg i enkeltsaker, har ført til at biskopane nok ein gong har fokusert på dei etiske sidene ved asyl- og flyktningepolitikken.

Bispemøtet understrekar at situasjonen er særleg alvorleg for dei barna som er involverte. I fråsegna seier biskopane seg samde med regjeringa i at det er viktig å avgrense ugrunna asylsøknader. Men dei er kritiske til å sette eit endeleg tal på kor mange som kan få opphald i Noreg:

- Norge er internasjonalt forplikta til å sikre asylretten. Dette er ein menneskerett for menneske på flukt og kan difor ikkje kvantifiserast, heiter det i fråsegna.

Bispemøtet ber Mellomkyrkjeleg råd lage ei kvitbok som med utgangspunkt i aktuelle døme dokumenterer viktige problemstillingar og drøftar dei etiske premissane for asyl – og flyktningepolitikken. I Bispemøtets vedtak blir det understreka at dei erfaringane biskopane har gjort, vil vere eit viktig materiale i denne samanhengen. (Kirkens informasjonstjeneste)

Les heile fråsegna frå Bispemøtet her:

Sak BM 35/04

Etiske sider ved asyl- og flyktningepolitikken

Då Bispemøtet i februar 2004 handsama brevet Utlendingsnemnda hadde sendt dei einskilte biskopana om deira engasjement i asyl- og flyktningesaker, vedtok ein å drøfte dette temaet i ein breiare samheng (sak BM 17/04). Over mange år har Den norske kyrkja vore engasjert av korleis Noreg handsamar asylsøkjjarar og korleis ein tek i mot flyktningar.

Biskopane sitt arbeid med slike saker skjer i samspel med kyrkjelydar og med Mellomkyrkjeleg råd. Mange har òg hatt stor nytte av den kompetansen som finst på Oslo bispedømekontor. Dessutan har samarbeid med ulike organisasjonar med kompetanse i asylsaker vore nyttig for biskopane. Det vert no etablert eit nasjonalt økumenisk nettverk for å formidle kompetanse og engasjement mellom ulike aktørar. Gjennom dette nettverket vil også bispedøma få utfordringar til å støtte integrering av flyktningar og til å formidle sine spørsmål og erfaringar. Samarbeidet med det internasjonale kyrkjenettverket er òg særskild viktig.

Bispemøtet er uroa over situasjonen innanfor dagens norske asyl- og flyktningepolitikk, særleg når det gjeld dei såkalla ikkje-returerbare asylantane som må forlate asylmottaka utan noko trygging av helse, mat og husvære. Særleg alvorleg er denne situasjonen for barna som er involverte. Det trengst ein ny gjennomgang av dei etiske premissane for asyl- og flyktningepolitikken. Kyrkja vil fortsatt medverke i ein slik prosess. Regjeringa har lagt stor vekt på å få ned talet på asylsøkjjarar og har sett tal på kor mange som kan få opphald i Noreg. Rett nok er det viktig å avgrense ugrunna asylsøknader. Noreg er likevel internasjonalt forplikta til å sikre asylretten. Dette er ein menneskerett for menneske på flukt og kan difor ikkje kvantifiserast.

Bispemøtet vil ta initiativ til ei ny gjennomdrøfting av dei etiske sidene ved asyl- og flyktningepolitikken.

2.

Bispemøtet bed Mellomkyrkjeleg råd lage ei kvitbok som med utgangspunkt i aktuelle døme dokumenterer viktige problemstillingar og drøftar dei etiske premissane for asyl- og flyktningepolitikken. Ein bør òg klargjere grunnlaget for kyrkja sitt engasjement i slike saker. Erfaringane biskopane og bispedøma har gjort, vil vere eit viktig materiale i denne samanhengen. Dokumentet bør vere ferdig innan utgangen av 2005.

3.

Det må sikrast at Den norske kyrkja òg i framtida har høg kompetanse til å gje råd om korleis ein skal handsame aktuelle saker innan dette feltet og følgje utviklinga på området. Bispemøtet ber Kyrkjerådet vurdere korleis dette skal varetakast.

Forskere skal evaluere trosopplæringen

(03.11.2004)

Evalueringsoppdraget ble utlyst tidligere i år. Flere forskningsmiljøer meldte sin interesse, og etter to anbudsrunder var det arbeidsfellesskapet med de tre aktørene som trakk det lengste strået.

Det teologiske Menighetsfakultetet (MF) og Avdeling for forskning og utvikling, Diakonhjemmet Høgskole (DIAFORSK) har knyttet til seg mag. art. Otto Hauglin som prosjektleder for evalueringen. Hauglin har de siste årene hatt ansvar for en rekke prosjekter innen evaluering, organisasjonsutvikling og prosjektledelse for statlige, kommunale og kirkelige oppdragsgivere. Også de to forskningsinstitusjonene sitter inne med høy kompetanse når det gjelder forskning og evaluering.

Fokusområder

Forskerne skal kartlegge hvilke erfaringer forsøksmenighetene, de døpte og deres foreldre gjør. De skal vurdere konsekvensene av å ha vært forsøksmenighet, og legge et grunnlag for å vurdere overgangen fra forsøk til varig reform.

Regjering og storting har formulert en omfattende målsetting for reformen. Det blir komplisert å avdekke sammenhengen mellom den lokale forsøksvirksomheten og resultatene som blir oppnådd, siden svært mange aspekter er flettet inn i hverandre. For å kunne kartlegge sammenhengen mellom de ulike elementene i reformen har Arbeidsfellesskapet utformet en egen virkningsmodell som baserer seg på elleve ulike fokusområder. Disse fokusområdene vil stå sentralt i evalueringen.

Betydning for videre satsing

Trosopplæringsprosjektet er basert på at det skal gjøres erfaringer på bred basis. Derfor har også regjeringen lagt til grunn at evalueringen er en viktig del av prosjektet. I stortingsmeldingen om trosopplæring (nr. 7, 2002-2003) heter det: "Utprøving av ulike organisatoriske og praktiske løysingar i kyrkjelydane, saman med kartlegging og evaluering av dei administrative verknadene av reforma, er ein naturleg del av forsøks- og utviklingsarbeidet i første delen av reformperioden."

Stortingskomiteen sier i sin innstilling: "Flertallet vil peke på det viktige evalueringsarbeidet som skal foregå i det sentrale sekretariat. En viktig oppgave i denne evalueringen vil være å vurdere omfanget av opplæringstilbudet, både totalt og fordelingen i de ulike aldersfaser. En svært viktig del av evalueringsarbeidet vil være å finne ut hvor stor deltakelse tilbudet vil få, og dermed også hvilken betydning det vil ha for den videre satsing."

Faglig bredde

– Det er med glede og forventning vi nå har skrevet under kontrakten med Arbeidsfellesskapet om evaluering av reform av trosopplæringen, uttaler Paul

Erik Wirgenes, prosjektleder for trosopplæringsreformen. – Arbeidsfellesskapet representerer en stor faglig bredde, og har de beste forutsetninger for å forstå det som skjer i forsøks- og utviklingsarbeidet i den svært omfattende og komplekse reformen.

De 43 prosjektene som er valgt ut som pionerprosjekter for Den norske kirkes satsing på trosopplæring, omfatter til sammen 99 menigheter. De er fordelt på samtlige bispedømmer i landet. Reformen har startet med en femårig forsøksperiode med utprøving, erfaringsinnhenting og evaluering. Evalueringen starter opp allerede før nyttår og avsluttes i 2008.
(Kirkens informasjonstjeneste)

*Se mer informasjon på kirken.no
Kontaktperson: Paul Erik Wirgenes, tlf 48 99 12 85*

Kirken mangler 1,4 milliarder

(04.11.2004)

Dokumentet som legges på Kirkemøtets bord 15.-20. november, presenterer for første gang en fullstendig oversikt over alle kostnader til Den norske kirke. I 2002 kostet det totalt kr. 3.731 millioner å drive Den norske kirke. Det tilsvarte kr. 956 pr medlem. Kirkerådets styringsgruppe for kirkelig reformarbeid har i sin utredning beregnet at kirkens ressursbehov i 2002 var på 5.144 millioner kroner. Det ville tilsvart kr. 1.312 pr. kirkemedlem. Pr. 1.1. 2004 var 3.922.265 registrert i Den norske kirkes medlemsregister.

Utredningen er laget etter en bestilling fra det regjeringsoppnevnte stat/kirke-utvalget ("Gjønnes-utvalget"). Den legges fram til drøfting på Kirkemøtet i Bodø denne måneden før den oversendes stat/kirke-utvalget.

- Årets Kirkemøte får med dette solid dokumentasjon på den underbudsjettering Den norske kirke lever med, sier Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen.

Utfordrer regjeringen

Kirkerådet har på to kontaktmøter med regjeringen i fjor og i april i år understreket Den norske kirkes økonomiske problemer. Pettersen har nå tatt ny kontakt med regjeringen om saken og bedt om et nytt møte:

- Etter Kirkerådets oppfatning har denne utredningen betydning ikke bare for den fremtidige organisering av Den norske kirke, men har i høyeste grad politisk aktualitet. Utredningen gir regjeringen dokumentasjon på at situasjonen er minst like alvorlig som vi har fremholdt i tidligere møter, sier kirkerådsdirektør Pettersen.

Dårligst i Norden

Utredningen dokumenterer at ressursbruken i Den norske kirke er betydelig lavere enn i de nordiske søsterkirkene. Svenska kyrkan kostet i 2002 Nkr. 1.710,- pr. medlem, mens Den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland hadde utgifter tilsvarende Nkr. 1.480,- pr. medlem.

- Selv om vi i Norge skulle komme opp på det nivået utredningen presenterer som et ansvarlig økonomisk nivå, ville vi altså likevel bruke mindre penger på vår folkekirke enn svenskene og finnene gjør, sier Ådne Berge som leder Kirkerådets styringsgruppe for kirkelig reformarbeid.

Utredningen synliggjør at det er på lokalplanet ressursbehovet er størst og at det særlig er et stort underforbruk på bemanning og vedlikehold av kirkelige bygg.

1 850 administrative enheter

De beregningene som er gjort i utredningen baserer seg på dagens kirkesituasjon. Det pekes på flere

forhold som kan påvirke kirkens framtidige ressursbehov. En reduksjon i antall administrative enheter i kirken vil kunne redusere ressursbruken.

Kirken har i dag ca. 1 850 organisatoriske/administrative enheter: 1297 sokn, 434 fellesråd, 103 prostier, 11 bispedømmeråd og de sentralkirkelige råd/ Kirkemøtet. I gjennomsnitt har et sokn 3000 medlemmer, men hele 422 sokn (en tredjedel av alle sokn) har mindre enn 1 000 medlemmer.

Blant de kommunene som har færre enn 2 500 medlemmer i Den norske kirke er det 48 som har mer enn ett sokn. Dersom alle disse gjøres om til ett-sokns kommuner, vil antall sokn reduseres med 74.

1 620 kirkebygg

Utredningen antyder videre at det for den kirkelige virksomheten ikke er behov for så mange kirker som de 1620 Den norske kirke disponerer i dag. Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon har beregnet et nødvendig årlig vedlikeholdsbehov for dagens kirker på ca. 250 mill kr. Det gir et gjennomsnitt på kr. 150.000,- pr. kirke. I tillegg kommer driftsutgiftene til oppvarming, renhold, forsikring, kirketjener m.m. Utredningen har ikke tatt med det opparbeidede etterslepet på vedlikehold av kirkebygg som er beregnet til ca. 8 mrd. Dette foreslås behandlet som en egen sak.

Utredningen går ikke inn på hvordan den kirkelige virksomheten i framtiden bør finansieres. Et hovedskille mellom ulike finansieringsmodeller går mellom løsninger knyttet til offentlige strukturer (stat/kommune) og løsninger knyttet til medlemmene (medlemskontingent/livssynsavgift).

-Den beregnede underdekningen på 1,4 mrd er et uttrykk for dagens situasjon. Den planlagte opptrappingen av ressurser til trosopplæringsreformen vil dekke en betydelig del av denne differansen (250 mill) dersom disse midlene ikke tas fra andre kirkelige formål. En framtidig mer effektiv organisering av kirken vil også redusere denne underdekningen. Utredningen gir derfor ikke et konkret svar på det framtidige ressursbehovet i kirken, men legger tydelige premisser for å kunne vurdere dette ut fra de aktuelle forutsetningene som naturlig må ligge til grunn for at kirken skal kunne løse sine oppgaver på en forsvarlig måte i framtiden, sier Ådne Berge. (Kirkens informasjonstjeneste)

Kontaktpersoner: Direktør Erling J. Pettersen, tlf 23081210, mobil 48991210, leder av Kirkerådets styringsgruppe for kirkelig reformarbeid, Ådne Berge, mobil 93049827

- Uforsvarlig mangel på samisk kulturkunnskap

(11.11.2004)

Dette sa diakonirådgiver Line Skum som representerer Samisk kirkeråd, på et fagseminar om "Urfolksstrategier for FN's tusenårsmaal" i Karasjok denne uken. Under de internasjonale urfolksdagene i Karasjok ble Den norske kirkes urfolksarbeid presentert på seminaret som ble arrangert i Sametinget. Der deltok blant andre utviklingsminister Hilde Frafjord Johnson og Ole Henrik Magga, leder av FN's permanente forum for urfolkssaker.

Samisk kirkeråd mener det er uforsvarlig at prester og andre kirkelige medarbeidere fortsatt slippes ut i kirkelig tjeneste uten kunnskap om samefolkets åndelige arv. Generalsekretær Synnøve Brevik i Samisk kirkeråd utfordrer utdanningsinstitusjonene til å ta på alvor at Den norske kirke består av mer enn én folkegruppe:

- På Samiske kirkedager sommeren 2004 ble det understreket at rikdommen innenfor samisk kirkeliv må bli synlig. Det kommer neppe til å skje før kirkens utdanningsinstitusjoner tar dette alvorlig. Her har både teologien og kunstfagene mye å hente, mener Brevik.

Kritikk av Sametinget

På seminaret i Karasjok utfordret Samisk kirkeråd også Sametinget. Samisk kirkeråd mener Sametinget neglisjerer samefolkets kristne kulturarv. Synnøve Brevik kommenterer dette slik:

- Sametinget viser ikke interesse for å slippe disse sidene ved urfolkskulturen fram. Sametinget virker uvillig til å røre ved tema som har med religion å gjøre. Da Kirkemøtet behandlet utkastet til Finnmarkslov i 2003 viste kirken engasjement for å sikre det materielle livsgrunnlaget for samisk kultur. Men dette engasjementet ble satt inn i en større sammenheng. Kirkemøtet viste forståelse for at ett element ikke kan tas bort uten at helheten rokkes. Dette gjelder i menneskets forhold til natur og religion, så vel som næring og forvaltning, dagligliv, kultur, språk og identitet. Kirkemøtet viste bedre innsikt i urfolks tradisjonelle helhetssyn på tilværelsen enn Sametinget makter å synliggjøre, mener Synnøve Brevik.

Behovet for forsoning

Den norske kirkes urfolksengasjement har gjennom FN's urfolkstiår (1994-2004) hatt utgangspunkt i de mål som i februar 1995 ble formulert for Norges aktiviteter av det regjeringsoppnevnte "Utvalg for FN's internasjonale tiår for verdens urbefolkninger". Kirken har gjennom Samisk kirkeråd drevet studie- og nettverksarbeid om forhold som gjelder kristen tro i møte med urfolkskulturene. Dette har ført til at samenes historie om tap av egen kultur er blitt brakt fram i lyset og behovet for forsoning mellom minoritets- og majoritetsbefolkning har vokst fram.

På Samisk kirkeråds verdikonferanse i Tromsø 27.-29. oktober ble behovet for lokale forsoningstiltak etterlyst. Hva gjør kirken for å bekrefte at den ber det samiske folk om tilgivelse? I et samarbeid mellom Hamsundagene og det lulesamiske senteret Arran ble den første samiske forsoningskonferansen arrangert sommeren 2004. (Kirkens informasjonstjeneste)

Kontaktperson:

Synnøve Brevik, generalsekretær i Samisk kirkeråd, tlf.: 23 08 12 35, 48 99 12 35

'Bekjennende kirke' hovedtema på Kirkemøtet

(12.11.2004)

- Livet i takkens tegn er en alternativ-bevegelse i forhold til dagens samfunn der vi læres til å ta alle ting for gitt og ellers preges av kravmentalitet og jakten på tilfredsstillelse, sier Olav Fykse Tveit.

Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore holder som vanlig sitt foredrag ved åpningen av Kirkemøtet mandag. Han kommer direkte til Kirkemøte fra en [strategikonferanse om Den norske kirkes videre arbeid med "Forbruk og rettferd"](#). Konferansen foregår i regi av Kristent nettverk for miljø og rettferd på Kjerringøy nord for Bodø 13.-15. november. Her deltar representanter for alle bispedømmene, ledelsen i Bispemøtet, Mellomkirkelig råd og Kirkens Nødhjelp. Konferansens mål er å utarbeide en felles plattform og handlingsplan for kirkens arbeid med natur- og miljøvern.

Selv om Kirkemøtet 2004 ikke drøfter stat/kirke-spørsmålet direkte, vil temaet dukke opp på flere punkter i programmet. Kirkemøtet 2004 drøfter to dokumenter som er bestilt av det regjeringsoppnevnte stat/kirke-utvalget ("Gjønnnes-utvalget"). Det gjelder kirkemøtesak 09/04 [Beregning av fremtidig ressurnivå i Den norske kirke](#) og kirkemøtesak 11/04 [Den norske kirkes identitet og oppdrag – uttalelse til regjeringens stat/kirke-utvalg](#).

Kirkemøtet inviteres altså til både å samle seg om en felles forståelse av ressursbehovet i kirken og om en felles beskrivelse av Den norske kirkes identitet og oppdrag.

Kirkemøtet vedtok i 2001 "Satsingsområder for den norske kirke 2002-2005". Det forslag til ny [strategiplan for perioden 2005-2008](#) som nå legges frem, er svært forenklet i forhold til tidligere mål- og strategidokumenter og i forhold til dokumentet fra 2001.

Diakonene i Den norske kirke kan snart bli inkludert i det samme embetet som prestene, dersom Kirkemøtet går inn for [det forslaget det har fått på bordet](#). En utredning som er lagt fram, konkluderer med at diakoner, prester og biskoper hører hjemme i ett og samme embete. Saken har bakgrunn i en innstilling om kirkens embete som Kirkemøtet drøftet i 2001.

Kirkemøtet har 85 medlemmer, og består av bispedømmerådene medlemmer - tilsammen 80 - og de 5 medlemmene som er valgt utenom bispedømmerådene. 3 av disse er de medlemmer som er valgt inn i Kirkerådet på fritt grunnlag, en prest og to leke representanter. Dessuten er lederen av Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd medlem av Kirkemøtet.

Kjønnsfordeling - Kirkemøtets delegater:

33 kvinner

51 menn

Aldersfordeling - Kirkemøtets delegater:

5 representanter under 30 år.

38 representanter mellom 30 og 50 år.

41 representanter mellom 50 og 70 år.

[Følg med på Kirkemøtet på denne nettsiden. Her presenteres manus til taler, bilder og dokumenter underveis i møtet.](#)

Kontaktpersoner:

Leder av Kirkerådet, Thor Bjarne Bore, tlf.: 95 11 08 81

Direktør i Kirkerådet, Erling J. Pettersen, tlf.: 48 99 12 10

Informasjonssjef i Kirkerådet, Dag Stange, tlf.: 48 99 12 05

[Pressemelding fra Kirkeinfo 12.11.2004: Felles lest for diakon og prest](#)

[Pressemelding fra Kirkeinfo 4.11.2004: Kirken mangler 1,4 milliarder](#)

Felles lest for diakon og prest

(12.11.2004)

"Embete" er et ord som lett kan gi assosiasjoner til tidligere tiders embetsmenn og maktstrukturer. Når det fortsatt brukes i kirkelig sammenheng, er det fordi en ikke har noe nytt og bedre ord for den spesielle tjenesten som mennesker blir kalt til og ordinert til i kirken. Denne tjenesten skal sikre at Guds ord blir forkynt i ord og handling og at sakramentene blir brukt rett. I Den norske kirke har det hittil vært prester og biskoper som har innehatt dette embetet. Nå er det duket for at også diakonene kan bli en del av det.

I et forslag til vedtak på Kirkemøtet i Bodø 15.-20. november heter det: "Kirkemøtet mener at diakonatet kan forstås som en del av den ordinerte tjenesten i Den norske kirke." Før 2007 skal det så utredes hvilke konsekvenser dette får arbeidsrettslig og kirkeordningsmessig. Det må avklares hva det får å si for aktuelle tjenesteordninger, for utforming av tjenestens innhold, ordinasjonsliturgien og overgangen mellom ulike kirkelige tjenester.

Biskopene sier ja

Biskopene har nylig gitt sin tilslutning til dette synet på diakontjenesten. På Bispemøtet i oktober i år behandlet de diakontjenesten. I vedtaket de fattet, konkluderer de slik:

"Kirken har frihet til å ordne embetet og organisere embetets oppgaver etter hva som tjener dette oppdraget best. Evangeliet forkynnes og bevitnes gjennom ord og handling. Vår egen tid etterspør det troverdige ord. Kirken utfordres dermed til å gi et helhetlig vitnesbyrd om Kristi evangelium. Slik får diakontjenesten en særlig aktualitet i dagens kirkesituasjon. Å tilrettelegge og tydeliggjøre diakontjenesten som del av den ordinerte tjeneste vil kunne styrke denne tjenesten og dermed bidra til å fornye kirkens kommunikasjon av evangeliet."

Selv om biskopene har gitt sin tilslutning til forslaget som Kirkemøtet skal ta stilling til, er det andre som har uttalt seg mer kritisk. De siste ukene har det vært en rekke avisinnlegg om saken, hvor synspunktene har variert fra sterk støtte til sterk motstand.

Et treleddet embete

Kirkemøtet hadde embetsspørsmålet oppe til behandling i 2001, og ønsket da at saken skulle utredes videre. Til grunn for Kirkemøtets behandling lå en komitéutredning med en delt innstilling. Et flertall la hovedvekten på at en luthersk forståelse ikke åpner for et treleddet embete som diakon, prest og biskop, men at embetet er forbeholdt presten. Et mindretall i komiteen mente at embetet omfatter flere ulike oppdrag enn det som rommes i de tradisjonelle presteoppgavene. Mindretallet understreket at kirkens embete skal sikre at ordet forkynnes rett og sakramentene forvaltes rett, men at et diakonat med vekt på omsorgsoppgaver også bør defineres innenfor dette oppdraget.

I en fyldig saksorientering fra Kirkerådet til årets Kirkemøte sies det: "En helhetlig omsorg for menneskene hører til kirkens vesen, og er ikke en valgfri ordning. Hvis diakonien forstås som en del av evangelieformidlingen og nådemiddelforvaltningen, vil det også være naturlig å se på hvorvidt diakontjenesten er nødvendig for kirken. I denne sammenheng blir det relevant å spørre hvorvidt diakontjenesten bør høre hjemme innenfor en treleddet embetsstruktur (diakon, prest, biskop), for å synliggjøre en slik forståelse av diakonien. Målet må være at Den norske kirke gjennom sine tjenestestrukturer synliggjør at den ønsker å være en tjenende kirke, der den diakonale virksomheten

er en integrert, nødvendig og selvfølgelig del av kirkens oppdrag."

Forankring i gudstjenesten

I utredningen fra Kirkerådet understrekes det at diakonene ikke bare er utsendt fra kirken til tjenesten i verden, men de må også komme tilbake til kirken med erfaringer fra sitt arbeid blant mennesker i menighetens randsone. Erfaringene må tas med inn i den gudstjenestefeirende menigheten. "Menighetens gudstjeneste og menneskelige grunnerfaringer utenfor det gudstjenestelige rom står i en nødvendig vekselvirkning med hverandre."

Det blir videre slått fast at diakonien er en nødvendig del av kirkens liv, som ikke bør løsrives fra forvaltningen av ord og sakrament. Samtidig sies det at selve forvaltningen av sakramentene og forkynnelsen av ordet i all hovedsak hører til de oppgavene som er tillagt prestedtjenesten: "Det vil være i alle tjenestegruppers interesse å definere denne oppgavefordelingen tydelig. Diakonenes liturgiske oppgaver gjenspeiler det som er hovedfokus i deres tjeneste: omsorgstjenesten. En tydelig gudstjenestelig forankring av diakonatet innebærer ikke at diakonene blir til en slags 'hjelpere' med ansvar for sakramentsforvaltning og forkynnelse på lik linje med presten." Det understrekes at det ene embetet utfolder seg i forskjellige tjenester.

Økumenisk tilnærming

De økumeniske avtalene Den norske kirke har inngått, danner et viktig bakteppe for at diakonatet nå gjennomtenkes på nytt. Gjennom undertegnelsen av den luthersk-anglikanske Porvoo-erklæringen har Den norske kirke forpliktet seg til "å arbeide for å nå fram til en felles forståelse av diakontjenesten". Forståelsen av diakonatet har vært gjenstand for en lang rekke studieprosesser, konsultasjoner og samtaler mellom kirkesamfunnene. I de anglikanske kirkene, har diakonatet alltid vært en del av et treleddet embete. Diakonaten er et bindeledd mellom menighetens gudstjenesteliv og omsorgsarbeid.

I Svenska kyrkan er diakonatet en del av en treleddet tjenestestruktur som omfatter diakon, prest og biskop. Diakonaten er tydelig plassert innenfor det kirkelige ordinerte embetet.

I Metodistkirken i Norge, som tilhører United Methodist Church, er diakonatet en del av en treleddet embetsstruktur, og diakonene blir ordinert til sitt embetet på lik linje med prestene. (Kirkens informasjonstjeneste)

Sakspapirer, taler, vedtak, pressemeldinger og fotos fra Kirkemøtet 15.-20 november blir fortløpende gjort tilgjengelig på www.kirken.no

Kirkerådsleder Bore på Kirkemøtet: - Hva er kristne verdier?

(15.11.2004)

Dette sa Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore i sin åpningstale på Kirkemøtet i Bodø mandag. Han hadde satt overskriften "*En frimodig kirke*" på talen der han blant annet fremhevet fattigdomsbekjempelse som en kristen kjerneverdi. Han sa at kirkens tjeneste skal være et vitnesbyrd om en Gud som bryr seg.

- I dag er kirken kalt til dette i møte med mennesker som opplever fattigdommens skam og den marginaliseringen som følger av fattigdommen i vårt land - og dens himmelropende utrettferdighet andre steder. Det faktum at over en milliard mennesker lever i ekstrem fattigdom i verden i dag er vår tids største utfordring, det mest presserende verdispørsmål, også for kirken, sa Bore.

Han trakk inn de storpolitiske strukturer og mente at dagens internasjonale handelsregler er urettferdige og først og fremst tjener rike samfunn og mennesker:

- I dag tilføres hver eneste av EUs 21 millioner kyr 2,5 dollar dagen og har dermed mer å rutte med enn halvparten av verdens befolkning! Det er en skremmende fordelingspolitikk som også fører til overproduksjon som dumpes på verdensmarkedet som tørrmelk. Vi må redusere subsidier som bidrar til dumping og kronisk prispress for verdens fattige bønder. U-land må få beskytte seg mot konkurranse som driver småbønder ut av hjemlige markeder. Som kirke er vi moralsk forpliktet til å ta til motmæle mot et handelssystem som svekker menneskers sikkerhet og fører til større fattigdom og dårligere levkår for store deler av verdens befolkning, mente kirkerådslederen.

Kirkemøtet 2003 hadde "En tjenende kirke" som tema. Overskriften over årets Kirkemøte er "En bekjennende kirke". Thor Bjarne Bore understreket sammenhengen mellom de to tema:

- De to ordene tjeneste og bekjennelse henger tett sammen. Tjenesten er en bekjennelse, et vitnesbyrd. Det å ta vare på hverandre, bry seg om, er å bekjenne både tro, håp og kjærlighet. I en verden preget av så mye grusomhet - både i stort og i det private - blir den diakonale tjeneste en viktig symbolhandling. Den viser at kjærligheten ikke er radert ut og at noen ikke har mistet håpet, sa Bore.

Han siterte teksten på Albert Schweitzers gravstøtte som en utfordring til alle som ønsker å fremme kristne verdier: "Søk og se om der ikke er et eller annet sted i verden der du kan investere din medmenneskelighet". (Kirkens informasjonstjeneste)

[Les hele talen til Thor Bjarne Bore her](#)

Fra Kirkemøtets plenumssal på Radisson SAS Hotel i Bodø.

Vedkjenninga - ei kjærleikserklæring

(16.11.2004)

- Ein kan stundom få inntrykk av at det å vere ei open folkekyrkje er å seie ja til mangfald og ulike retningar, medan det å vere ei vedkjennande kyrkje er å seie nei til det nye og ukjende. Det ville vere historisk og teologisk misvisande, sa generalsekretær Olav Fykse Tveit i Mellomkyrkjeleg råd i hovudforedraget årets Kyrkjemøte.

- Det er nettopp på grunn av vedkjenninga at kyrkja skal vere open. Å følgje Jesus Kristus er å møte kvarandre slik han møtte menneske, ope og tydeleg. Kyrkja har ein open invitasjon til Guds opne famn. Det er jo det som er sentrum i vedkjenninga vår, sa Olav Fykse Tveit.

- Når vi seier "ja" til Gud, seier vi også ja til Guds kamp mot det vonde, då seier vi også "nei". Utgangspunktet er ja, men nei er konsekvensen. Ved kvar dåp seier vi difor fram både forsakinga og trua, sa han.

Eit vern - ikkje eit bur

- Vedkjenninga er eit vern, men ikkje eit bur. Vedkjenninga er også eit vindauge vi kan opne, som gjev utsyn – til ein større røyndom, sa Fykse Tveit. Han meinte vidare at truedkjennninga er å rekne som ei takk til Gud:

- Å takke er å hugse det gode, og det er jo det ei truedkjennning er. Å minnast heldt oss fast i livet, i historia, i fellesskapet. Å bla i familiealbumet hjelper oss å sjå at livet er gitt oss i ein samanheng. Den kollektive takken, den kollektive feiringa i eit samfunn er viktig for at vi ikkje skal miste fotfeste, at vi ikkje skal gløyme kva verdiar vi byggjer på, at vi ikkje skal gå inn i hovmod eller likesæle, sa Olav Fykse Tveit.

God trusopplæring

I Kyrkjemøtet sin samtale etter foredraget sa kyrkjemøtedelegat Ann-Mari Aas frå Nidaros bispedøme dette:

- Eg kjende at eg vart ført attende til kjeldene for trua mi. Dette var eit godt eksempel på trusopplæring.

Biskop Gunnar Stålsett i Oslo meinte at begeistringa for temaet "Ei vedkjennande kyrkje" ikkje hadde vore mogeleg for nokre år sidan.

- Det er ikkje mange år sidan sentrale kretsar i vår kyrkje kjende redsel for å verte knytte til omgrepet vedkjenningskyrkje, sa han.

Tydelegare kyrkje

Stålsett meiner å registrere aukande folkeleg tillit til kyrkja:

- Det trur eg heng saman med at kyrkja har vorte tydelegare enn før. Ikkje berre på meiningspanet, men óg i handling.

Nestleiar i Kyrkjerådet Tina Strømdal Wik, viste til mellom anna til Miljørapporten frå Worldwatch Institute som på ein ny måte refererer til kyrkja som ein alliert i kampen for miljøet. Ho meinte at kyrkja i aukande grad er etterspurt som samarbeidspartner når moralske tema er til diskusjon.

Fleire av delegatane var begeistra for at samanstillinga av omgrepa open og vedkjennande kyrkje ikkje vart presentert som ei motsetnadsfylt samanstilling.

Professor Helge S. Kvanvig som er dekan ved Det teologiske fakultetet ved Universitetet i Oslo sa mellom anna:

- Folkekyrkje og vedkjenningskyrkje er to sider av same sak. Dersom ikkje kyrkja lyttar til folk kan ho ikkje vere ei vedkjennande kyrkje. Då har ho ikkje noko å seie til folk, sa han.

Biskop Odd Bondevik minna Kyrkjemøtet om at ei klår kristen vedkjenning ikkje kostar det same i dagens Noreg som det gjer for kristne andre stader.

- Her i landet kosta det óg mykje å stå på vedkjenninga i 1942 då prestane valde å seie eit klårt "nei" til det nazistiske styret, poengterte han.

Frå løynd tru til open vedkjenning

Bondevik oppmoda både seg sjølv og andre til å kvile i kyrkja si vedkjenning utan å krevje godt formulert tilslutnad til innhaldet i trua. Samstundes meinte biskopen at kyrkja må hjelpe menneske til ei open vedkjenning:

- Vi skal ha respekt for den løynde trua. Den er det mykje av i Noreg. Men Jesus átvarar mot å slå seg til tåls med den løynde trua. Gudstrua må ut i ope landskap for ikkje å verte kvalt. Vi må lære oss å kombinere respekt for løynd tru med hjelp til ei open vedkjenning, sa han.

[Les heile foredraget "Ei vedkjennande kyrkje" av Olav Fykse Tveit her](#)

Ny utlysning av trosopplæringsmidler

(17.11.2004)

For 2005 er det foreslått i statsbudsjettet å øke bevilgningen til trosopplæring med 25 millioner kroner. Bevilgningsforslaget innebærer at antallet prosjektmenigheter kan økes. I departementets budsjettframlegg heter det at innsatsen overfor den samiske befolkningen, og overfor barn og unge med særskilte behov, vil bli styrket gjennom bevilgningsforslaget.

Nye og gamle søknader

-For menigheter som ikke søkte i første runde, blir det nå anledning til å komme på banen med en søknad. Menigheter som søkte, men ikke fikk prosjekt, kan velge å opprettholde søknaden, eller bearbeide den for å gjøre den enda bedre enn forrige gang, sier Byfuglien. Onsdag orienterte hun Kirkemøtet om status for trosopplæringsreformen, hvor forsøkene som er startet opp, involverer 99 menigheter.

Ventelig vil mellom 19 og 21 millioner friske kroner bli fordelt til nye prosjekter i lokalmenigheter våren 2005. I forslaget til statsbudsjett er det ikke lagt inn en så sterk opptrapping som vi skulle ønske oss, sier lederen for styringsgruppa.

– Også denne gang kan det bli mange søkermenigheter som ikke får tildelt prosjekt, men det er viktig at alle menigheter jobber videre med å styrke trosopplæringen. Det kommer flere søknadsrunder etter de to første, så det er ingen grunn til å resignere, selv om en ikke får midler i denne omgang.

Lokalt og sentralt

Helga Haugland Byfuglien orienterte Kirkemøtet om at det temmelig sikkert blir behov for enkelte sentrale initiativ i tillegg til alle de lokale. Særlig på tre områder ser det ut at behovet kan melde seg. Det gjelder kompetanseutvikling, materiellutvikling og initiering av enkelte prosjekter fra styringsgruppas side. Det siste kan for eksempel dreie seg om å teste ut prosjekttyper som ikke er godt representert i prosjektmenighetene.

- Slike sentrale initiativ må vi jobbe mer med i styringsgruppa. Prosjektene skal være lokalt basert, og derfor må styringsgruppa ha fokus på hvordan en skal få til et godt samvirke mellom det lokale og det sentrale, opplyser Byfuglien. – Når det gjelder utvikling av materiell må vi for eksempel se på hvilke behov som avdekkes i menighetene som allerede er i gang med prosjekter.

Byfuglien understreker at styringsgruppa foreløpig har jobbet lite med forholdet mellom midler til prosjektmenigheter og midler som eventuelt skal settes av til sentrale initiativ. Det er imidlertid ingen tvil om at det aller meste av midlene skal brukes til forsøks- og utviklingsarbeid lokalt.

Så snart statsbudsjettet er vedtatt, vil det bli lagt ut et nytt søknadsskjema for 2005 på kirken.no (Kirkens informasjonstjeneste)

- Hva gjør Stortinget med Finnmarksloven?

(18.11.2004)

I brev til statsministeren, Stortingets justiskomite og de parlamentariske lederne for opposisjonen på Stortinget uttrykker Sametinget 12. november sin bekymring for at det samiske folk ikke er invitert til reelle konsultasjoner med Stortingets justiskomite om utkastet til Finnmarkslov.

Oddvar Andersen støtter Sametingets oppfatning av at prosessen overfor Justiskomiteen hittil framstår som en slags utvidet høring, og ikke som konsultasjon i den betydning det er nedfelt i ILO-konvensjon 169.

- For å sette fortgang i saksbehandlingen og komme i reelle konsultasjoner med Justiskomiteen, har Sametinget rettet en henvendelse både til statsministeren og til opposisjonen på Stortinget. Dette understreker alvoret, sier Andersen, som håper at statsministeren nå vil ta direkte tak i denne saken og gjøre sitt ytterste for at den skal få en tilfredsstillende løsning.

Sametingspresident Sven Roald Nystø peker i brevet til statsministeren, Stortingets justiskomite og opposisjonslederne på Stortinget på at Norges internasjonale posisjon som foregangsland for urfolks rettigheter er truet. Lederen for Samisk kirkeråd er enig med Nystø og legger til:

- Den norske kirkes mulighet til å bidra til forsoningsprosesser svekkes dersom Finnmarksloven vedtas i den form den ble fremlagt i april 2003.

I 1997 uttrykte Kirkemøtet at behovet for forsoning mellom de to folk i Norge er stort:

"Kirkemøtet erkjenner at myndighetenes fornorskningsspolitikk og Den norske kirkes rolle i denne sammenheng har medført overgrep mot det samiske folk. Kirkemøtet vil bidra til at uretten ikke skal fortsette."

Denne holdningen fulgte Kirkemøtet 2003 opp blant annet ved å uttale at:

"Arbeidet med ny lovgivning for Finnmark er en mulighet til å rette opp gammel urett. Også Den norske kirke erkjenner at den har bidratt til å undertrykke det samiske folks rettigheter og kultur. Rett og rettferdighet er grunnlaget for forsoning. Forsoning forutsetter åpenhet om opplevd urett på alle sider og vilje til forandring. Kirken ønsker å bidra i disse prosessene."

- Sametinget oppfatter vedtaket fra Kirkemøtet 2003 som en støtte. Jeg er informert om at man i Sametinget er særlig begeistret for at Kirkemøtet peker på sammenhengen mellom anerkjennelse av samiske rettigheter og mulighet for forsoning. Den sammenhengen håper jeg våre politikere på Stortinget også oppdager, sier leder av Samisk kirkeråd, Oddvar Andersen. (Kirkens informasjonstjeneste)

Kontaktperson:

Leder av Samisk kirkeråd, Oddvar Andersen, tlf.: 97 17 35 21

Teologisk avklaring om diakontenesta

(19.11.2004)

Kyrkjemøtet presiserte at vedtaket ikkje seier noko om diakonane bør eller skal takast inn i ”ei ordinert teneste med fleire dimensjonar” – som no er blitt den mest gangbare språkbruken i saka. Vedtaket gjer ikkje anna enn å slå fast at det frå ein teologisk ståstad er legitimt å kunne sjå diakontenesta som ein del av den ordinerte tenesta i Den norske kyrkja.

Kyrkjemøtet valde å støtte seg på fråsegna frå Bispemøtet i haust. Biskopane meinte det er forsvarleg ut frå læregrunnlaget i Den norske kyrkja å forstå diakontenesta som ein del av den ordinerte tenesta i kyrkja.

I komitémerknadane og vedtaket frå Kyrkjemøtet er omgrepet ”den ordinerte tenesta” konsekvent brukt i staden for omgrepet ”embete”. I debatten gav biskop Odd Bondevik varm støtte til å leggje bort ordet embete. – Vi bør berre bruke ordet ”den ordinerte tenesta” frå no av, meinte han.

Som skrue og mutter

Biskop Olav Skjevesland viste til at dette handlar om korleis vi best kan formidle evangeliet til menneske i dag. – Eg har sett kor mykje den diakonale handlinga har å seie i denne samanhengen. Ordet utan diakonien blir ikkje lett opplevd som truverdig. Munnleg forkynning og diakoni høyrer saman som skrue og mutter, sa Skjevesland.

Også saksordførar biskop Laila Riksaasen Dahl understreka at Bispemøtet har vurdert det slik at det vil vere teneleg for evangeliet at diakontenesta blir forstått som ein del av den ordinerte tenesta.

Birthe Øverby frå Hamar bispedøme meine at kva vi tenkjer om diakonien, har å gjere med korleis kyrkja forstår seg sjølv. – Nokon har hevda at dersom ein forstår diakonien som ein del av den ordinerte tenesta, tyder det at diakonen skal gå inn i kyrkjerommet og aldri kome ut att. Eg trur at det blir motsett, at det vil styrkje det diakonale arbeidet ute blant folk.

Alternativt framlegg

Då saka var oppe til handsaming for andre gong fredag kveld, la Knut Lundby frå Oslo fram eit forslag til alternativt vedtak på to punkt. Essensen i forslaget var at Kyrkjemøtet denne gongen ikkje skulle seie eksplisitt at diakontenesta kan bli forstått som ein del av den ordinerte tenesta, men at også den teologiske sida av saka måtte gjennom ei vidare avklaring.

Mellom andre biskop Gunnar Stålsett hevda at eit slik vedtak kunne bli oppfatta som ei problematisering av teologien i vedtaket frå Bispemøtet. Det ville bety ei ytterlegare teologisk avklaring av noko som biskopane har avklart.

Forslaget frå Lundby fekk berre 16 røyster då det kom opp til votering. I den endelege voteringa blei forslaget frå komiteen som har arbeidd med saka på Kyrkjemøtet, vedteke mot åtte røyster.

Vidare avklaring

Vedtaket seier at det skal greiast ut kva konsekvensar det kan få om ein vel å forstå diakontenesta som ein del av den ordinerte tenesta. Det gjeld konsekvensane arbeidsrettsleg og kyrkjeorningsmessig, utforminga av innhaldet i tenesta og tenesteordningar, krav om ordinasjon, overgangen mellom ulike tenester, og fleire andre forhold.

Kyrkjemøtet bad samstundes om at det må avklarast kva konsekvensar det har for kateket- og kantortenenesta å leggje til rette den ordinerte tenesta som ei fleirdimensjonal teneste.

Kyrkjemøtet har bede om å få saka tilbake til ny handsaming i 2007. Før det skal den vidare utgreiinga ut på ei brei høyring til diakonale og teologiske utdanningsinstitusjonar, dei aktuelle fagforeiningane og arbeidsgjevarorgana, og andre relevante instansar. (Kirkens informasjonstjeneste)

[Les heile Kyrkjemøte-vedtaket her](#)

- De som satser, lykkes

(19.11.2004)

- I generasjoner har nesten alle unge deltatt i kirkens konfirmasjonsundervisning. Den situasjonen har ført til at mange menigheter ikke har tatt det så nøye med kvaliteten på det tilbudet de presenterer. Nå ligger andelen konfirmanter godt under 50% i mange byområder. En del steder er det blitt a-typisk å være konfirmant. Det betyr at kirken må tenke radikalt nytt om konfirmasjonstiden, sier Elseth (bilde).

I Bergen sentrum har man en egen barne- og ungdomsprest. Elseth berømmer den nye tjenesteordningen for menighetsprester som gjør det mulig for enkelte prester å konsentrere seg helt om et bestemt arbeidsområde. Han mener konsentrasjonen bærer frukt:

- Det er avgjørende at de unge møter noen tydelige kirke-representanter som de kan identifisere seg med. En viktig del av en vellykket konfirmanttid handler om relasjoner. Når jeg tenker etter, står tre-fire ansikter fra ungdomsårene fram som hovedgrunnene til at jeg i dag er en kristen, sa domprost Elseth.

Kirkerådsdirektør Erling J. Pettersen mener slaget om folkekirken står ved konfirmasjonen. Men han tror ikke vi får se "svenske tilstander" når det gjelder konfirmasjonsutviklingen i Den norske kirke. I Sverige (Svenska kyrkan) har andelen konfirmanter sunket fra omkring 80 % i 1970 til i underkant at 40 % i 2003:

- I Norge har vi arbeidet lenge med å bevisstgjøre menighetene på hvor strategisk konfirmantarbeidet er for kirken. Derfor gis konfirmasjonstiden får særlig oppmerksomhet i trosopplæringsreformen. Vår kirkes aktuelle konsentrasjon om trosopplæringsarbeidet lover godt. Vi ser flere og flere eksempler på at menigheter prioriterer barn og unge, sier Pettersen.

På Kirkemøtet i Bodø var Den norske kirkes strategi for konfirmantarbeidet tema på fredag. Eksempler på nytenkning rundt konfirmasjonstiden ble presentert for kirkemøtedelegatene. I presentasjonen deltok mediakonfirmanter fra Bodø og en dansegruppe fra Rønvik utenfor Bodø. Der bruker man en del av konfirmanttiden til å forberede et konfirmantshow i februar.

Kirkemøtet ble dessuten presentert for fenomenet "Hamarøynatta" som samler 700 konfirmanter til en hel natts fest på Hamarøy utenfor Bodø hvert år. Man fikk også se innslag fra "KonfCamp" som har blitt en integrert del av gospelfestivalen Skjærgårds i Agder bispedømme og samlet 340 konfirmanter sist sommer.

I 2003 ble 40165 unge konfirmert i Den norske kirke. Det utgjorde 67,5 % av det ungdomskullet. Høyest andel konfirmanter var det i Møre bispedømme med 84,4 % mens det i Oslo bispedømme bare var 44,3 av ungdomskullet som ble konfirmert i kirken. (Kirkens informasjonstjeneste)

[Se mer om statistikk for Den norske kirke her](#)

Kirkens medlemmer skal ta mer økonomisk ansvar

(20.11.2004)

Det samles årlig inn betydelige midler og utføres betydelig dugnadsarbeid til frivillige kirkelige organisasjoner, menighetsarbeid, nybygg, vedlikehold av kirker og andre bygninger. Menighetene utfordres til å ta i bruk ordningen med skattefrie gaver, som fra 2004 også gjelder gaver til Den norske kirke. De menigheter som ikke har en ordnet givertjeneste utfordres til å etablere dette og legge til rette for gode praktiske ordninger. Kirkerådet bes også om å arbeide for en ordning der lokalt innsamlede midler utløser midler fra det offentlige.

Kirkemøtet mener det er en underdekning i bevilgningene til Den norske kirke som synliggjør behovet for økte bevilgninger, men påpeker at kirkelige organer også har et ansvar for å drive kostnadseffektivt når det gjelder organisering, administrative enheter og antall kirkebygg.

Ifølge en intern utredning har Den norske kirke en underdekning på 1,4 milliarder kroner i forhold til beregnet ressursbehov. Totalt har en beregnet at det i 2002 kostet 3 730 502 000 kroner å drive Den norske kirke. Det tilsvarer en kostnad på 956 kroner pr medlem. Kirkemøtet fastslår at utredningen gir et realistisk bilde av kirkens oppgaver og dagens ressursbruk. Utredningen oversendes nå til det regjeringsoppnevnte stat/kirke-utvalget med kommentarer.

I premissene for vedtaket påpeker Kirkemøtets økonomikomité at det i den senere tid har vært stor oppmerksomhet på det store kostnadsetterslepet på vedlikehold av kirkebygg, og at det bør vurderes å ta enkelte kirker ut av menighetsmessig bruk. Samtidig understrekes behovet for nye kirker på steder der det i dag ikke er egne kirkebygg. (Kirkens informasjonstjeneste)

[Les hele kirkemøtevedtaket "Ressursnivået i Den norske kirke" - sak KM 9/04 her.](#)

- En god og lettfattelig beskrivelse av kirken

(20.11.2004)

Dette sier sokneprest Rolf Steffensen i Hamarøy. Han var saksordfører for Kirkemøtets behandling av uttalelsen "Den norske kirkes identitet og oppdrag" på Kirkemøtet i Bodø 15.-20. november.

Et enstemmig Kirkemøte vedtok lørdag en beskrivelse av Den norske kirkes selvforståelse. Det åtte siders dokumentet gir et enkelt og sammenfattende uttrykk for hvordan Den norske kirkes øverste organ oppfatter kirkens identitet og oppdrag. Dokumentet er utarbeidet på bestilling fra det regjeringsoppnevnte stat/kirke-utvalget ("Gjønnnes-utvalget").

Historisk dokument

- Jeg er svært glad for at denne uttalelsen er avgitt av nettopp Kirkemøtet. Uttalelsen komme til å bli et historisk dokument. Noe lignende har vi ikke fra før, og behovet for dokumentet er åpenbart, sier kirkerådsleder Thor Bjarne Bore.

- Uttalelsen bør være en utmerket hjelp til å bevisstgjøring omkring kirkens selvforståelse og til å engasjere mange av kirkenes medlemmer i en videre samtale om dette, mener Thor Bjarne Bore.

Uttalelsen "Den norske kirkes identitet og oppdrag" vil bli distribuert til menighetene i Den norske kirke i løpet av kort tid.

Dokumentet tar for seg kirkens identitet og oppdrag gjennom 29 punkter fordelt på tre hovedkapitler:

- grunnlag og mål,
- fellesskap og organisasjon,
- folkekirke og samfunn.

[Les dokumentet "*Den norske kirkes identitet og oppdrag*" her](#)

Fast kirkesamarbeid mellom Norge og Sør-Afrika

(02.12.2004)

– Vi er blitt utfordret av kirken i Sør-Afrika til å gå et skritt videre i kirkesamarbeidet, sier generalsekretær Olav Fykse Tveit i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke. – Norge har hatt nære relasjoner til Sør-Afrika i lang, lang tid, både gjennom arbeidet som NMS drev der i mer enn 150 år, og gjennom felles arbeid mot apartheid i nyere tid. Relasjonene er for tette og for verdifulle til at vi ikke skulle gå videre sammen.

Likeverdige parter

I oktober var biskop Sibiya fra ELCSA i Stavanger og Oslo for å ha drøftinger med NMS og Mellomkirkelig råd. De historiske båndene skal ikke føres videre i en ny ”morkirke/misjonskirke-relasjon”, men i et samarbeid mellom likeverdige parter. NMS er godt i gang med slike relasjoner, og det er etablert et partnerskap mellom teologiske utdanningsinstitusjoner i Sør-Afrika, Misjonshøyskolen i Stavanger og Det teologisk fakultet i Oslo.

Det foreløpige avtaleutkastet legger opp til at kirkene skal dele med hverandre informasjon om saker de er opptatt av, og forbønnsemner. De skal blinke ut mulige samarbeidstiltak innen teologiske studier, misjon, økumenikk, rettferdighet, fred og omsorg for skaperverket. Kirkeledere fra begge land skal møtes med faste intervaller (for eksempel hvert fjerde år), og det skal være tilsvarende møter mellom dem som har ansvar for ulike arbeidsfelter.

Glad for avtale

– NMS er svært glad for at vi nå er i startgropa for å få til en avtale mellom ELCSA, Den norske kirke og NMS, der vi er likeverdige partnere, sier generalsekretær Kjetil Aano i NMS.

– Jeg er spent på drøftingene vi skal ha med kirkelederne i Sør-Afrika, og har godt håp om at vi skal komme i land med en avtaletekst som alle parter er fornøyd med.

Sammen med Tveit og Aano reiser også programleder i NMS Anne Karin Kristensen til Sør-Afrika i dag. Hun er det historiske bindeleddet bakover til tiden da NMS hadde ordinært misjonsarbeid i landet. Aano uttrykker glede over at de tre fra Norge er blitt invitert som gjester på synodemøtet i den lutherske kirken i Sør-Afrika i begynnelsen av neste uke.

Fykse Tveit understreker også at det er en historiske hendelse at Den norske kirke og NMS på denne måten går sammen om å lage en avtale med en søsterkirke.

– Dette samarbeidet gjenspeiler to ting, mener Kjetil Aano.

– Det viser at at NMS ser seg som en del av Den norske kirke gjennom Samarbeidsråd for menighet og misjon, og at NMS som organisasjon har en historie og tradisjon med en tydelig kirkeforankring. NMS ser det som viktig og riktig å være en utøvende aktør i et slikt kirkesamarbeid.

Nye samarbeidsmodeller

I fjor undertegnet Den norske kirke en liknende samarbeidsavtale med den lutherske kirken i Brasil. Det skjedde under generalforsamlingen til Det Lutherske Verdensforbud (LVF) i Winnipeg. Avtalen er et eksempel på at luthersk kirkesamarbeid stadig oftere får karakter av direkte samarbeid mellom kirker, uten å gå veien via LVF i Genève. Prosessen for å få til et tosidig samarbeid mellom Norge og Sør-Afrika foregår imidlertid i full forståelse med LVF-ledelsen i Genève.

En tar sikte på å undertegne samarbeidsavtalen under Kirkemøtet på Lillehammer i november 2005. Der vil biskop Sibiya og andre ledere i ELCSA bli invitert – sammen med generalsekretær Ishmael Noko i LVF. (Kirkens informasjonstjeneste.)

Forsøk med å gje unge røysterett ved kyrkjelege val

(10.12.2004)

Proposisjonen som regjeringa godkjenner i statsråd 10. desember, omhandlar endringar i [lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke \(Kyrkjelova\)](#). I § 24 i Kyrkjelova der verksemda til Kyrkjemøtet er omtala, foreslår regjeringa fleire endringar som har å gjere med soknerådsvala i Den norske kyrkja. Kyrkjemøtet får mynde til å godkjenne forsøk som inneber avvik frå §§ 4, 6, 12 og 23 i Kyrkjelova.

Som ledd i forsøksverksemd vil det etter forslaget vere mogleg for Kyrkjemøtet å gi kyrkjeleg stemmerett til 17-, 16- eller 15-åringar. Men det skal framleis vere slik at ingen kan veljast som medlem av lovfesta kyrkjelege organ før det året ein fyller 18 år.

Direkteval

Medan det etter Kyrkjelova § 12 er sokneråda som vel medlemmer til kyrkjeleg fellesråd, opnar regjeringa i sitt lovendringsforslag no for forsøk med direkte val til kyrkjeleg fellesråd og bispedømeråd. Direkte val til kyrkjeleg fellesråd kan òg innebere at personar vil kunne veljast til fellesrådet utan også å vere medlem av eit sokneråd. Tilsvarende vil også direkte val til bispedømeråd innebere at andre enn soknerådsmedlemmer kan veljast.

Forsøk med valkyrkjelydar

Eit anna endringforslag til § 24 i Kyrkjelova gir Kyrkjemøtet mynde til å godkjenne forsøk med valkyrkjelydar som sjølv finansierer verksemda. Ein valkyrkjelyd går på tvers av den geografiske soknestrutturen. Ingen kan bli medlem av ein valkyrkjelyd utan sjølv å vilje det. Det blir opp til Kyrkjemøtet å fastsetje nærare vilkår for forsøka, mellom anna om kva organ valkyrkjelyden skal ha, om valkyrkjelyden skal vere representert i kyrkjeleg fellesråd, og om kva tilhøve det skal vere mellom valkyrkjelyden og bispedømerådet.

Konfirmasjonsopplæring i skoletida

Paragraf 36 i Kyrkjelova gjeld bruk av skoletida til konfirmasjonsopplæring. Regjeringa foreslår at lova gir kommunane høve til å tillate at konfirmasjonsopplæring kan foregå i skoletida. Føresetnaden for at kommunen kan gi samtykke, er at det ligg føre særlege grunnar. Tilrettelagd konfirmasjonsopplæring for utviklingshemma og for elevar ved døveskolar og andre spesialskolar vil kunne vere døme på slike særlege grunnar. Andre døme kan vere spreidd busetnad, lange avstandar, behov for skoleskyss og lokale eller geografiske tilhøve elles. Hovudregelen er at konfirmasjonsopplæringa skal gå føre seg utanfor skoletida.

[Sjå heile Ot. prp. nr. 30 \(2004-2005\) her](#)

Nødhjelp til personer uten lovlig opphold

(22.12.2004)

Dette skriver assisterende generalsekretær Vebjørn Horsfjord i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke og generalsekretær Ørnulf Steen i Norges kristne råd i en felles e-post til landets menigheter. Bakgrunnen er de seneste dagens eksempler på at personer som oppholder seg i Norge etter endelig avslag på asylsøknad, mangler mat og tak over hodet.

Arbeids- og sosialminister Dagfinn Høybråten uttalte 21. desember til NRK at noen sosialkontorer ikke har fulgt påleggene om at de skal hjelpe folk i nød, og lovt nå å ta opp saken på nytt. - Det er en moralsk forpliktelse, uansett hva som står i lover og rundskriv, å hjelpe mennesker som er i akutt nødsituasjon, sa Høybråten.

For ett år siden orienterte Utlendingsdirektoratet kommunene og asylmottakene om det som ble kalt "[Bortfall av botilbud i mottak](#)". Det ble slått fast at "Alle personer med endelig avslag på asylsøknaden eller som ikke har fått utsatt iverksetting, mister fra 01.01.2004 retten til å oppholde seg i statlige mottak for asylsøkere."

I e-posten til landets menigheter heter det:

- Vi sender dette brevet for å gjøre oppmerksom på at det kan komme henvendelser fra fortvilede personer som har fått endelig avslag på sine asylsøknader. Det siste årets innstramminger i asylpolitikken har ført til en akutt vanskelig situasjon for mange mennesker. Asylsøkere har mistet retten til matpenger og et sted å bo når de får endelig avslag på sin asylsøknad. Dette er et tiltak som skaper en gruppe mennesker uten rettigheter i Norge. Det er uverdige av myndighetene å sette mennesker på gata, og julen er en særlig vanskelig periode for dem som er rammet av innstrammingsiltakene. (Kirkens informasjonstjeneste)

Kontaktpersoner:

Ørnulf Steen, gen.sekr. i Norges kristne råd, mob. tlf.: 95 04 18 21

Vebjørn Horsfjord, ass. gen. sekr. i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, mob. tlf.: 97 51 50 75

Se pressemelding fra Kirkens informasjonstjeneste 8. januar 2004

["- Et uverdige asyltiltak"](#)

Kirkelig utspill om nyttårsmarkeringen

(29.12.2004)

Slik lyder uttalelse fra de norske kirkelederne:

Nyttårsfeiring etter flodbølgen

Det internasjonale samfunnet er rammet av en ufattelig katastrofe. Flodbølger har skapt død og ødeleggelse i en lang rekke land. Mennesker fra alle kontinenter er rammet.

I denne situasjonen er vi kalt til å bære hverandres byrder. Som kirker vil vi be for dem som er rammet, stå sammen med de sørgende, og utfordre til å be for og gi penger til hjelpeorganisasjonene.

Vi oppfordrer til en nyttårsfeiring som gir rom for ettertanke og kan forplikte oss til å skape en global godhetens akse. Vi ber mennesker i vårt eget land om å markere inngangen i det nye året med ett minutt stillhet.

Rakettpause

Leder i Norges kristne råd, Arnfinn Løyning, sier i en kommentar: – Det som har skjedd, overvelder oss sterkt. Jeg håper det kan gi seg utslag i ett minutt stillhet ved midnatt nyttårsaften. Jeg håper også at stillheten kan bli synlig over oss, slik at stjernehimmelen får være vår himmel det første minuttet av det nye året, i stedet for alle menneskeskapte stjerner.

Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore følger opp denne tanken: – Fordi denne katastrofen er så stor, bør vi prøve å markere vår delaktighet i det som er skjedd – nettopp i en stund som vanligvis er preget av fest og glede.

Biskop Finn Wagle uttrykker takknemlighet for at kirkesamfunn i Norge kan stå sammen om et slikt opprop.

– I en situasjon som angår oss alle, vil mange av kirkene våre være åpne for stillhet, bønn og lystenning, forteller Wagle. – Også midnattsgudstjenestene nyttårsaften og de andre gudstjenestene 1. og 2. januar vil være preget av den ufattelige katastrofen som berører oss alle så sterkt. For kirken er det en stor utfordring å være nær og gi støtte og hjelp til familiene som er direkte berørt av ulykken, sier biskopen.

– Fordi denne katastrofen er så stor, bør vi prøve å markere vår delaktighet i det som er skjedd – nettopp i en stund som vanligvis er preget av fest og glede, sier Kirkerådets leder Thor Bjarne Bore.

Lederne bak uttalelsen

Uttalelsen fra de norske kirkelederne er undertegnet av:

Synodeformann Arnfinn Løyning, Den Evangelisk Lutherske Frikirke, styreleder Norges kristne råd

Sr. Else-Britt Nilsen, Den katolske kirke, nestleder Norges kristne råd

Biskop Finn Wagle, Den norske kirke

Kirkerådsleder Thor Bjarne Bore, Den norske kirke

Direktør i Kirkerådet Erling J. Pettersen, Den norske kirke

Generalsekretær Magnar Mæland, Det Norske Baptistsamfunn

Kommandør B. Donald Ødegaard, Frelsesarmeen

Biskop Øystein Olsen, Metodistkirken

Kyrkoherde Ørjan Lundquist, Svenska Kyrkan i Norge

Misjonsforstander Sveinung Lorentsen, Det Norske Misjonsforbund,

Arkimandritt Johannes Johansen, Hl. Nikolai ortodokse menighet

Generalsekretær i Norges kristne råd Ørnulf Steen

(Kirkens informasjonstjeneste)

Til pressen:

Følgende av underskriverne kan kontaktes for ytterligere kommentarer:

Arnfinn Løyning, 93426101

Finn Wagle, 73539100

Thor Bjarne Bore, 91861806

Erling J. Pettersen, 48 99 12 10

Magnar Mæland, 907 97 945

Donald Ødegaard, 22998500

Øystein Olsen, 64801122

Sveinung Lorentsen, 91141779

Flodbølgen markeres i nyttårgudstjenestene

(29.12.2004)

Mange steder er det tre gudstjenester i nyttårshelgen: Det er midnattsgudstjeneste nyttårsaften, gudstjeneste på nyttårsdag og på Kristi åpenbaringsdag, søndag 2. januar.

– Det er naturlig å ta utgangspunkt i kirkens liturgi for sørgegudstjeneste ved katastrofer, sier rådgiver Åge Haavik i Kirkerådet, som er en av dem som har arbeidet med forslag til gudstjenester i nyttårshelgen. – I tillegg har vi sendt ut forslag til bønner, bibeltekster, salmer og lystenning som kan formidle noe vesentlig inn i den fortvilede situasjonen.

Barnebønner

Siden katastrofen omfatter så mange barn, er det også utarbeidet barnebønner til gudstjenestene. En av bønnene lyder slik:

Kjære Gud,
Jeg synes julen bare skulle være god.
Denne julen har ikke bare vært god.
Mange er døde etter flodbølgen.
Mange barn er også døde.
Kjære Gud,
vil du trøste alle som er lei seg,
sånn at ingen er alene når de gråter.
Vær hos dem som har mistet en søster eller en bror.
Vær hos alle mammaer og pappaer som er redde.
Kjære Gud,
hjelp oss å hjelpe dem som har det vondt.
Hjelp meg også, når jeg blir redd og lei meg.
Amen

Åpne kirker

Mange kirker i landet er i disse dager åpne for folk som ønsker stillhet, søker ro til bønn eller vil tenne lys.

Gudstjenestematerialet som er sendt ut av Kirkerådet i forbindelse med katastrofen i Sørøst-Asia, [finnes her](#).

Den norske kirkes ordning for sørgegudstjenester (gudstjeneste ved katastrofe) [finnes her](#). (Kirkens informasjonstjeneste.)

Kirkene åpnes for stillhet og gudstjeneste

(30.12.2004)

-Det er gradvis gått opp for oss at vi står overfor en katastrofe av ufattelige dimensjoner. Som kirke vil vi være nærværende i den fortvilelse og sorg mange mennesker nå opplever. Gjennom åpne kirker og gudstjenester vil vi skape et rom der angst, sorg og fortvilelse kan bli tatt vare på, sier biskop Wagle.

Sørgegudstjenester

Biskop Wagle forteller at det fra Den norske kirkes side arbeides for å tilrettelegge for at det kan holdes sørgegudstjenester i landets domkirker og andre kirker lokalt når omfanget av katastrofen er mer avklart tidlig på nyåret. Mange steder vil det være naturlig at slike gudstjenester får et økumenisk preg, sier Wagle. Det arbeides også videre med å utforme en liturgi for disse gudstjenestene som i tekster, bønn og salmer kan sette ord på den fortvilelse flomkatastrofen har skapt.

Ett minutt stillhet ved årsskiftet

Norske kirkeledere fra mange kirkesamfunn sendte i går ut en oppfordring til det norske folk om å markere inngangen til det nye året med ett minutt stillhet for alle som er rammet av flodbølgene i Sørøst-Asia. Med ett minutt ettertanke og rakettpause kan alvoret i situasjonen understrekes. Kirkelederne oppfordret også til forbønn, og utfordrer folk til å gi penger til hjelpearbeidet

-Vi er glad for at våre to store nasjonale TV-selskaper - NRK og TV2 - har svart positivt på kirkenes oppfordring i forbindelse med flomkatastrofen om å markere ett minutt stillhet på TV-skjermen og i radio ved inngangen til det nye året, sier direktør i Kirkerådet Erling J. Pettersen. Han uttrykker også håp om at folk kan utsette og begrense rakettskytingen rundt midnattstidspunktet. (Kirkens informasjonstjeneste.)

Til redaksjonen:

Gudstjenestematerialet som er sendt ut av Kirkerådet i forbindelse med katastrofen i Sørøst-Asia [finnes her](#). Den norske kirkes ordning for sørgegudstjenester (gudstjeneste ved katastrofe) [finnes her](#).

Kontaktpersoner:

Biskop Finn Wagle, 91603192, direktør Erling J. Pettersen, 48 99 12 10